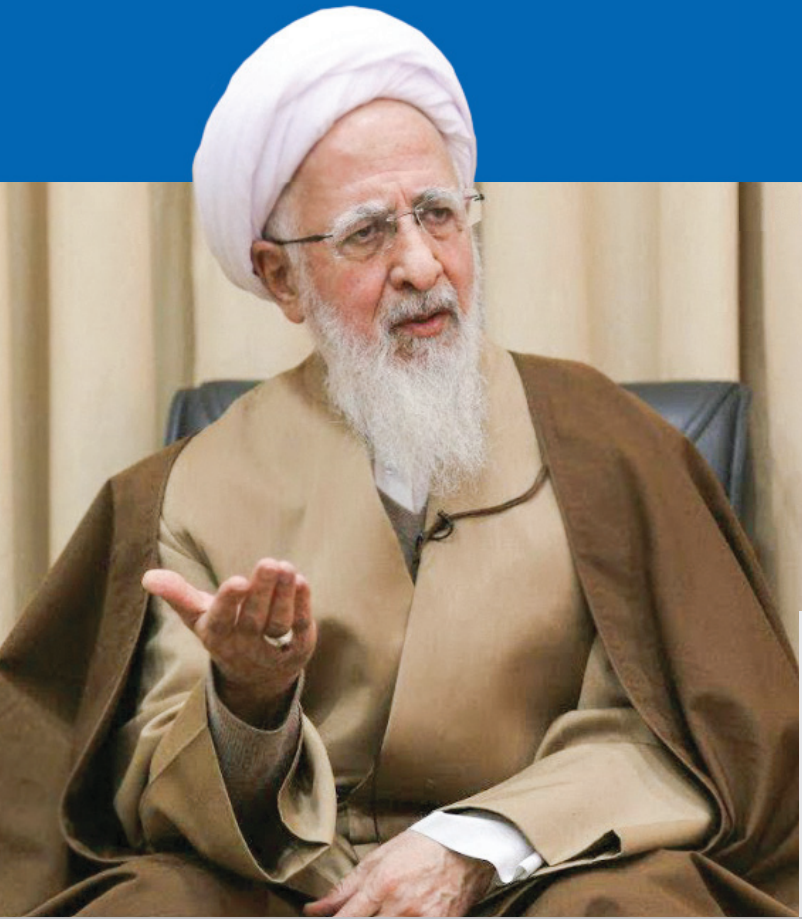

در سی و هشتمین سالگرد ارتحال علامه طباطبایی رحمته‌الله علیه عنوان شد
اگر کسی در حوزه علمیه قم جهانی فکر نکند به قرآن عمل نکرده است

توصیه آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی به ملت شریف ایران

دشمن مشترک در کمین است

این دشمن مشترکی است که برای نابودی نظام [معادالله] صف بسته است، بنابراین وظیفه همه مسئولان این است که عالمانه و محققانه، شب و روز تلاش کنند از اقتصاددانان مملکت مشورت بگیرند و سؤال کنند، اگر اقدامی صلاح مملکت باشد، یقیناً مردم تشخیص می‌دهند و به انجام آن رضایت می‌دهند.

آیت‌الله‌العظمی سیستانی در اجلاس هیئت اساتید سطوح عالی و خارج حوزه تأکید کردند

محور فعالیت حوزه‌های علمیه تربیت مجتهد و مبلغ باشد

در نشست شورای عالی حوزه‌های علمیه با اساتید سطوح عالی و خارج عنوان شد

درخواست ها و پیشنهادهای اساتید از مسئولان حوزه

شورای عالی اعتقادش این است که اساتید ارکان حوزه هستند و انتظار دارند اساتید در برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌های حوزه، اگر نقدی دارند، تذکر بدهند؛ چون اساتید در متن حوزه قرار دارند.

حجت‌الاسلام والمسلمین بهجت‌پور

اهداف حوزه علمیه خواهران در سطح کشور و بین‌الملل محقق می‌شود

باید تمرکز بر روی طلاب خواهر و اساتید باشد تا بتوانند جایگاه خود را پیدا کنند و دیده شوند و برای تواناسازی آن‌ها باید اقدامات لازم انجام گیرد.

واکنش استاد حوزه به سخنان یکی از مسئولان در خصوص معاهدات پیامبر اسلام صلوات‌الله علیه و آله

هرمذکره‌ای در اسلام، مخالف با اصول بیان شده در قرآن باشد، خلاف حکم قرآن و نامشروع است.

در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین مسعودی تبیین شد | **ضرورت‌های عرصه حدیث پژوهی**

آنچه در دور یازدهم گفت‌وگوی دینی ایران و واتیکان گذشت | **از اسارت اندیشه انسان تا رسالت مشترک مسلمانان و مسیحیان در دنیای امروز**

با پیام مدیر حوزه‌های علمیه در آمل برگزار شد

همایش معاونان تهذیب حوزه‌های علمیه کشور

همایش معاونان تهذیب حوزه‌های علمیه سراسر کشور با پیام آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور و با سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی معاون تهذیب حوزه‌های علمیه کشور و با حضور معاونان تهذیب ۳۱ استان کشور با موضوع «بررسی راهکارهای ارتقای برنامه‌های تهذیبی مدارس علمیه» و با هدف بررسی مسائل تهذیبی حوزه‌های علمیه کشور ۲۲ و ۲۳ آبان در مدرسه علمیه امام حسن عسکری علیه السلام آمل برگزار شد. بررسی، طرح جامع تربیتی، مباحث قرآنی، مشاوره‌ای و هم‌چنین طرح مطالعاتی شهید مطهری از جمله مباحثی است که در این دوره مورد بحث و بررسی معاونان تهذیب سراسر کشور قرار گرفت.

میناق یک و دو را برگزار کردیم و ان شاءالله سال آینده میناق سه را برگزار می‌کنیم و بعد از آن نیز میناق چهار که هر کدام از این دوره‌ها ایستگاه‌هایی است که مدیر، معاون تهذیب استان، مدیر مدرسه و معاون تهذیب مدرسه را ارزیابی می‌کند.

شورای تهذیب مدارس علمیه اتاق فکر تعلیم و تربیت است

بر اساس همین گزارش، معاون تهذیب حوزه‌های علمیه کشور هم‌چنین در نشست مدیران و معاونان تهذیب حوزه علمیه مازندران در مدرسه علمیه امام حسن عسکری علیه السلام آمل، با مهم ارزیابی کردن تشکیل شورای تهذیب در سطح مدارس علمیه، گفت: این شورا به معنای اتاق فکری برای تعلیم و تربیت است. حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی، مدیر، معاون تهذیب و دو نفر از اساتیدی که شخصیت اخلاقی و معنوی بیشتری دارند را از جمله اعضای این شورا معرفی کرد و افزود: کار این شورا شناسایی، احصاء و حل مسأله‌های تربیتی مدارس است. وی با اشاره به این‌که مسائل و مشکلات بسیاری ممکن است در سطح مدارس علمی وجود داشته باشد که نیازمند رفع آن هستیم، تصریح کرد: بر اساس تحقیق و بررسی که صورت گرفته نزدیک به ۵۰ مسأله ممکن است در مدرسه وجود داشته باشد.

گذشته طرح شناسایی و بررسی اساتید اخلاق استانی و شهرستانی با همکاری مدیران حوزه و انجمن جمع آغاز شده و این لیست مورد نظریا طی مراحل مختلف در حال حاضر نهایی شده و در اختیار استان‌ها قرار خواهد گرفت. معاون تهذیب حوزه‌های علمیه، روحانیت و طلاب حوزه‌های علمیه را سنگربانان قرآن و عترت دانست و خاطرنشان کرد: ما آماده‌ایم سینه‌مان را سپر کنیم که تیر دشمن به ما بخورد و به قرآن، اسلام و حوزه‌های علمیه نخورد.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی با بیان این‌که سال آینده میناق سه و بعد چهار را هم برگزار خواهیم کرد، گفت: سال گذشته

این‌که در حال حاضر طلاب ما در مدارس بیشتر به مشاوره تخصصی نیاز دارند، افزود: نیاز طلاب به مشاوره در حد درس اخلاق است و باید در کنار درس اخلاق و سایر مباحث اخلاقی و تربیتی، مسئله مشاوره مورد توجه قرار گیرد.

نیاز طلاب به مشاوره در حد درس اخلاق است

به گزارش خبرنگار خبرگزاری حوزه از مازندران، حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی معاون تهذیب حوزه‌های علمیه کشور در افتتاحیه همایش معاونان تهذیب حوزه‌های سراسر کشور به توسعه مراکز مشاوره در حوزه‌های علمیه استان‌ها اشاره کرد و گفت: باید با تلاش، توکل و علیرغم همه کمبودها این مراکز را فعال کنیم. وی با بیان

برنامه جامع و مجاهدتی راهبردی برای پرورش نسلی برانزده حوزه و انقلاب

در پیام مدیر حوزه‌های علمیه کشور آمده است:

بی‌گمان تهذیب و تربیت در حوزه از چنان منزلت و مرتبتی برخوردار است که همه کارگزاران حوزه از مدیران تا اساتدان و طلاب در برابر آن وظیفه‌مند و مسئول‌اند، اما وظیفه معاونان و مدیران و دست‌اندرکاران آن معاونت بسی خطیرتر و دشوارتر است.

معاونت تهذیب و تربیت در سراسر مدارس و مراکز و حوزه‌های علمیه از یک‌سو وظایف آشکار و مستقیمی دارند که همه آن‌ها بسیار مهم است و از سوی دیگر مؤظفند تا حرکت اخلاقی و تربیت را در حوزه‌ها پایش و رصد و برنامه‌های پنهان نظام تعلیم و تربیت را مراقبت نمایند و جریان روح اخلاق و معنویت را در همه ابعاد و سطوح برنامه‌ها و فعالیت‌ها مواظبت و ضمانت نمایند و برای پرورش نسلی برانزده حوزه و انقلاب و اسلام عزیز در آفاق پیش رو باید برنامه‌های جامع و مجاهدتی راهبردی و اقداماتی ابتکاری پیشه کرد. ایفای نقش در این میدان حساس و پرخطر و گرانقدر به انسان‌های پرشور و احساس و لبریز از حکمت و لطافت و شیدای کار و آرمان‌های والا نیاز دارد.

نیاز طلاب به مشاوره در حد درس اخلاق است

به گزارش خبرنگار خبرگزاری حوزه از مازندران، حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی معاون تهذیب حوزه‌های علمیه کشور در افتتاحیه همایش معاونان تهذیب حوزه‌های سراسر کشور به توسعه مراکز مشاوره در حوزه‌های علمیه استان‌ها اشاره کرد و گفت: باید با تلاش، توکل و علیرغم همه کمبودها این مراکز را فعال کنیم. وی با بیان

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

دشمن مشترک در کمین است

حضرت آیت‌الله جوادی آملی نیز، ۲۶ آبان در پایان درس تفسیر خود در مسجد اعظم قم با اشاره به برخی اعتراضات مردم در این روزها، اظهار داشتند: الان که یک مشکلی در این جریان پیدا شده، مسئولان یک وظیفه دارند، مردم یک وظیفه دارند اما در خصوص دشمن مشترک هر دو یک وظیفه ویژه دارند.

ایشان تأکید داشتند: مسئولان ما واقعاً، شرعاً و عقلاً مؤظف‌اند که امور را ارزیابی کنند، دقیق بپیمند که فعلاً مصلحت مملکت چیست؟ و اگر در این خصوص کوتاهی یا اشتباهی کنند واقعاً شرعاً ضامن هستند، این وظیفه آن‌هاست.

معظم‌له ادامه دادند: وظیفه‌ای که مردم دارند همان است که دین به ما می‌گوید: «ادفع بالتی هی احسن السیئة» به بهترین روش جلوی اشتباهات مسئولان را بگیریم، این وظیفه ماست! آتش زدن و امثال این کارها، جز ایجاد آشوب مشکلی را حل نمی‌کند.

این مرجع تقلید اذعان داشتند: نکته سوم که باید به آن توجه داشت، که هم مسئولان باید آن را ببینند و هم مردم باید آن را ببینند، این دشمن مشترکی است که برای نابودی نظام [معادالله] صف بسته است، بنابراین وظیفه همه مسئولان این است که عالمانه و محققانه، شب و روز تلاش کنند، از اقتصاددانان مملکت مشورت بگیرند و سؤال کنند، اگر اقدامی صلاح مملکت باشد، یقیناً مردم تشخیص می‌دهند و به انجام آن رضایت می‌دهند. نظام را با تخصص باید حفظ کرد، این به تعبیری از اوجب واجبات است.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی ابراز داشتند: حفظ نظام از اوجب واجبات است، اگر اقدامی محققانه، عالمانه و همراه با مشورت باشد، یک اقدامی خواهد شد که به نفع همه خواهد بود و اعتراض کسی را هم در پی نخواهد داشت.

این مرجع تقلید در پایان تأکید داشتند: در نتیجه مسئولان باید وظیفه‌شان مشخص باشد، آن‌ها ضامن هستند، اما مردم نیز شرعاً وظیفه دارند که به بهترین وجه از نظام دفاع کنند، چراکه دشمن مشترک در کمین است. ما از ذات اقدس الهی می‌خواهیم به برکت خون‌های پاک شهدا این نظام را سالم نگه بدارد تا دست صاحب اصلی‌اش برسد.

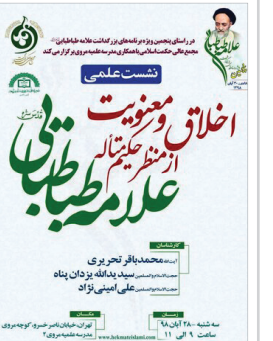
به میزبانی مدرسه علمیه مروی تهران برگزار می‌شود

نشست «اخلاق و معنویت از منظر حکیم متأله علامه طباطبایی»

نشست علمی «اخلاق و معنویت از منظر حکیم متأله علامه طباطبایی» با همکاری مجمع عالی حکمت اسلامی و مدرسه علمیه مروی تهران، روز سه‌شنبه هفته جاری با حضور اساتید و طلاب برگزار می‌شود.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری «حوزه» در تهران، نشست علمی «اخلاق و معنویت از منظر حکیم متأله علامه طباطبایی» با همکاری مجمع عالی حکمت اسلامی و مدرسه علمیه مروی تهران روز سه‌شنبه هفته جاری از ساعت ۹ الی ۱۱ صبح، با حضور اساتید و طلاب حوزه علمیه تهران در محل این مدرسه به نشانی خیابان ناصر خسرو، کوچه مروی، مدرسه علمیه مروی برگزار می‌شود.

برپایه این گزارش، در این نشست علمی حجت‌الاسلام والمسلمین محمد باقر تحریری، حجت‌الاسلام والمسلمین سید پدالله یزدان‌پناه، و حجت‌الاسلام والمسلمین علی امینی نژاد به ایراد سخنرانی و ارائه نظرات کارشناسی خود خواهند پرداخت.

کانال هفته‌نامه افق حوزه در پیام‌رسان‌های سروش و ایتا

/ofogh_howzah

در دیدار مهمانان کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی عنوان شد

سلاح اصلی آمریکا

نفوذ در مراکز حساس و القای تسلیم

به‌عنوان راه حل مشکلات است

امروز سلاح اصلی آمریکا در منطقه ما «نفوذ در مراکز حساس و تصمیم‌گیری»

«ایجاد تفرقه و تزلزل در عزم ملت‌ها»، «ایجاد بی‌اعتمادی میان ملت‌ها و دولت‌ها»

«دستکاری در محاسبات تصمیم‌گیران و وفادار کردن این مطلب است که حلال مشکلات، رفتن زیر پرچم آمریکا و تسلیم شدن» است

که این سلاح از سلاح نظامی و سخت نیز خطرناک‌تر است.

سی‌وسومین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی با محوریت «وحدت امت در دفاع از مسجدالاقصی»، با سخنرانی آیات و حجج‌اسلام؛ محسن اراکی دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، شیخ عیسی قاسم رهبر شیعیان بحرین، شیخ نعیم قاسم معاون دبیرکل حزب‌الله لبنان، روحانی رئیس‌جمهور، آقای عزت رشق نماینده حماس و با حضور ۳۵۰ شخصیت برجسته از ۹۰ کشور اسلامی و غیراسلامی، ۲۳ آبان در سالن اجلاس سران در تهران برگزار شد. هم‌چنین مسئولان نظام، مهمانان کنفرانس وحدت و سفرای کشورهای اسلامی، ۲۴ آبان با رهبر انقلاب اسلامی دیدار کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۲۴ آبان در دیدار مسئولان نظام، میهمانان شرکت‌کننده در کنفرانس وحدت اسلامی، سفیران کشورهای اسلامی و جمعی از قشرهای مختلف مردم، علت مصائب امروز دنیای اسلام به‌ویژه وضع تأسف‌بار فلسطین را ضعف اتحاد اسلامی دانستند و با تأکید بر این‌که محواسرائیل به‌معنای محورزم جعلی صهیونیستی و حاکم شدن دولت منتخب صاحبان اصلی فلسطین اعم از مسلمان، مسیحی و یهودی است، خاطر نشان کردند: دشمنان اسلام و در رأس آن‌ها آمریکا، با اصل اسلام و همه کشورهای اسلامی مخالفند و سلاح اصلی آن‌ها در منطقه ما «نفوذ در مراکز حساس و تصمیم‌گیر»، «ایجاد تفرقه در ملت‌ها»، و «القای تسلیم در مقابل آمریکا به‌عنوان راه حل مشکلات» است که نسخه علاج در مقابل این نقشه‌ها، روشنگری و ایستادگی در راه حق است.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار با تبریک خجسته میلاد با سعادت نبی مکرم اسلام ﷺ و حضرت امام جعفرصادق (ع) پیامبر بزرگوار اسلام را «قرآن مجسم»، «برترین و با عظمت‌ترین مخلوق پروردگار» و «نور و وسیله حیات و روشنایی جوامع انسانی» خواندند و گفتند: بشریت به‌تدریج این حقایق را درک خواهد کرد و امیدواریم، شاهد روزی باشیم که در ایام ولادت این وجود مقدس، دنیای اسلام متبسم باشد و غم و اندوه بر لبان آن نینشسته باشد. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به نام‌گذاری ۱۶ تا ۱۷ ربیع‌الاول به‌عنوان هفته وحدت در جمهوری اسلامی، وحدت را نه یک حرکت سیاسی و تاکتیکی بلکه «اعتقاد و ایمان قلبی به لزوم اتحاد امت اسلامی» دانستند و افزودند: این اعتقاد ریشه‌دار، حتی قبل از تشکیل جمهوری اسلامی نیز طرفداران مهمی از جمله مرجع بزرگ کل عالم شیعه، آیت‌الله العظمی بروجردی (ع) داشت.

ایشان با پرشردن مراتب وحدت، پایین‌ترین مرتبه و اولین قدم در اتحاد دنیای اسلام را «پرهمیز جوامع، دولت‌ها، اقوام و مذاهب اسلامی از تعرض و ضربه زدن به یکدیگر» و «اتحاد در مقابل دشمن مشترک» خواندند و گفتند: در مراتب بالاتر، کشورهای اسلامی باید با یکدیگر در علم، ثروت، امنیت و قدرت سیاسی در جهت دست‌یابی به تمدن نوین اسلامی هم‌افزایی و تلاش کنند که جمهوری اسلامی نیز همین نقطه یعنی رسیدن به تمدن نوین اسلامی را هدف نهایی خود قرار داده است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مصائب موجود در دنیای اسلام از جمله قضیه فلسطین و جنگ‌های خونین در یمن، غرب آسیا و شمال آفریقا را ناشی از پایین‌نودن به اصل پرهیز از معارضه و اتحاد در مقابل دشمن مشترک دانستند و خاطر نشان کردند: امروز بزرگترین مصیبت دنیای اسلام، قضیه فلسطین است که ملتی را از خانه و وطن خود آواره کردند.

رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به مواضع روشن امام بزرگوار از آغاز نهضت اسلامی در اعلام خطر علیه نفوذ، دخالت و ظلم صهیونیسم، موضع جمهوری اسلامی ایران در قضیه فلسطین را موضعی قطعی و اصولی خواندند و گفتند: از ابتدای انقلاب اسلامی تا به امروز هم‌چنان بر این موضع باقی هستیم؛ یعنی بدون ملاحظه و رودربایستی به فلسطین و فلسطینی‌ها کمک کرده و خواهیم کرد و این کار را وظیفه همه دنیای اسلام می‌دانیم.

ایشان با اشاره به تلاش دشمنان برای تحریف معنای تأکیدات مکرر امام راحل و مسئولان نظام اسلامی در خصوص «محواسرائیل» گفتند: ما طرفدار فلسطین و استقلال و نجات آن هستیم و محواسرائیل به‌معنای محومردم یهودی نیست؛ چراکه ما با آن‌ها هیچ کاری نداریم، هم‌چنان که در کشور ما نیز جمعی از یهودیان در کمال امنیت زندگی می‌کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، محواسرائیل را به‌معنای نابودی حکومت و رژیم تحمیلی صهیونیستی خواندند و تأکید کردند: مردم فلسطین چه مسلمان چه مسیحی و چه یهودی که صاحبان اصلی آن سرزمین هستند، باید بتوانند خودشان دولت خود را انتخاب، و بیگانه‌ها و اراذل و اوباشی مانند نتانیاهو را بیرون و کشورشان را اداره کنند که البته این اتفاق خواهد افتاد.

رهبر انقلاب اسلامی در ادامه، دشمنی آمریکا، رژیم صهیونیستی و دشمنان وحدت اسلامی را متوجه همه کشورهای اسلامی دانستند و افزودند: ماهیت اسلام، نفی ظلم، استکبار و سلطه است؛ بنابراین آن‌ها با اصل اسلام و همه کشورهای اسلامی مخالفند و این تصور که دشمنی آن‌ها فقط با جمهوری اسلامی است، صحیح نیست.

ایشان با اشاره به تعابیر توهین‌آمیز آمریکایی‌ها درباره سعودی، گفتند: این‌که آن‌ها صریحاً می‌گویند سعودی‌ها غیر از پول چیز دیگری ندارند؛ یعنی باید برویم و آن‌ها را غارت کنیم و این، دشمنی آشکار با یک کشور

و ملت است و طرف‌های آن‌ها باید بفهمند که در مقابل چنین توهین‌هایی با غیرت عربی و شرف اسلامی چه وظیفه‌ای دارند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای حضور آمریکا در منطقه را موجب ایجاد شر، فساد، ناامنی و تشکیل گروه‌هایی از قبیل داعش دانستند و با تأکید بر لزوم آشنا شدن ملت‌های مسلمان با چهره واقعی و نفاق‌آلود آمریکا، افزودند: امروز سلاح اصلی آمریکا در منطقه ما «نفوذ در مراکز حساس و تصمیم‌گیری»، «ایجاد تفرقه و تزلزل در عزم ملت‌ها»، «ایجاد بی‌اعتمادی میان ملت‌ها و دولت‌ها»، «دستکاری در محاسبات تصمیم‌گیران و وفادار کردن این مطلب است که حلال مشکلات، رفتن زیر پرچم آمریکا و تسلیم شدن» است که این سلاح از سلاح نظامی و سخت نیز خطرناک‌تر است. رهبر انقلاب اسلامی راه مواجهه با دشمنان را عمل به فرمان پروردگار؛ یعنی ایستادگی در راه حق خواندند و افزودند: البته این ایستادگی سختی‌هایی نیز خواهد داشت؛ اما تحمل این سختی‌ها، عمل صالح است و نزد خداوند اجر خواهد داشت. ضمن این‌که تسلیم دشمن شدن، سختی‌های بیشتری دارد و خداوند کسانی را که تن به ظلم دهند، مجازات خواهد کرد. ایشان در بخش پایانی سخنانشان، هر سخن،

نیز طی سخنانی گفت: پیامبر بزرگوار اسلام ﷺ در شرایطی پا به عرصه وجود گذاشت که جهان سراسر تبعیض، جنگ و خون‌ریزی بود. آقای روحانی افزود: پیامبر عزیز اسلام ﷺ با خود کتاب آسمانی، میزان، صداقت، علم، ایمان و وحدت و یگانگی را به ارمغان آورد و بهترین الگورا برای جهان و جامعه ارائه کرد. رئیس‌جمهور با بیان این‌که نفوذ جمهوری اسلامی در منطقه به‌دلیل دعوت انقلاب اسلامی است، گفت: نفوذ انقلاب است که دل‌ها را به خود جذب کرده و اگر امروز ملت‌های سوریه، لبنان، یمن، عراق و بحرین یا جمهوری اسلامی احساس نزدیکی می‌کنند، به‌دلیل پیام انقلاب است. وی با اشاره به این‌که فرزندان ایران اسلامی در راه دفاع از ملت‌های سوریه و عراق به‌عنوان مستشار جان خود را در طبق اخلاص گذاشتند، تأکید کرد: اگر فرزندان ما در سوریه، عراق و لبنان حضور پیدا کردند، برایشان آزادی انسان‌ها و گام نهادن در مسیر پیروی از رسول‌الله ﷺ معیار بود و امروز نیز آن‌چه می‌خواهیم، وحدت، برادری و پیروی از راه پیامبر گرامی اسلام ﷺ است.

رئیس‌جمهور با تأکید بر این‌که در دنیای امروز تنها

حرکت و اقدام در دنیای اسلام در جهت «استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی ملت‌های مسلمان»، «وحدت و اقتدار امت اسلامی»، «کمک به مردم و مستضعفان»، «تبلیغ حقایق و مقابله با موهومات»، «ترویج علم و تحقیقات از جمله انرژی هسته‌ای» را حسنه و عمل صالح دانستند و گفتند: انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای نیاز ملت‌هاست اما انحصارطلبان غربی به‌دنبال آن هستند که این انرژی را در انحصار خود نگه دارند و در مقابل شرف و استقلال ملت‌ها، آن را فطره فطره به آن‌ها بدهند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: غربی‌ها می‌دانند ما از لحاظ مبنایی و اعتقادی به‌دنبال سلاح هسته‌ای نیستیم؛ بنابراین علت مخالفت آن‌ها با حرکت هسته‌ای جمهوری اسلامی، بازداشتن ایران از دانش، صنعت و توانایی هسته‌ای است. رهبر انقلاب اسلامی وظیفه روشنفکران و علمای دنیای اسلام را بسیار مهم دانستند و تأکید کردند: با قدرت از حق دفاع کنید و از دشمن نترسید و بدانید دنیای اسلام به فضل الهی در آینده نه چندان دور، تحقق آرزوهای درخشان خود را خواهد دید.

پیش‌از سخنان رهبر انقلاب اسلامی، حجت‌الاسلام والمسلمین روحانی رئیس‌جمهور

منحوس خبیث خاندان پهلوی تا مجموعه خبیث و جنایتکار منافقین، این‌ها دارند مرتباً در فضای مجازی و در جاهای دیگر دارند تشویق می‌کنند ترغیب می‌کنند که این شرارت‌ها انجام بگیرد. من عرض این است هیچکس به این اشرار کمک نکند، هیچ انسان عاقل و شایسته‌ای که به کشور خودش علاقه‌مند است، به زندگی راحت خودش علاقه‌مند است، به این‌ها نباید کمک بکند؛ این‌ها اشرارند، این کارها کار مردم معمولی نیست.

مسئولان هم البته دقت کنند، مواظبت کنند، هرچه ممکن است از مشکلات این کار کم کنند. حالا من دیروز دیدم در تلویزیون که بعضی از مسئولان محترم آمدند گفتند که ما مراقبیم که این افزایش قیمت موجب افزایش قیمت اجناس و کالاها نشود؛ خوب بله این مهم است، چون الان گرانی هست، بنا باشد باز اضافه بشود گرانی خوب این برای مردم خیلی مشکلات درست می‌کند، باید مراقبت کنند. این مراقبت‌ها را این‌ها بکنند، مسئولان حفظ امنیت کشور هم به وظایف‌شان عمل کنند، مردم عزیز ما هم که خوشبختانه در فضایی گوناگون این کشور بصیرت خودشان را، آگاهی خودشان را نشان دادند بدانند که این حوادث تلخ از ناحیه کیست و چگونه است، این آتش زدن و خراب کردن و ویران کردن و دعوا کردن و نامانی ایجاد کردن مال چه کسی است، این را بفهمند توجه کنند که می‌فهمند هم مردم ملتفت‌اند، و از این‌ها فاصله بگیرند. این آن توصیه ماست، مسئولان کشور هم به وظایف‌شان به‌طور جدی عمل کنند.

بالاخره وقتی یک تصمیمی گرفته شد از ناحیه سران سه قوه، بحث دولت نیست، بحث یک وزارتخانه نیست، سران سه قوه کشور نشستند یک تصمیمی گرفتند؛ به یک پشتوانه کارشناسی هم متکی است. زمان امام (رضوان‌الله‌علیه) هم همین‌جور بود، یک کارهایی را مسئولان، سران سه قوه تصمیم می‌گرفتند و اجرامی شد، حالا هم همین‌جور است. امیدواریم ان‌شاء‌الله به کمک مردم، به هم فکری و هم‌افزایی مسئولان و دلسوزی و پیگیری آن‌ها و لطف الهی ان‌شاء‌الله این کار به بهترین وجهی پیش برود.

توصیه رهبر معظم انقلاب اسلامی به ملت و مسئولان در پی مصوبه افزایش قیمت بنزین

افزایش قیمت بنزین موجب افزایش قیمت اجناس نشود

کشور هست، آدم باید با چشم خوش‌بینی به او نگاه کند، بنده در این قضیه سرزشته ندارم یعنی تخصص این کار را ندارم، گفتم هم به آقایان؛ گفتم من چون نظرات کارشناس‌ها هم در این قضیه بنزین مختلف است، بعضی‌ها آن را لازم و واجب می‌دانند بعضی‌ها مضر می‌دانند، بنابراین من هم که صاحب‌نظر نیستم در این قضایا؛ گفتم من صاحب‌نظر نیستم لکن اگر سران سه قوه تصمیم بگیرند من حمایت می‌کنم. من این را گفتم، حمایت هم می‌کنم. سران قوانید، نشستند با پشتوانه کارشناسی یک تصمیمی برای کشور گرفتند، باید عمل بشود به آن تصمیم؛ این یک نکته است. نکته دوم این‌که، یقیناً بعضی از مردم از این تصمیم یا نگران می‌شوند یا ناراحت می‌شوند یا به ضررشان است یا خیال می‌کنند به ضررشان است به هر تقدیر ناراضی می‌شوند، لکن آتش زدن به فلان بانک این کار مردم نیست، این کار اشرار است؛ کار اشرار است، این را باید توجه داشت. در یک چنین حوادثی معمولاً اشرار، کینه‌ورزان، انسان‌های ناپاب وارد میدان می‌شوند، گاهی بعضی از جوان‌ها هم از روی هیجان با این‌ها همراهی می‌کنند و این‌جور مفاسد را به بار می‌آورند. این مفاسد هیچ مشکلی را درست نمی‌کند جز این‌که علاوه بر هر مشکلی که هست، نامانی را هم اضافه می‌کند. نامانی بزرگ‌ترین مصیبت برای هر کشوری است، برای هر جامعه‌ای است، این‌ها قصدشان این است. شما ملاحظه کنید در این دو روز تقریباً یعنی دو شب و یک روزی که از این قضایا گذشته، همه مراکز شرارت دنیا علیه ما این کارها را تشویق کردند، از خانواده

مسئولان دقت کنند، هرچه ممکن است از مشکلات این کار کم کنند. الان گرانی هست، بنا باشد باز اضافه بشود گرانی، این برای مردم خیلی مشکلات درست میکند، مسئولان باید مراقبت کنند. مسئولان حفظ امنیت کشور هم به وظایف‌شان عمل کنند، مردم عزیز ما بدانند که حوادث تلخ آتش زدن و خراب کردن و ویران کردن و دعوا کردن و نامانی ایجاد کردن از ناحیه کیست و چگونه است و از این‌ها فاصله بگیرند. مسئولان کشور هم به وظایف‌شان به‌طور جدی عمل کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، ۲۶ آبان در ابتدای جلسه درس خارج فقه درباره مسائل پیش‌آمده پس از اجرائی طرح مدیریت مصرف سوخت، مطالبی بیان کردند. بخشی از بیانات رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم
والحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی سیدنا محمد وآله الطاهیرین ولعنة الله علی اعدائهم اجمعین.

قبل از این‌که بحث را شروع بکنیم، من عرض بکنم که در این یکی دو روز خب یک حوادثی به‌دنبال مصوبه سران قوا اتفاق افتاد؛ دیروز، دیشب، پریشب، در برخی از شهرهای کشور، و متأسفانه مشکلاتی هم درست شد، تعدادی جان باختند و مراکز تخریب شد، از این کارها هم شد در این یکی دو روزه. چند نکته را باید توجه داشت؛ اولاً وقتی یک چیزی مصوبه سران

مراسم افتتاحیه

مرکز اسناد حوزه و روحانیت

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان این‌که اسناد حوزه و روحانیت تنها برای حوزه علمیه قم نیست، گفت: اسناد صدسال اخیرحوزه، می‌تواند بسیاری از سؤالات را پاسخ دهد و این اسناد، بین حوزه علمیه قم و جهان پیوند خورده است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، ۲۵ آبان در مراسم افتتاحیه مرکزاسناد حوزه و روحانیت و رونمایی از پرونده تحصیلی مراجع عظام که در سالن اجتماعات کتابخانه مدرسه فیضیه در قم برگزار شد، ضمن تبریک هفته وحدت گفت: شاید یکی از امتیازات تاریخ اسلام این باشد که جامعه اسلامی امروز وارث مجموعه‌ای از اسناد مهم در ارتباط با پیامبر ﷺ است که این‌گونه اسناد با این‌گونه جامعیتی در ارتباط با سایر انبیا وجود ندارد و در تاریخ اسلام شبیه اعجاز است.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان این‌که کارهایی که در مورد حوزه علمیه قم در این یک صدسال گذشته انجام گرفته، کم است و باید کارهای فاخرتری انجام داد و نباید به این اندازه اکتفا کرد، ادامه داد: قم حوزه کهنی است که بیش از ۱۲۰۰ سال امتداد دارد و هیچ‌گاه این مشعل دینی خاموش نشده؛ ولی فراز و فرود داشته است و آنچه را که به‌عنوان حوزه قم یک صدسال اخیرمورد توجه قرار می‌دهیم، باز تأسیسی جامع، نو و جذاب از اتفاقات یک صد سال اخیرحوزه علمیه قم است.

آیت‌الله اعرافی افزود: در مورد یک صد سال اخیر حوزه، با همه کاستی‌ها نکاتی قابل توجه است و باید گفت، این یک دستاورد باشکوه است که از جمله در حوزه فقه و اصول که به‌عنوان ستون فقرات حوزه از آن یاد می‌شود و نباید درخش این حوزه را کم بگیریم. وی ادامه داد: نسلی از حوزه علمیه نجف به قم آمده بودند مانند مرحوم آیت‌الله العظمی بروجردی رحمته‌الله و... که در جای خود باید بحث کرد؛ اما در کنار این نسل، نسلی دیگر داریم که پرورش یافته حوزه علمیه قم می‌باشند که این نسل موضوع فقه و اصول را بسیار پویا کرده است. بدون تردید این نسل، آورده‌های زیادی در همین حوزه علمیه قم داشته است که از جمله آن، امام راحل است و کسی نمی‌تواند نظریه‌های نو و یافته‌های جدید فقهی و اصولی ایشان را انکار کند.

عضو فقهای شورای نگهبان اظهار داشت: در حوزه‌های دیگر کلامی و فلسفی این حوزه، دارای ثراث قدیم و بلندگی فکری است که در این رابطه علامه طباطبایی رحمته‌الله را می‌شود نام برد.

عضو شورای عالی حوزه ادامه داد: در عصر تفسیر و علوم انسانی و اجتماعی، هم قم مؤسس، بالنده و روپه رشد و تعالی است، افزود: در همین رابطه می‌توان به گسترش حوزه در بخش بانوان در قم و حتی به تئوری ولایت فقیه و انقلاب اشاره کرد و به همین دلیل، اسناد این صدسال حوزه در جهان بسیار اثرگذار است و می‌تواند بسیاری از سؤالات را پاسخ دهد و این اسناد بین حوزه علمیه قم و جهان پیوند خورده است و از این لحاظ، جمع‌آوری اسناد این چنین حوزه‌ای، بسیار ممتاز و بی‌بدیل است.

وی ادامه داد: باید بدانیم این اسناد تنها برای حوزه علمیه قم نیست؛ بلکه برای کشور و جهان است؛ چراکه این حوزه برآمده از ملت و بار و همراه با ملت و اثرگذار در جهان است و این، یعنی این‌که این اسناد تاریخی است و باید مورد توجه ویژه باشد. عضو جامعه مدرسین اظهار داشت: در ارتباط با اسناد، مسئله دیگر موضوع تاریخ شفاهی و جمع‌آوری کتب و نسخ خطی است و باید به این مسئله توجه داشت که بعضی نسخ و حتی اسناد در حال از بین رفتن است. مدرسه حقانی نمونه از آن است؛ اسناد زیادی نیز در مورد شهید آیت‌الله بهشتی بوده که از بین رفته است.

وی با تأکید بر این‌که اگر مصاحبه‌هایی که در گذشته با مراجع انجام می‌شد، جمع‌آوری می‌شد، برای رشد طلاب بسیار اثرگذار بود، افزود: جمع‌آوری اسناد، روحانیت در مجلس و ایجاد شبکه‌هایی در ارتباط با اسناد تا رسیدن به منظومه جامع اسناد، فرآوری اسناد و نوشتن پایان‌نامه به وسیله جمع‌آوری اسناد از جمله مهم‌ترین مأموریت‌های مرکز اسناد حوزه و روحانیت است. مدیر حوزه‌های علمیه در پایان افزود: لازم است، بانک جامع اطلاعات و اسناد در مورد حوزه و روحانیت شکل گیرد و با وجود همه مشکلات این انتظار از این مرکز دور از ذهن نیست.

اسناد مربوط به ۷ نفر از مراجع در مرکز اسناد حوزه نگهداری می‌شود

بر پایه همین گزارش، مسئول حوزه ریاست مدیریت حوزه‌های علمیه هم در این مراسم، گفت: در سال ۹۳ مرکز اسناد حوزه و روحانیت شکل گرفت و در مدیریت جدید شاهد فعالیت جدی‌تر این مرکز بودیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیرزاده افزود: تلاش می‌کنیم، این مرکز در راستای یکصدمین سالگرد راه‌اندازی حوزه‌های علمیه، کارهای فاخری در موضوع جمع‌آوری اسناد مراجع، شناساندن این اسناد به طلاب و روحانیون و... انجام دهد.

وی بیان داشت: در حال حاضر اسناد ۷ نفر از مراجع تقلید از جمله رهبر معظم انقلاب، مرحومین آیات عظام فاضل لنکرانی و تبریزی و هم‌چنین آیات عظام مکارم شیرازی، شبیری زنجانی، جوادی آملی و سبحانی در موضوعات پیشرفت تحصیلی، نظام وظیفه و... در این مرکز نگهداری می‌شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیرزاده گفت: از دیگر اقدامات در آینده، تجمیع اسناد، تجمیع تاریخ شفاهی افراد در ارتباط با اسناد خواهد بود.

توصیه مراجع عظام تقلید به مسئولان نظام

به فکر معیشت مردم باشید

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرات آیات؛ صافی گلپایگانی، مکارم شیرازی و علوی گرگانی با صدور بیانیه‌های جداگانه‌ای نسبت به افزایش قیمت بنزین و تبعات ناشی از آن اظهار تاسف کردند و ضمن درخواست الغای این طرح توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی، گفتند: گرانی بنزین آن هم در حد سه برابر و در وقت نامناسب و بدون ذکر دلیل، یک شوک مهم بر افکار عمومی وارد کرد و اسباب بعضی نارضایتی‌ها گردید. گزیده‌ای از این پیام‌ها به این شرح است:

نمایندگان مجلس طرح گرانی بنزین را لغو کنند

آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی در همین مورد گفتند: متأسفانه در حالی‌که گرانی، تورم و بیکاری بسیاری از افسار مملکت را در وضعیت سخت و ناراحت‌کننده‌ای قرار داده، طرحی در شب میلاد رسول رحمت صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم توسط سران قوا تصویب شد؛ که موجب تأسف و نگرانی شدیدی است.

معظم‌له افزودند: از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی می‌خواهیم که لغو این طرح را اعلام کنند و برای رفع مشکلات مردم، با مشورت بزرگان و اساتید علم اقتصاد اقدام فوری نمایند.

مشکل را با راه‌حل دیگری مرتفع شود

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی نیز متذکر شدند: گرانی بنزین آن هم در حد سه برابر و آن هم در وقت نامناسب و بدون ذکر دلیل، یک شوک مهم بر افکار عمومی وارد کرد و اسباب بعضی نارضایتی‌ها گردید.

معظم‌له خاطرنشان کردند: آیا بهتر نیست دولت را رؤسای قوای سه‌گانه دلائل خود را برای این کار بیان کنند و افکار عمومی را به مدد طلبند و اگر بعد از شنیدن آن دلائل، افکار عمومی هماهنگ شد، اقدام نمایند و اگر دولت مشکلی دارد، که قطعاً دارد. آیا آن مشکل را با راه‌حل دیگری غیر از این راه نمی‌توان حل کرد؟!

ایشان هم چنین تصریح کردند: به هر حال این کار آن هم بدین صورت،

شتابزده به نظر می‌رسد و باید پیرامون آن بررسی بیشتری شود، و آنچه افکار عمومی را قانع کند، انجام دهند.

مردم در برابر سوء استفاده‌گران هوشیار باشند

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی با اشاره به حوادث اخیر در پی گران شدن بنزین، خواستار هوشیاری مردم در برابر سوء استفاده‌گران از مطالبات آن‌ها شد. به گزارش خبرگزاری رسا، حضرت آیت‌الله نوری همدانی نیز ۲۶ آبان در درس خارج فقه خود در مسجد اعظم قم، مسئولان را به رعایت حال مردم و رسیدگی به مشکلات آن‌ها توصیه کردند و گفتند: همیشه به اندازه‌ای که می‌توانیم باید تلاش کنیم تا مردم دارای زندگی نسبتاً مرفهی باشند.

استاد برجسته درس خارج حوزه علمیه قم، مردم را از اصول انقلاب دانستند و اظهار داشتند: به مسئولان توصیه می‌کنیم که مشکلات مردم را حل کرده و گرانی‌ها را سامان دهند.

ایشان در درس خود مطالب را فرمودند.

حضرت آیت‌الله نوری همدانی در ادامه بیان داشتند: رهبر معظم انقلاب همیشه تأکید بر حل مشکلات مردم را دارند و مکرر تذکر می‌دهند و فرمایشات ایشان باید مورد توجه همگان باشد.

ایشان با اشاره به حوادث اخیر، حفظ اموال عمومی کشور را لازم دانستند

و خواستار هوشیاری مردم در برابر سوء استفاده‌گران از مطالبات به‌حق آن‌ها شدند.

مجلس با قاطعیت جلوی ایجاد التهاب معیشتی در جامعه را بگیرد

حضرت آیت‌الله علوی گرگانی نیز گرانی بنزین را ناپسند و برخلاف مصالح ملی دانستند و گفتند: خبر ناراحت‌کننده افزایش ناگهانی قیمت بنزین در شرایط فعلی که اثر تحریم‌ها و افزایش غیر متعارف ارز بر زندگی مردم فشار زیادی را وارد کرده است موجب ناراحتی شدید این‌جانب گردیده است. تمام مسئولان دولتی و مدیران مملکتی باید توجه داشته باشند که در شرایط فعلی ایجاد آرامش در جامعه و دوری از پرداختن به مسائل حاشیه‌ای و حفظ وحدت ملی، پرهیز از ایجاد التهاب در جامعه مخصوصاً در وضعیت اقتصادی مردم یک اصل مهم می‌باشد، لذا هرگونه رفتاری که موجب بروز مشکلات معیشتی بیشتر در شرایط فعلی برای مردم شود، از نظر این‌جانب ناپسند و برخلاف مصالح ملی است.

این‌جانب از همه نمایندگان مجلس می‌خواهم که با قاطعیت جلوی ایجاد التهاب معیشتی در جامعه را گرفته و از دولت محترم نیز می‌خواهم که تا دیر نشده در تصمیم خود تجدید نظر کرده و با همفکری کارشناسان دولتی و معتمد و به کارگیری جوانان مؤمن و متعهد و نخبه به تقویت تولید داخلی و حل اساسی مشکلات آن اهتمام ورزند.

تقدیر مراجع عظام از خدمات بسیج در عرصه‌های فرهنگی سیاسی اجتماعی

بسیجیان باید همواره در خدمت رهبری و ولایت باشند و در این مسیر هیچ‌گاه غفلت نکنند.

تقدیر از مسجدمحور بودن فعالیت‌های بسیج

آیت‌الله اعرافی با اشاره به برکات بسیج در انقلاب اسلامی خاطرنشان ساخت: بسیج ناب‌ترین نهادی است که از درون انقلاب جوشیده و رشد و توسعه پیدا کرده است. امام جمعه قم عمق بخشی به بسیج را مهم و تاثیرگذار دانست و گفت: عمق بخشی به بسیج بسیار مهم است که خوشبختانه در این عرصه موفقیت‌های خوبی پیدا کرده است.

مدیرحوزه‌های علمیه صدور فرهنگ بسیجی به خارج از مرزهای کشور را بایرکت دانست و گفت: بسیج مستقیم و غیرمستقیم الگوی خودش را به دنیا صادر کرده است، گرچه به این نام نباشد اما مهم فرهنگ الگوی بسیجی است که صادر شده است و دیگران از آن الگو برداری کرده‌اند.

وی بسیج دانش‌آموزی و دانشجویی را مهم دانست و گفت: آینده کشور و مملکت به دست این دو قشر مهم است و بسیج در این مراکز باید نماینده علم باشد و بسیجیان گرمی در این دو عرصه باید متناسب با آن وارد شوند.

مدیرحوزه‌های علمیه با تقدیر از مسجدمحور بودن فعالیت‌های بسیج گفت: از رویکرد مسجدمحور بودن بسیج تقدیر می‌کنم و در مسجد نیز باید مدیریت کارها با روحانی مسجد باشد.

مدیریت الهی امور کارها را آسان می‌کند.

آیت‌الله سعیدی نماینده ولی فقیه در استان قم نیز در این دیدار با بیان این‌که در عصر حاضر هم می‌توان با وجود تمام مشکلات به مقام بندگی خاص خدا ولی خدا بودن رسید که رهبر معظم انقلاب یکی از نمونه‌های بارز در عرصه بندگی خدا هستند، افزود: امروز در بین افسار مختلف، بسیجیان شایسته‌ترین کسانی هستند که می‌توانند با تاسی به سیره رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم به مقام و جایگاه عالی بندگی برسند.

تولیت آستان مقدس حضرت فاطمه معصومه علیها‌السلام اظهار کرد: امروز یکی از رسالت‌های سنگین ما این است که اولاد خودمان معنویت و توکل به خداوند داشته باشیم و ثانیاً دیگران را به مسیر تعالی و معنویت هدایت کنیم که لازمه این امر، خدایی کارکردن است؛ اگر خدایی کار کنیم مدیریت امور در زندگی شخصی و اجتماعی برای ما بسیار آسان خواهد شد.

بسیج در خدمت انقلاب اسلامی است

رئیس سازمان بسیج مستضعفین در این دیدارها با بیان این‌که امروز بسیج با حضور جوانان انقلابی نقش و رسالت سنگینی در جامعه دارد، افزود: امیدواریم با استفاده از تجربه کارکنان بسیج در طول ۴۰ سال بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و هم‌چنین منظومه فکری امام راحل و رهبر معظم انقلاب بتوانیم نوگرایی‌هایی را با توجه به اقتضات و ضرورت‌های جمهوری اسلامی ایران داشته باشیم. سردار سلیمانی ادامه داد: بسیج در تلاش است به نحو احسن در خدمت اسلام و انقلاب بوده و بتواند در گام دوم انقلاب با سرعت مناسب، اقدامات مؤثری را در سطح کشور و در سطح بین‌المللی انجام دهد.

خدمت به رهبری از وظایف اصلی بسیجیان است

آیت‌الله علوی گرگانی هم در این دیدار با اشاره به سالروز صدور فرمان تاریخی امام خمینی رحمته‌الله و تشکیل بسیج مردمی اظهار داشتند: بسیج در واقع یادگار رهبر کبیر انقلاب اسلامی ایران و یکی از برکات انقلابی اسلامی ایران است که توانسته به‌خوبی در طی این ۴۰ سال در یاری‌رساندن به محرومان و زنده نگه داشتن انقلاب حرکت کند.

آیت‌الله علوی گرگانی جنبه عمومی بسیج را مورد توجه قرار دادند و خاطرنشان کردند: بسیج در جامعه مانند جریان داشتن خون در بدن است به‌گونه‌ای، هرجایی که بسیج حضور و کارایی داشته آن‌جا انقلاب جریان داشته است. ایشان ضمن اینکه انجام وظیفه و رسالت بسیجیان را مورد توجه قرار دادند، توجه به بیانات و رهنمودهای رهبری را خواستار شده و تصریح کردند:

جانشین مدیرحوزه علمیه اصفهان گفت: نه‌همین اجلاسیه منطقه‌ای جامعه مدرسین حوزه و علمای بلاد، روزهای ۱۳ و ۱۴ آذرماه طی دو روز در اصفهان برگزار می‌شود، گفت: موضوع محوری این اجلاسیه «رسالت روحانیت و حوزه‌های علمیه در پیشبرد بیانیه گام دوم انقلاب» تعیین شده است.

جانشین مدیرحوزه علمیه اصفهان تصریح کرد: بی‌درنگ حوزه‌های علمیه در محروم‌های هفت‌گانه بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی دارای نقش و سهم هستند و خوشبختانه در حوزه علمیه اصفهان کارگروه‌های مختلفی متشکل از مراکز حوزوی و فرهیختگان حوزوی برای تبیین بیانیه گام دوم انقلاب و ترسیم وظیفه حوزه و روحانیت در راستای

روزهای ۱۳ و ۱۴ آذرماه طی دو روز در اصفهان برگزار می‌شود، گفت: موضوع محوری این اجلاسیه «رسالت روحانیت و حوزه‌های علمیه در پیشبرد بیانیه گام دوم انقلاب» تعیین شده است.

جانشین مدیرحوزه علمیه اصفهان تصریح کرد: بی‌درنگ حوزه‌های علمیه در محروم‌های هفت‌گانه بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی دارای نقش و سهم هستند و خوشبختانه در حوزه علمیه اصفهان کارگروه‌های مختلفی متشکل از مراکز حوزوی و فرهیختگان حوزوی برای تبیین بیانیه گام دوم انقلاب و ترسیم وظیفه حوزه و روحانیت در راستای

تحقق بیانیه گام دوم فعالیت‌های مختلفی انجام داده است که برگزاری همایش بزرگی در پایان سال با حضور طلاب و مراکز حوزوی از آن جمله است.

حجت‌الاسلام والمسلمین باطنی ادامه داد: یکی از کارهایی که در این عرصه برنامه‌ریزی شده است میزبانی حوزه علمیه اصفهان برای برگزاری نه‌همین اجلاسیه جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و علمای بلاد است که برای ثمربخشی بیشترین اجلاسیه کمیسیون‌هایی

نه‌همین اجلاسیه منطقه‌ای جامعه مدرسین و علمای بلاد

سوم «بیانیه گام دوم انقلاب و رسالت روحانیت در ترویج مفاد دینی و اعتقادی و عزم ملی و مرزبندی با دشمن» است. جانشین مدیر حوزه علمیه اصفهان ابراز داشت: امیدواریم یک خروجی قابل استفاده و از یک سوی در راستای تحقق منویات رهبری و راهکارهای عملی برای بکار بستن در حوزه‌های علمیه تهیه کنیم و از سوی دیگر در تشخیص وظایف دارای اولویت خود بتوانیم این پیام را به حوزویان منتقل کنیم.

تعریف شده است که در استان‌های چهارگانه قم، مرکزی، چهارمحال و بختیاری و اصفهان شکل گرفته است. وی افزود: در مجموع سه عنوان برای سه کمیسیون تعریف شده ذیل این اجلاسیه انتخاب شده است که شامل «بیانیه گام دوم انقلاب و ورسالت روحانیت و نهادینه کردن معنوی و فرهنگ اسلامی» که ناظر به برخی از محورهای بیانیه است، کمیسیون دوم «بیانیه گام دوم انقلاب و رسالت روحانیت در عدالت خواهی و مبارزه با فساد» کمیسیون

آیت‌الله العظمی سبحانی در اجلاسیه اساتید سطوح عالی و خارج حوزه تاکید کردند

محور فعالیت حوزه‌های علمیه

تربیت مجتهد و مبلغ باشد

بیست‌و یکمین اجلاسیه اساتید سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم با سخنرانی حضرت آیت‌الله سبحانی

و آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه و با حضور برخی از اعضای جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

شورای عالی حوزه‌های علمیه و طلاب و اساتید حوزه علمیه ، ۲۳ آبان در سالن قدس مجتمع آموزش عالی امام خمینی علیه السلام برگزار شد.

آن عمل کنند. علی‌رغم همه کاستی‌ها، تلاش مجدانه و پیوسته مسئولان مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه در جهت اعتلای حوزه است.

آیت‌الله اعرافی با بیان این‌که تدوین اسناد جامع در حوزه از اقداماتی است که ما در پرتو راهنمایی‌های مرجعیت انجام می‌دهیم و اقدامات خوبی در قم و شهرستان‌ها انجام شده است، تأکید کرد؛ ما در این مسیر نیازمند حمایت و راهنمایی و نقد متخصصان هستیم و در حوزه فقه معاصر، دفتر این فقه به بررسی‌های لازم می‌پردازد و چند درس در این حوزه آماده شده است.

مدیرحوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: باید انتخاب‌گری طلاب و آزادی آن‌ها در انتخاب اساتید حفظ شود؛ انتظاری که از اساتید وجود دارد، توجه به شرایط طلاب است؛ زیرا و طلاب در شرایط نه‌چندان مناسب، با سختی‌ها دست و پنجه نرم می‌کنند.

آیت‌الله اعرافی مطرح کرد: امیدواریم قلب حوزه که دروس سطوح عالی است، آماده ایفای نقش‌های بیشترباشد، این قلب حوزه باید تولید علم و اندیشه کند؛ امروز در جهانی قرار داریم که قافله علم رو به جلو است و ما نیازمند افرادی هم‌چون خواجه نصیرالدین طوسی هستیم که به نیازهای نودر جامعه پاسخ دهند. این‌کار به عهده قلب حوزه که سطوح عالی است، می‌باشد.

مدیرحوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: آسیب‌هایی در مقوله اخلاق و تربیت وجود دارد که باید حل شود؛ حوزه ما باید حوزه‌ای باشد که به اصالت‌های خود عشق بورزد، به پرسش‌ها پاسخ دهد، در مبارزه با تجمل و تشریفات پیشگام و در کنار مستضعفان باشد و بنیان آن بر علم بنا شده باشد. حوزه مستقل اهل نقد و مطالبه و پاسخ‌گویی نیازهاست.

آیت‌الله اعرافی بیان کرد: حوزه در برابر خطا و انحراف در هر جا که باشد، سخن عالمانه و درست می‌زند و این حوزه اهل جناح‌بازی نبوده و نقد صحیح مواضع غلط، از وظایف اصلی حوزه است.

● پنج‌شنبه‌ها به چرخه تحصیلی حوزه باز می‌گردد

برپایه این گزارش، حجت‌الاسلام والمسلمین رستم نژاد هم در این اجلاسیه با بیان این‌که اجلاسیه قبلی درباره مباحث تربیتی برگزار شد، گفت: یکی از دغدغه‌های بزرگان حوزه این است که طلاب هم بتوانند حق خود را در انتخاب‌گری داشته باشند و هم دچار آفات نشوند.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه گفت: برای این مقوله مباحث مختلفی مطرح شد که در نهایت به هدایت علمی و تربیتی رسیدیم، در این طرح، طلبه

از آزادی و عدم ضعف به‌صورت توأمان برخوردار می‌شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین رستم نژاد مطرح کرد: در این باره در سال گذشته چهار کمیسیون تشکیل شدند، هم‌چنین قریب به ۵۰ مرکز علمی و تربیتی وجود داشت که بیش از سه هزار طلبه در این طرح شرکت کردند که بسیار مبارک بود. معاون آموزش حوزه‌های علمیه با بیان این‌که سامانه تقریرات دروس خارج فقه مراجع عظام تقلید بسیار مفید بوده و امروز اگر بخواهیم همراه با زمان پیش برویم، باید از امکانات روزاستفاده کنیم، مطرح کرد: هراستادی که درس خارج دارد، می‌تواند وارد این سامانه شده و درس خود را بارگذاری کند، هر طلبه هم می‌تواند تقریرات خود را به این درس بارگذاری کند که برای استاد قابل رؤیت است و دیگران نیزمی‌توانند از این مطالب استفاده کنند.

وی تصریح کرد: استاد می‌تواند درباره هر موضوع که نیاز دارد، در این سامانه جستجو کند و در حال حاضر از ۳۶ استاداها دروس بارگذاری شده و ۳۳ هزار جلسه درس به‌صورت صوتی و ۲۴ هزار تقریرات از جانب طلاب در این سامانه بارگذاری شده است.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: با توجه به گستردگی مطالب، در ۱۱۰ روز درسی، بسیار مشکل است که بتوان تمامی مطالب را تدریس کرد؛ همان‌گونه که بزرگان حوزه تأکید می‌کنند، باید تعظیلات کم شود و در این راستا می‌توان از ظرفیت پنجشنبه‌ها استفاده کرد.

● مشکل معیشتی و کم‌رنگ شدن سبک زندگی طلبگی حوزه‌های علمیه را تهدید می‌کند

هم‌چنین حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی خراسانی مخبر کمیسیون نقش اساتید در پیشرفت اسلامی نیز در این اجلاسیه، عنوان کرد: کمیسیون نقش اساتید در رواج سبک زندگی اسلامی دارای شش محور بوده است.

عضو جامعه مدرسین افزود: استاد الگوسرمشق بوده و اگر قرار است، روحیه زهد به معنای درست در حوزه و جامعه رواج پیدا کند و رویکرد زشت دنیازدگی در حوزه به زاویه رانده شود، استاد مهم‌ترین نقش را دارد و این نقش، نه در گفتار بلکه در عمل نمود پیدا می‌کند.

مخبر کمیسیون نقش اساتید در رواج سبک زندگی اسلامی، گفت: از دغدغه‌های مشترک ۱۲ استاد حاضر در این کمیسیون این بود که حوزه امروز به دلایلی در معرض آسیب‌هایی بوده و مسئولان امر باید این آسیب‌ها را شناسایی کرده و در صدد علاج آن‌ها برآیند.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی خراسانی با بیان این‌که یکی از آسیب‌های موجود در حوزه امروز، مشکل معیشتی طلاب و کم‌رنگ شدن سبک زندگی طلبگی و حوزوی است، یادآور شد: تقویت بنیه علمی حوزه از نیازهای ضروری امروز حوزه است.

● حوزه علمیه نباید از عدالت‌طلبی عدول کند

مخبر کمیسیون نقش اساتید در اخلاق و معنویت هم در این اجلاسیه هم در سخنانی، گفت: حوزه و طلاب نباید از حمایت از مظلومان و پابرهنگان عدول کنند. عدالت طلبی باید یک اصل در بین طلاب باشد و اگر از این اصل عدول شود، خیانت به اسلام است.

حجت‌الاسلام والمسلمین پناهنده با تأکید بر این‌که واگذاری تمام مسئولیت‌های تربیتی طلاب به مسئولان به جای استاد و محروم شدن طلبه از بهره‌مند شدن از سیره عملی اساتید از ضعف‌های امروز حوزه است، اظهار کرد: مشکل امروز حوزه علمیه فقدان اخلاص و معنویت در بین اساتید نیست.

مشکل کنونی حوزه، ایجاد فاصله نامبارک میان طلاب و اساتید و فراموش کردن جایگاه اساتید در تربیت طلاب حوزه است.

مخبر کمیسیون نقش اساتید در اخلاق و معنویت بیان کرد: حوزه علمیه نباید نظاره‌گر تنزل جایگاه مرجعیت در میان مردم باشد. حوزه جهت تاثیرگذاری در میان مردم درباره بیانیه کام دوم، باید مردم را به دین خداوند فراخواند و نسبت به دسیسه‌های اعتقادی بی‌تفاوت نباشد.

● حرکت آموزش و پژوهش در حوزه باید توأمان باشد

مخبر کمیسیون توسعه علم و ارتقای پژوهش هم در این اجلاسیه نیز گفت: پژوهش و تحقیق باید پرسش‌ها را پیدا کند و به آن‌ها پاسخ دهد. پژوهش و آموزش باید به‌صورت توأمان در کنار هم حرکت کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین رحمانی گفت: اهتمام به پژوهش در کنار آموزش و برنامه‌ریزی در جهت فراگیر شدن آموزش‌های پژوهشی در میان اساتید و طلاب و اصلاح متون درسی همراه با این پژوهش‌ها، حمایت از اساتید، طلاب و نخبگان و تقویت انگیزه درسی و ارتقای رتبه اساتید، تلاش برای پاسخ‌گویی به شبهات مطرح در فضای مجازی، حمایت از تحقیقات علمی موثر، تقویت جایگاه نشریات علمی و توسعه آن‌ها، ترویج نگارش مقاله‌های علمی، ارتقای دانش‌های پایه و توسعه شبکه‌های علم و فناوری و تأسیس رسانه مستقل علمی ضروری در حوزه ملی و بین‌المللی از جمله مواد این کمیسیون است.

گفتنی است، در پایان این اجلاس از اساتید نمونه سطوح عالی حوزه علمیه قم، حجج‌اسلام دوستی زنجانی، منصر مظاهر، سیدمهدی حسینی‌بیان، احمدامین شیرازی و حسین نجد تقدیرشد.

● تأکید بیانیه پایانی بر اجرای عدالت در جامعه

بیست‌ویکمین اجلاسیه اساتید سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم بیانیه‌ای در ۵ بند صادر کرد که متن آن به این شرح است:

بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم / الذین یبلغون رسالات الله ویخشونه ولا یخشون أحدًا الا الله وکفی بالله حسیباً (الأحزاب، ۳۹)

خدا را شاکریم که عنایات خاصه‌اش را نصیب ملت ایران نمود و توفیق اقامه اولین نظام اسلامی را پس از هزار سال به پیشوایی مرجعیت عظیم جهان تشیع حضرت امام خمینی علیه السلام عنایت فرموده و حوزه‌های علمیه، عالمان دینی، اساتید و طلاب در کسوت روحانیت با پوشیدن لباس رزم، افتخار

خدمت‌گزاری بیشتر در ارائه فرهنگ دینی به جامعه و پیاده‌سازی نظام اسلامی را یافتند.

اساتید سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم در اجلاس مورخ ۲۳/ ۸/ ۹۸ با موضوع رسالت آینده اساتید سطوح عالی در گام دوم انقلاب و با تشکیل ۴ کمیسیون به مشورت و تبادل نظر پیرامون وظایف اساتید نسبت به طلاب و حوزویان و نظام اسلامی و ملت عزیز ایران پرداخته و بیانیه پایانی خویش را با مواضع ذیل اعلام می‌نمایند:

۱. رشد و ارتقای جامعه انسانی در بعد عبودیت، معنویت و اخلاق، فلسفه خلقت انسان و بعثت پیامبران الهی بوده و تخلق احاد جامعه به اخلاق فاضله قله تکامل انسانی است. ما ضمن تأکید بر تلاش بیشتر عموم اساتید حوزه‌های علمیه در تزکیه اخلاقی و تعمیق فضائل معنوی طلاب، از همه مسئولان دستگاه‌های فرهنگی مانند صدا و سیما، وزارت خانه‌های ارشاد، علوم، آموزش و پرورش و مسئولان فضای مجازی و دیگر نهادهای ذریبط می‌خواهیم، با طراحی برنامه‌های ارتقای تربیت اخلاقی جامعه، نسبت به مبارزه و ریشه‌کنی همه مفاسد اخلاقی اقدام نمایند. پرواضح است که آزاد گذاشتن افراد در ابتذال اخلاقی نه‌تنها خدمت به آن‌ها نیست؛ بلکه اجرای مصوبات توطئه‌های فریب‌کارانه دشمنان جهان اسلام برای نابودی امت اسلامی می‌باشد.

۲. سبک زندگی جامعه اسلامی باید الهام‌گرفته از الگوی انسان کامل و اسوه قرآنی یعنی حضرت محمد صلی الله علیه و آله و ائمه معصومین علیهم السلام باشد. تهاجم فرهنگی غرب برای تغییر سبک زندگی و ایجاد بحران هویت و غرب‌زدگی و تقلید کورکورانه از غرب واقعیت تلخی است که در تولید انواع لباس‌ها، تابلوها، غذاها، اسم‌های فرزندان، اماکن و برنامه‌های آموزشی و تربیتی کودکان و دانش‌آموزان و فیلم‌ها و سریال‌ها قابل مشاهده است. از همه مسئولان ذریبط انتظار داریم، با جلوه‌های فریبنده غربی مبارزه نموده و سبک زندگی اسلامی را محقق سازند. حوزه‌های علمیه آمادگی خویش را برای هرگونه همکاری در اسلامی‌سازی سبک زندگی با همه نهادهای اعلام می‌دارد.

۳. مجموعه دستاوردهای تمدن در جهان معاصر محصول تولید علم و گسترش قلمرو انواع رشته‌های دانشی است. ما ضمن تأکید در تطبیق هرچه بیشتر محتوای دروس نظام‌های آموزشی حوزه‌های علمیه، دانشگاه‌ها و آموزش و پرورش با نیازهای واقعی جامعه معاصر، از مسئولان مراکز آموزشی و علمی کشور می‌خواهیم، با عزم راسخ، گام‌های بلندی را در جهت تولید علم و گسترش دامنه علوم بردارند تا ایران اسلامی در رقابت علمی کشورهای جهان به بالاترین رتبه‌ها دست یابد.

۴. اجرای قسط و عدالت در جامعه طبق آیات صریح قرآن کریم، یکی از مهم‌ترین اهداف رسالت همه پیامبران الهی در تاریخ بوده؛ چنان‌که ظلم‌ستیزی و پرهیز از ظلم‌پذیری نیز مورد تأکید قرآن قرار گرفته است. اکنون که با الطاف الهی نظام اسلامی ایران استقرار و ثبات لازم را پیدا کرده و در قطع ایادی دول غارت‌گر غربی از ذخائر ملی و حمایت از طبقات محروم جامعه، موفقیت‌های چشم‌گیری به‌دست آورده است، شایسته است که رؤساء قوای سه‌گانه و مسئولان همه دستگاه‌های مربوطه در جهت گسترش عدالت در همه زمینه‌های اقتصادی، تولیدی، تجاری، بانکی، آموزشی، علمی و اداری کشور و مبارزه شدید با تمامی مفسدان اقتصادی و اختلاس‌کنندگان بیت‌المال در هر رتبه و جایگاهی، اقدامات جدی انجام دهند. ما ضمن حمایت از اقدامات قاطع قوه قضائیه از دیگر مسئولان دستگاه‌های نظام انتظار داریم، نه‌تنها از کارشکنی در برابر رویکرد انقلابی قوه قضائیه دست بردارند؛ بلکه ضمن کمال همکاری با آنان جهت پاسسازی دستگاه‌های نظام اسلامی از عناصر ناصالح و نفوذی، مسائل اخلاقی خویش را به‌جای طرح در فضای عمومی جامعه که موجب باس مردم می‌گردد، در جلسات خصوصی مسئولان مطرح کرده و با وحدت نظر، تحت اشراف رهبر فرزانه انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای به خدمتگذاری برای ملت بپردازند. ۵. استقلال کشور اسلامی ایران یکی از مهم‌ترین دستاوردهای انقلاب اسلامی است که خون صدها هزار شهید گلگون‌کفن به پای آن ریخته شده است. برنسل کنونی و نسل‌های آینده واجب است، طبق فرمان خداوند در قرآن کریم به لزوم نفی سلطه کافران، در برابر فزون‌طلبی‌های دول استعماری به‌ویژه آمریکای جهان‌خوار از میراث شهیدان والا مقام پاسداری نمایند.

ما اساتید سطوح عالی حوزه علمیه قم از همه مسئولان عالی رتبه نظام به‌ویژه دستگاه دیپلماسی و ارتباطات خارجی کشور انتظار داریم، با توکل بر قدرت لایزال الهی و اعتماد به اراده و مقاومت ملت دلاور و مؤمن ایران، از زرق و برق قدرت پوشالی آمریکا و دیگر دول غربی و تهدیدهای نظامی و تحریم‌های اقتصادی آن‌ها نه‌پاسیده و در شناخت و معرفی احکام شریعت اسلام نسبت به محدوده و ضوابط روابط با بیگانگان و مسئله صلح و معاهده و قرارداد، با پیمان‌شکنان به‌جای تحلیل‌های عادی، نظرات اجتهادی مقام ولایت، مقام مرجعیت و حوزه‌های علمیه را راهنمای خویش قرار داده و به‌جای نگاه امیدوارانه به خارج، همت خویش را به تقویت بنیه داخلی به‌ویژه نسل ارژشمند جوان و اجرای اقتصاد مقاومتی معطوف داشته و ذره‌ای از سیاست‌گذاری‌های حکیمانه رهبر حکیم نظام مقدس جمهوری اسلامی پا فراتر نگذارند که در آن صورت ملت متعهد و مجاهد ایران اسلامی در مسیر صراط مستقیم ولایت و امامت به راه شکوهمند امام و شهیدان ادامه خواهد داد؛ علاوه بر این‌که شهدای گلگون‌کفن و قضاوت تاریخ آینده، آنان را نخواهد بخشید.

اساتید سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم

پرس و جو

خارج شد، و سپس ابن حنیف را ملاقات کرد و به او گفت: خدا به تو جزای خیر دهد، خلیفه در حاجت من نظر نمی‌کرد تا این‌که تو با او دراین باره سخن گفتی.

ابن حنیف در جواب گفت: به خدا قسم! من با او سخن نگفتم‌ام، ولی شاهد بودم شخص نابینایی به نزد رسول خدا آمد و از نابینایی خویش شکایت کرد.

پیامبر ﷺ به او فرمود: بخواهی برایت، دعا می‌کنم و یا این‌که صبر کن. او گفت: ای رسول خدا! برای من کمک کار و عصا کشی نیست و بر من این نابینایی بسیار مشقت دارد. رسول خدا به او فرمود: «برو و وضو بگیر و دو رکعت نماز بخوان و دعا کن به همین دعا!»

ابن حنیف گفت: به خدا قسم! ما از هم جدا نشده بودیم وگفت‌وگوی ما طول کشید تا این‌که آن مرد بر ما داخل گردید؛ مثل این‌که هیچ نابینا نبوده است.

حدیث دوم

سمهودی نقل می‌کند قحطی شدید اهل مدینه را فرا گرفت. مردم به عایشه شکایت کردند. عایشه گفت: به قبر پیغمبر ﷺ بنگرید و از آن روزنه‌ای به‌سوی آسمان قرار دهید، به طوری‌که میان قبر و بین آسمان سقفی نباشد. این کار را انجام دادند، پس باران بارید، به نحوی که گیاه رویدد و شتران فریه شدند و این، سنتی شد برای اهل مدینه که در مواقع خشک‌سالی، روزنه‌ای را به‌سوی آسمان باز می‌کنند.^{۱۳}

به نظر نگارنده، این یک نوع توسل عملی به قبر پیامبر ﷺ بعداز وفات آن حضرت است و روشن‌گر این حقیقت است که موضوع «توسل» به رسول خدا ﷺ پس از وفات آن حضرت و روی آوردن به قبر مطهر ایشان در سختی‌ها، یک سنت معمول در میان مسلمانان صدر اسلام بوده و هیچ‌گونه تباین و تهافتی با مبانی توحیدی اسلامی نداشته است.

حدیث سوم

از جمله تسلاّت به پیامبر ﷺ بعداز وفات آن حضرت، اشعار صغیه دختر عبدالمطلب، عمه پیغمبر است که در ژای ایشان سروده، از جمله ابیات این دو بیت است:

ألا یا رسول الله! کنت رجاءنا و کنت بنا برأ ولم تک جافياً
وکان بنا برأ رجماً نینبأ لیک علیک الیوم من کان باکیا
ای پیامبر گرمای! تو امید ما بودی، تو به ما نیکوکار بودی نه جفاکار، به ما مهربان بودی، ای پیامبر ما! از این روز، هرکس گریان است، باید بر تو گریه کند.

در این اشعار که در محضر صحابه سروده و خوانده شده و پیامبر مخاطب قرار گرفته، جمله «کنت رجائنا» دلالت دارد بر این‌که پیغمبر پس از مرگ، در استغاثه و توسل مورد امید مسلمان‌ها بوده است؛ یعنی تو در شفاعت و کمک‌کردن به ما مایه امید مایی و تو واسطه ما در درگاه خدای و مایه امیدآوری بودن پیغمبر بعداز مرگ، در همین امور است.^{۱۴}

حدیث چهارم

در خلاصهٔ الکلام از مواهب اللدنیه نقل شده است از این فدیک که از پیروان تابعین و از پیشوایان مورد وثوق و مشهور است در دو صحیح مسلم و بخاری و غیر این دو روایت شده که شنیدم از بعضی از عالمان و صالحان که می‌گفتند به ما چنین رسیده است: کسی که یابستند نزد قبر پیغمبر ﷺ و بخواند آیه: «یا ایها الذین آمنوا... و هفتاد بار بگوید: «صلی الله علیه یا محمدا » فرشته‌ای او را صدا می‌کند: «درود بر تو ای فلان!» و هیچ حاجتی از تو ساقط نمی‌شود. بعد می‌گوید: این را که در مواهب از این فدیک نقل کرده است، بیهقی نیز آن را نقل می‌کند»^{۱۵}

این نقل، هم طلب حاجت و توسل به پیامبر اکرم ﷺ بعداز وفات آن بزرگوار و هم خطاب به آن حضرت بعداز مرگ بیان می‌کند و بر ارتباط با پیامبر بعداز حیات آن حضرت، دلالت دارد.

نتیجه‌گیری

با توجه به منابع اسلامی و از مجموع مطالب مذکور، این نتیجه حاصل می‌شود که توسل به اولیای خدا به‌ویژه رسول اکرم ﷺ هم در حیات ظاهری و هم در دوران حیات برخی آنان جایز است و این امر از همان زمان صحابه و تابعین به‌عنوان یک اصل مسلم اعتقادی، مورد پذیرش همگان بوده و سیره صحابه و تابعین و روایات فراوان، گواه این سخن‌اند.

منبع: توسل به اهل بیت ﷺ از نگاه قرآن و سنت سیدمصطفی مناقب، بوستان کتاب، قم، چاپ اول، ۱۳۹۰

پی‌نوشت‌ها

- المستدرک علی الصحیحین، ج۲، ص۶۱۵.
- الدر المنثور، ج۱، ص۶۰.
- القدیر فی الکتاب و السنن و الادب، ص۷۰، ص۳۰.
- صحیح ترمذی، ج۵، ص۲۲۹، ج۳۶۴۹
- الجامع الصغیر، ص۱۵۹.
- جعفر سبحانی، آئین وهابیت، ص۱۵۰ و ۱۵۱.
- کشف الاثریاب، ص۲۶۵
- وفاء الوفاء، ج۴، ص۱۳۷۲.
- التوصل الی حقیقه التوسل، ص۳۱۰.
- کشف الاثریاب، ص۳۱۰.
- وفاء الوفاء، ج۴، ص۱۳۷۲.
- طبرانی، المعجم الکبیر، ج۹، ص۳۰.
- المواهب اللدنیه، ج۴، ص۵۸۴.
- مجمع الزوائد و منبع الفوائد، ج۹، ص۳۹
- کشف الاثریاب، ص۱۵۸.

آیا در منابع اهل سنت دلیلی بر جواز و مشروعیت توسل وجود دارد؟

الف) توسل در احادیث اهل سنت

این احادیث دارای طرق صحیح‌اند و به چند دسته تقسیم می‌شوند:

۱. دسته اول: روایاتی که بیانگر توسل به پیامبر اکرم ﷺ قبل از ولادت و بعثت آن حضرت می‌باشند.
۲. دسته دوم: روایاتی که بیان‌کننده توسل به پیامبر اکرم ﷺ در زمان حیات ایشان‌اند.
۳. دسته سوم: روایاتی که تأییدکننده جواز توسل به پیامبر اکرم ﷺ بعداز وفات آن حضرت می‌باشند.
دسته اول: روایات توسل به پیامبر اکرم ﷺ قبل از ولادت و بعثت

ذکر یک نمونه از دسته اول

حاکم نیشابوری در مستدرک حدیثی را از رسول خدا ﷺ نقل می‌کندکه فرمود: زمانی که حضرت آدم مرتکب گناه (ترک اولی) شد، عرض کرد: خدایا! به حق محمد مرا ببخش. خداوند فرمود: ای آدم! چگونه محمد را شناختی، در حالی‌که هنوز او را نیافریده‌ام! عرض کرد: آن‌گاه که به قدرت خود مرا آفریدی و از روح خود در من دمیدی، سرم را بلند کردم و دیدم که بر پایه‌های عرش نوشته شده: لاله‌الله، محمد رسول‌الله و دانستم که تو جز محبوب‌ترین آفریده‌ات را به اسم خود اضافه نمی‌کنی. خداوند فرمود: ای آدم! راست گفتی، او محبوب‌ترین خلق نزد من است و به حق او (محمد) مرا بخوان که تو را می‌بخشم و اگر محمد نبود تو را نمی‌آفریدم^۱

علامه امینی می‌نویسد:

دیلمی از مسند فردوس در کتاب الدر المنثور^۲ با سندش از علی رضی نقل می‌کند که ایشان فرمودند: از پیامبر ﷺ درباره سخن خداوند که می‌فرماید: آدم از پروردگارش کلماتی را دریافت کرد، پس از آن توبه نمود، پرسیدم: حضرت فرمودند، همانا خداوند، آدم را در هند و حوا را در جده نازل کرد، تا آن‌جا که فرمود تا این‌که خدا جبرئیل را به‌سوی او مبعوث کرد و فرمود: ای آدم! آیا تو را بر چه قدرتم نیافریدم؟ آیا از روح خود بر تو ندیدم؟ آیا فرشتگانم را بر سجده تو وا نداشتم؟ آیا حوا را به تو تزویج نکردم؟ آدم عرض کرد: آری. خداوند فرمود: پس این گریه برای چیست؟ عرض کرد: چرا گریه نکنم در حالی‌که از جوار خدای رحمان خارج شدم؟ فرمود: بر تو لازم است این کلمات را مراقب باشی! که اگر چنین کنی، خداوند توبه‌ات را می‌پذیرد و گناهت را می‌آمرزد، بگو: خدایا! به حق محمد و آل محمد از تو می‌خواهم، پاک و منزهی، معبودی و جز تو نیست، کار بدی انجام دادم و بر نفس خویش ستم نمودم، پس مرا بیامرز، به درستی که تو بخشنده و مهربانی، پس این کلماتی است که آدم از خداوند دریافت کرد.^۳

دسته دوم: توسل به پیامبر اکرم ﷺ در حال حیات روایات در این زمینه فراوان است. در این‌جا به پاره‌ای از آن‌ها اشاره می‌شود:

حدیث اول

«ترمذی» از «عثمان بن حنیف» نقل می‌کند: مردی نابینا محضر پیامبر ﷺ آمد و عرض کرد: «ادع الله أن یعافینی» از خدا بخواه که سلامتی و بینایی را به من

بازگرداند. قال: إن شئت دعوت، وإن شئت صبرت فهو خیر لک. قال: فادعه. قال: فأمره أن یتوضأ فیحسن وضوءه ویدعوه بهذا الدعاء؛

اگر بخواهی دعا می‌کنم و اگر صبر کنی برای تو بهتر است، عرض کرد: برای من دعا کن. حضرت فرمود: وضویی نیکو بگیر و این دعا را زمزمه کن: اللهم إنی أسألك و أتوجه إلیک بنبیک محمد نبی الرحمة. یا محمدا! إنی توجعت بک إلی ربی فی حاجتی هذه لتقضی لی، اللهم فشغه فی؛^۴

خداوندا! به واسطه پیامبرت، که رسول رحمت است، به تو روی آورده‌ام و حاجت خود را از تو طلب می‌کنم. ای محمد ﷺ به وسیله تو، به پروردگارم روی آورده‌ام تا حاجتم روا شود، خداوندا او را شفیع من قرار ده. ابن حنیف می‌گوید: «پس به خدا قسم، ما هنوز متفرق نشده بودیم و طولی نکشیده بود که آن مرد داخل شد و گویا اصلاً چشمان او مشکلی نداشته است»^۵.

۱. بحثی در سند حدیث سند این حدیث را حتی ابن تیمیه و وهابیان معاصر که تعصب شدیدی دارند، صحیح می‌دانند و این حدیث در بسیاری از منابع اصلی اهل سنت وارد شده است. در اتقان و صحت سند حدیث مذکور، هیچ‌گونه بحث و ایرادی نیست.

۲. بحثی در دلالت حدیث

حدیث مذکور دلالت روشنی بر جواز، بلکه استحباب توسل به رسول خدا دارد؛ زیرا رسول خدا به او (شخص نابینا) تعلیم داد که پیامبر رحمت را وسیله خود قرار دهد و به او توسل بجوید و از خدا بخواهد که خداوند حاجت او را بر آورده سازد و این مطلب، از فزارهای حدیث به خوبی استفاده می‌شود؛ در تمام این جمله‌ها، آن‌چه مورد بحث و مورد سخن است، همان شخص پیامبر گرمای و شخصیت والا مقام اوست و سخنی از دعای پیامبر در کار نیست.^۶

حاصل سخن آن‌که در حدیث مورد بحث، نه از نظر سند و نه از نظر مفاد و دلالت، جای هیچ شک و شبهه‌ای وجود ندارد و اثبات‌کننده این ادعاست که توسل، ریشه در سنت پیامبر ﷺ دارد.

حدیث دوم

طبرانی در جامع کبیر، حاکم در مستدرک، بیهقی در دلائل النبوه و ابن حبان از رسول خدا ﷺ نقل کرده‌اند: هنگامی که فاطمه بنت اسد، مادر امیرالمومنین علی رضی، در گذشت و قبر را برای دفن او آماده ساختند، رسول خدا ﷺ فرمودند: الله الذی یحیی ویمیت و هو حی لایموت اغفرلامی فاطمه بنت اسد، ووسع علیها مدخلها بحق نبیک و الانبیاء الذین من قبلی؛^۷ خدایی که زنده می‌کند و می‌میراند و او زنده است و نمی‌میرد، پیامرز فاطمه دختر اسد را و جای گاه او را وسیع گردان به حق پیامبرت و پیامبرانی که بیش از من بودند.

سید احمد زینی دحلان در کتاب الدرر السننیه فی الرد علی الوهابیه می‌نویسد:

«ابن ابی شیبه از جابر، این حدیث را نقل کرده و ابن عبدالبر نیز آن را از ابن عباس و ابونعیم از انس نقل

مؤمن از نگاه امیرالمؤمنین

آیت الله حق شناس تهرانی

امیرالمؤمنین در اوصاف مومن می‌فرماید:«یصف الحق و یعمل به؛ یعنی مومن حق را توصیف می‌کند و به آن عمل می‌کند.» «لایدع للخیر غایه الا امها؛ مؤمن می‌پرسد که کدام فضیلت است که من به آن متخلق نیستم؟ و لذا یک یک فضائل را قصد می‌کند. مومن می‌گوید که من باید از تمام فضائل انسانیت برخوردار شوم، همین یک موعظه برای من و شما کافی است. با دیدن این روایت باید خجالت بگیریم. اگر به این احادیث عمل نکنید از رحمت خدا دور خواهید شد، باید عمل بکنید. وقتی که دانستید، باید در عمل پیاده کنید، آقا جان من! اگر نمی‌توانی همه نماز هایت را اول وقت بخوانی، حتی‌المقدور یک وعده اش را اول وقت بخوان، وعده‌های دیگر را هم باید از پروردگار عزیز درخواست کنی. حضرت در ادامه می‌فرماید:«ولا مظنه الا قصدھا»نهج البلاغه- خطبه ۸۷) یعنی مومن نه تنها به فضائل یقینی متخلق می‌شود، بلکه اگر گمان هم داشته باشد که انجام کاری فضیلت دارد، آن را به جا می‌آورد و به آن متخلق می‌شود، مؤمن دنبال سیراستگمایی در دنیاست.

علت خلقت انسان از نظر رسول الله ﷺ

در کتاب علل الشرایع بیان شده که شخصی سوال کرد: یابن رسول‌الله! لم خلق الله الخلق؛ پروردگارا ما را برای چه خلق کرده است؟ آیا ما را خلق کرده تا به جهنم برسد؟ حضرت فرمود: پروردگار شما را برای این خلق کرده تا سیر استگمایی بکنید.

صفات دیگر مومن

حضرت امیر در ادامه می‌فرماید: قد خلع سراویل الشهوات؛ مومن لباس خواسته دل را کنده است و به دنبال این است که پروردگار چه می‌خواهد. و تخلی من الهموم؛ این که می‌پرسید چطور می‌شود انسان از این همه هموم و غصه‌ها فارغ شود و هم واحد داشته باشد، جوابش این است که وقتی مومن قید تعلقات را زد، مقام و پول و همه اطوآمدی را زد. این مومن دیگر فدایی شد و دیگر دنبال «دلم می‌خواهد» نیست. چنین بنده‌ای دیگر هیچ غمی ندارد، مگر این‌که رضایت پروردگار را اندازه‌گیری می‌کند. می‌ادا درس شما با نماز اول وقت‌تان مزاحمت کند یا کسب و کار شما مانع از نماز اول وقت بشود.

از آن کارگر یاد بگیرید که وقتی در منزل شما مشغول کار بود، همین که صدای اذان را شنید، گفت: آقا! من باید بروم و نماز را بخوانم. قربان این کارگر بروم. من باید دست و پای چنین کسی را ببوسم. باید پشت سر این کارگر نماز خواند. رفقا! این را در دفتر خاطرات خود بنویسید که اگر دنیا با آخرت مزاحمت پیدا بکند و شما از آخرت صرف نظر بکنید، از نماز اول وقت صرف نظر بکنید و به دنیا بپردازید، دنیای شما درست نخواهد شد.

مژده برای مومن

در این جا یک مژده به شما بدهم و آن این که پروردگار در حدیث قدسی می‌فرماید: اذا کان الغالب علی العبد الاشتغال بی جعلت همته ولذته فی ذکری؛ (کنز العمال ۲، ۱۸۷۲)، اگر طوری بشود لااقل شصت درصد، هفتاد درصد از اوقاتت را به یاد خدا باشیدی، آن وقت این مقدمه است برای این‌که خداوند باقی مانده کار را برای شما درست کند و مقام یقین را به شما مرحمت بکند؛ چون در ادامه می‌فرماید: و رفعت الحجاب فیما بینی و بینه؛ آن‌وقت پرده را از میان خودم و او برمی‌دارم که با چشم دلش مرا ببیند.

ارزش مومن

فرد مؤمن از شئون حق تعالی است و لذا مؤمن با دیدن مؤمن آرامش می‌گیرد که امام صادق رضی فرمود: ان المومن لیسکن الی المومن کما یسکن الظمان الی الماء البارد؛ (کافی ج۲، ۲۴۷) همان‌طور که انسان تشنه وقتی به آب گوارای سرد برسد، آرام می‌شود، مؤمن هم وقتی به مومن رسید آرام می‌شود. همین مقام بلند انسان مؤمن است که خداوند به حضرت موسی رضی فرمود: فاذا لقیتهم یا موسی فاخضع لهم خناک؛ زمانی که با مومنین ملاقات کردی، برای آن‌ها تواضع کن.

خداوند انشالله همه ما را در زمره مومنین واقعی قرار دهد.

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی

کانال هفته‌نامه افق حوزه

در پیام‌رسان‌های

سروش و ایتا

@ofogh_howzah

اهداف حوزه علمیه خواهران در سطح کشور و بین‌الملل محقق می‌شود

اهداف حوزه علمیه خواهران در گرو ارتباط با سازمان‌ها و فرصت‌یابی در سطح کشور و بین‌الملل است

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران اهداف حوزه علمیه خواهران را در گرو پژوهش، ارتباط موثر با همه دستگاه‌ها و فرصت‌یابی در سطح کشور، منطقه

و بین‌الملل دانست و تصریح کرد: همه اهداف حوزه علمیه خواهران تنها به‌وسیله پژوهش محقق نمی‌شود؛ بلکه بخش عظیم فعالیت‌ها برای رسیدن به این اهداف توسط ارتباط معنادار و موثر با همه دستگاه‌ها، پیدا کردن فرصت‌ها و میدان‌یابی برای خواهران در سطح کشورو به تبع آن منطقه و در سطح بین‌الملل محقق می‌شود.

به گزارش خبیرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام‌والمسلمین بهجت‌پور، ۲۱آبان در آیین تکریم و معارفه مدیرکل روابط عمومی حوزه علمیه خواهران بیان کرد: تمامی اهداف حوزه علمیه خواهران تنها به‌وسیله پژوهش محقق نمی‌شود؛ بلکه بخش عظیم فعالیت‌ها برای رسیدن به این اهداف، توسط ارتباط معنادار و موثر با همه دستگاه‌ها، پیدا کردن فرصت‌ها و میدان‌یابی برای خواهران در سطح کشورو به تبع آن منطقه و بین‌الملل محقق می‌شود.

وی با تأکید بر این‌که مراد از دیده شدن، دیده شدن حوزه علمیه خواهران نیست؛ بلکه دیده شدن طلاب و روحانیون خواهر مسئله اصلی ماست، افزود: باید تمرکز بر روی طلاب خواهر و اساتید باشد تا بتوانند جایگاه خود را پیدا کنند و دیده شوند و برای تواناسازی آن‌ها باید اقدامات لازم انجام گیرد که امیدواریم، روابط عمومی بتواند در این جهت به نحو شایسته عمل کند.

مدیرحوزه‌های علمیه خواهران بیان کرد: امیدواریم ارتباطات و روابط عمومی در کنار همه معاونان و مدیران استان و مدارس قرار بگیرد و صدای بلند این عزیزان باشد و برای نشان دادن ارزش واقعی حوزه علمیه خواهران تلاش کند.

وی با بیان این‌که چنانچه ضریب نفوذ اجتماعی حوزه علمیه بالا نرود و طلاب در این زمینه حضور مثبت و تأثیرگذار نداشته باشند جذب حوزه‌های علمیه با اشکال مواجه می‌شود، اظهار داشت: یکی از فعالیت‌های ارتباطات و روابط عمومی افزایش سطح ضریب نفوذ اجتماعی است.

بر پایه همین گزارش در این جلسه، خانم جلالی مدیرکل پیشین روابط عمومی و بین‌الملل حوزه علمیه خواهران هم بیان کرد: روابط عمومی مرکز اگرچه نامش روابط عمومی است؛ اما حجم کاری‌اش بیشتراز روابط عمومی سازمانی است و نیازمند پشتیبانی مدیران استان‌ها، مدارس، طلاب و مرک‌زاست.

هم چنین حجت‌الاسلام جهانگیری مدیرکل جدید روابط عمومی و بین‌الملل حوزه علمیه خواهران هم بیان کرد: حوزه‌های علمیه خواهران می‌تواند زن فرهیخته مسلمان داشت: یکی از داخلی و عرصه بین‌المللی به‌صورت سطح ضریب نفوذ اجتماعی است.

بر پایه بیان این‌که برای شناساندن ظرف‌های برترزنان مسلمان، باید اقدامات بهینه انجام و از تمام ظرفیت‌های حوزه خواهران استفاده شد.

مدیرکل روابط عمومی و بین‌الملل حوزه علمیه خواهران عنوان کرد: تلاش می‌کنیم که در سایه این ارتباطات ظرفیت‌های ایجاد شود که خواهران فرهیخته حوزه علمیه خواهران به‌عنوان یک زن فرهیخته آکادمیک به دنیا معرفی شوند.

گفتنی است، در این مراسم، از خانم جلالی سرپرست روابط عمومی و بین‌الملل حوزه علمیه خواهران تقدیرو حجت‌الاسلام جهانگیری به‌عنوان مدیرکل جدید معرفی شد.

فراخوان

فراخوان نام‌نویسی آزمون حفظ قرآن کریم و نهج‌البلاغه حوزه‌های علمیه

مدیریت قرآن و حدیث حوزه‌های علمیه از آغاز نام‌نویسی آزمون مجدد حفظ قرآن کریم و نهج‌البلاغه حوزه‌های علمیه خبر داد.

به گزارش خبیرگزاری رسا، حجت‌الاسلام سیدحسن حسینی با اعلام خبر آغاز ثبت‌نام آزمون مجدد حفظ قرآن کریم و نهج‌البلاغه افزود: این آزمون بر اساس مصوبه ۸۱ شورای عالی حوزه‌های علمیه مبنی بر ارج نهادن به تلاش طلاب حافظ قرآن و نهج‌البلاغه در رشته‌های حفظ قرآن و نهج‌البلاغه به‌صورت سالانه برگزار می‌شود.

مدیرقرآن و حدیث حوزه‌های علمیه با اشاره به برگزاری سراسری آزمون مجدد حفظ قرآن و نهج‌البلاغه گفت: ثبت‌نام این آزمون از ۱۹ آبان در سایت معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه به آدرس اینترنتی tahzib. ismc. ir شروع شده و آزمون نیزروز جمعه ۸ آذر از ساعت ۹ صبح به‌صورت همزمان در مدیریت‌های استانی حوزه‌های علمیه سراسر کشور برگزار خواهد شد.

وی در پایان گفت: نتایج آزمون سالانه حفظ قرآن و نهج‌البلاغه ۱۵روز بعداز برگزاری آزمون از طریق سایت معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه و کانال مدیریت قرآن و حدیث حوزه‌های علمیه در پیام‌رسان ایتا به آدرس mqh۱۱۴ قابل مشاهده می‌باشد.

ه شما از ابتدا در دارالحدیث بودید؛ ما عناوین متفاوتی را می‌شنویم؛ در الحدیث، پژوهشگاه دارالحدیث، دانشگاه قرآن و حدیث. توضیح می‌دهید که این‌ها از چه قرار هستند؟

ما یک مؤسسه علمی فرهنگی مادر داریم به‌نام دارالحدیث که از وزارت ارشاد مجوز دارد. این مؤسسه سه بخش عمده دارد: پژوهشگاه، دانشگاه و انتشارات. اسم پژوهشگاه و دانشگاه، قرآن و حدیث است؛ یعنی پژوهشگاه قرآن و حدیث وابسته به دارالحدیث و دانشگاه قرآن و حدیث وابسته به دارالحدیث. هر کدام از دانشگاه و پژوهشگاه هم از وزارت علوم مجوز دارند. مجوز انتشارات هم از وزارت ارشاد است که محصولات این دو مرکز را نشر می‌دهد. البته اگر کسی کتاب حدیثی خوبی هم نوشته باشد، چاپ می‌کنند. این بخش‌های اصلی ماست و از آن‌جایی‌که این بخش‌ها به کتابخانه نیاز دارند، کتابخانه تخصصی هم وجود دارد. دانشگاه هم شعبه پردیسی شهرری (تهران) و شعبه مشهد دارد.

ه رابطه دار الحدیث با آستان حضرت عبدالعظیم حسنی چگونه است؟ در واقع پشتیبان مالی اولیه دارالحدیث، آستان حضرت عبدالعظیم حسنی علیه السلام بود؛ به این دلیل که تولیت آن‌جا آیت‌الله ری‌شهری بودند که مسئول دارالحدیث هم بودند و با مجوزی که قبلاً از امام برای هزینه مقداری از سهم امام و مجوزی که از مقام معظم رهبری از هزینه آن آستان مقدس برای این کار داشتند، پشتیبانی این کار را انجام دادند. تا مدتی که دارالحدیث از لحاظ هزینه بتواند مستقلاً اداره شود. البته با پشتیبانی دفترمقام معظم رهبری.

ه انتشارات دارالحدیث، از اصلی‌ترین انتشاراتی‌هایی است که در خیلی موارد هرکس می‌خواهد، کتاب‌هایی با موضوع حدیث شیعی بخرد، به آن رجوع می‌کند. عنوان شایع بر روی کتاب‌های این انتشارات، آیت‌الله ری‌شهری است. شخص ایشان چه قدر در فرایند شکل‌گیری این کتاب‌ها نقش دارند؟

ما منشورات انتشارات دارالحدیث را می‌توانیم به سه بخش تقسیم کنیم. یک بخش از منشورات، نوشته‌های خاص یک پژوهشگر مثلاً حجت‌الاسلام‌والمسلمین برنجکار یا حجت‌الاسلام‌والمسلمین طباطبایی یا خود آیت‌الله ری‌شهری است که یک کتاب را از اول تا آخر نوشته‌اند و چاپ شده است. یک بخش دیگر کتاب‌هایی است که حاصل کار پژوهشکده‌هایی در پژوهشگاه هستند. پژوهشگاه قرآن و حدیث چهار تا پژوهشکده در زیرمجموعه خودش دارد. در این کتاب‌ها ممکن است آیت‌الله ری‌شهری هیچ دخالتی نداشته باشد؛ مثل کتاب‌های پژوهشکده کلام که اصلاً تا حالا هیچ دخالتی نبوده؛ ولی ممکن است، مثلاً بعداً کتابی را به‌طور مشترک بنویسند. یا ممکن است بیشترین دخالت را داشته باشد؛ مثل کتاب‌های پژوهشکده تفسیر، (پرتوی از تفسیر قرآن و شناخت‌نامه قرآن که اصلاً جمع‌آوری اولیه احادیث و تبویب و بیان‌نویسی با خود ایشان بوده است). تقریباً کتاب‌هایی که به‌نام ایشان و پژوهشکده تفسیر چاپ می‌شود، می‌توانیم بگوییم ۶۰ تا ۷۰ درصد کار شخصی ایشان و ۳۰ تا ۴۰ درصد آن کار پژوهشکده است. نوع سوم هم کتاب‌هایی است که با همکاری پژوهشکده کلام که اصلاً تا آیت‌الله ری‌شهری با فلان شخص این کتاب را می‌نویسند که در مقدمه مشخص می‌کنند که آیا ممکن است چیزهایی را کرده است؛ ولی نوع کتاب‌هایی که نام ایشان بر روی آن‌هاست، می‌توانم بگویم که بیشتر قسمت‌های اصلی کتاب با خود ایشان است؛ حتی ایشان بعداز صفحه‌بندی، یک دور کتاب را می‌بینند و اشکالات آن را می‌گیرند و بعد برای چاپ می‌فرستند؛ چه رسد به بیان‌ها یا انتخاب احادیث؛ ولی حجم این‌ها جوری است که ما این‌ها را برای هرکس می‌گوییم، باور نمی‌کند.

ه شما خودتان تا الآن چه کتاب‌هایی نوشته‌اید؟

من به‌طور کلی دو دسته کتاب نوشته‌ام یا می‌نویسم. یک دسته کتاب‌های تخصصی و یک دسته کتاب‌های عمومی است. مقاله‌هایم هم تقریباً به همین شکل تقسیم می‌شوند. کتاب‌های تخصصی بیشتر به علت نیاز به تدوین علم حدیث در حوزه و دانشگاه است. پیش از ما حداقل در سده اخیر در دانشگاه‌ها و حوزه تدریس آکادمیک حدیث نداشته‌ام. به‌همین دلیل کتاب‌هایی را لازم داشته‌ام که بتواند حدیث را شاخه شاخه و در بسته‌های درسی منظم منتقل کند؛ یعنی در همان واحد درسی دانشگاهی مثلاً فقه‌الحدیث را در دو یا چهار یا شش واحد منفصل یا پیوسته عرضه بکند. بخشی از کتاب‌هایی که بنده و دوستان و همکاران نوشته‌ام، از روی این ضرورت بوده است، ما برای آموختن فقه‌الحدیث بسته و روش و مرحله‌بندی نداشتیم و می‌گفتند: بیا به‌طور مستمر حدیث بخوان تا فهم حدیثی پیدا کنی. الآن هم این کار خوب و مؤثر است؛ ولی باید مقدمات اولیه‌ای داده شود. ما روش فهم حدیث را برای این نوشتیم که تقریباً کتاب تخصصی درسی بنده بود. بعد از آن هم کتاب «وضع و نقد حدیث» را نوشتیم؛ چون برای حدیث موضوع‌شناسی و معیارهای نقد، کتاب منظم درسی و قابل القا و انتقال به دانشجویان و مبتدیان نبود. از مجموع این دو کتاب متوجه شدیم که حالتی بینابین وجود دارد و حتماً لازم نیست که حدیث، موضوعه دانسته بشود؛ بلکه باید آسیب‌ها و آفت‌هایش برطرف شود. برای همین، کتاب آسیب‌شناسی حدیث را هم تألیف کردم.

جدیداً هم متوجه شدیم که مثلاً روش فهم حدیث برای مقطع کارشناسی ارشد و دکتری مناسب است و باید ساده‌سازی شود. برای همین با کمک دوستانم آقای پسندیده، چهار کتاب فقه‌الحدیث یک تا چهار را نوشتیم که ساده‌سازی همان روش فهم حدیث است. البته این کار درباره بیست تا کار دیگر هم انجام می‌گیرد و دانشگاه‌ها متقبل کرده، همه کتاب‌های حدیثی و بسته حدیثی دانشگاه‌ها را تدوین کند که الحمدلله تا الآن ده تا را تدوین کرده است. درباره تفسیرروایی هم به جهت این‌که دیدم، کتاب پرتوی از تفسیر اهل بیت علیهم السلام یک مقدمه و مبانی و روش نیاز دارد، دو جلد کتاب تفسیر روایی نوشتم که یک جلدش مخصوص روش تفسیر روایی جامع و یک جلد هم مخصوص آسیب‌شناسی حدیث است؛ جلد اول، مبانی، مبادی، منابع و روش و جلد دوم هم آسیب‌شناسی همین چهار تا بحث است. این‌ها کتاب‌های تخصصی است. مقالات تخصصی بنده هم درباره همین امورات؛ مثلاً نقل به معنا، عرضه حدیث، نقد حدیث، معیارهای مهم نقد محتوایی که این‌ها در مجموعه‌ای به‌نام پرتوحدیث منتشر شده است.

کار دیگر بنده، عمومی‌سازی فرهنگ حدیث است؛ چون در پیام مقام معظم رهبری به‌مناسبت افتتاح دارالحدیث، یکی از وظایفی که بر عهده این مؤسسه گذاشته شد، این است که حدیث را همگانی کنید. در این زمینه هم کتاب‌هایی مثل آبشار معرفت و روابط اجتماعی در قرآن نوشتم که کتاب‌هایی عمومی است. مقاله‌های عمومی را هم در مجموعه‌ای به‌نام نسیم حدیث منتشر کردم که شامل مقاله‌هایی مثل سوره گل، لبخند روح، سامان تو؛ سامان من، یک آسمان ستاره و مقالات کوتاه دیگری که برای نسل جوان مناسب است و قبلاً برخی از آن‌ها در مجله حدیث زندگی که مجله ویژه جوانان بود و دارالحدیث منتشر می‌کرد، چاپ می‌شد. چند مقاله هم با موضوع کتاب‌شناسی دارم؛ مثل مقاله در محضر غیبت نعمانی و این‌ها را برای ارائه الگویی در کتاب‌شناسی آورده‌ام.

بخش دیگری از کار من ترجمه حدیث است. آن هم به جهت نیاز است. ما

در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام‌والمسلمین مسعودی تبیین شد

ضرورت‌های عرصه حدیث پژوهی

باید به حدیث به‌عنوان یک سرمایه نگاه کنیم؛ نه یک ابزار. اگر حدیث را یک سرمایه بدانیم و نه یک کالایی برای داد و ستد می‌توانیم قرن‌ها بر اساس اخلاق، منش و رفتار اسلامی و جهت‌گیری دینی حرکت کنیم.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین عبدالهادی مسعودی چندین کتاب در زمینه شناخت احادیث نوشته و کتاب‌های حدیثی متعددی را نیز ترجمه کرده است. به‌علاوه، وی قائم‌مقام دانشگاه قرآن و حدیث و از اولین‌های مؤسسه شناخته‌شده دارالحدیث است. خبیرگزاری حوزه درباره مدرسه دارالحدیث و ضرورت‌های حدیث‌پژوهی با وی گفت‌وگویی انجام داده که تقدیم خوانندگان فرهیخته افق حوزه می‌شود.

کتاب‌های حدیثی را به مترجمان دادیم و حتی مترجمان خیلی خوب چون در حدیث کمتر کار کرده بودند، ترجمه‌های خوبی نکردند. به همین علت مجبور شدیم، خودمان ترجمه کنیم. نمی‌گویم ترجمه‌ها خوب شده؛ ولی بهتر از آن ترجمه‌هاست و گزینه هنوز ترجمه‌های ما خیلی نقص دارد. چهار جلد از دوازده جلد دانشنامه امام علی علیه السلام را بنده ترجمه کردم. چند جلد از دانش‌نامه عقاید اسلامی را هم ترجمه کردم که جایزه کتاب سال ایران را دریافت کرد. دانشنامه امام مهدی علیه السلام را هم تقریباً همه مجلداتش را بنده ترجمه کردم. ده جلد از دانشنامه امام حسین علیه السلام را نیز ترجمه کردم. و نیز علم و حکمت را هم ترجمه کردم. این ترجمه‌ها هم بیشتر جنبه عمومی‌سازی است. دو تا کتاب حدیثی مستقل هم برای مبتدیان ترجمه کرده‌ام؛ یکی کتاب الدرّة الباهرة به‌نام مروارید درخشان و دیگری نزهة الناظر به‌نام چشم درخشان. از ترجمه‌ها هم گاهی گزیده‌ای تهیه می‌شود؛ مثلاً شناخت‌نامه نماز را که ترجمه کردم، دو جلد است و خواندن آن برای نسل جوان سخت است. به‌همین دلیل، گزیده‌ای به‌نام سیمای نماز از آن درآوردیم.

ه اگر پیش‌فرض‌مان این باشد که اخباری‌گری رویکرد درستی نیست، چه کنیم که در ضمن پرداختن به حدیث، اخباری‌ نشویم و این مرزها چگونه مشخص می‌شود؟

آیا شما می‌توانید به یک کوهنورد بگویید که بالای قله نرو؛ چون احتمال سقوط داری؟ احتمال سقوط همواره هست. به یک راننده هم نمی‌توانی بگویی که مسافرت نرو؛ چون ممکن است که تصادف کنی. این‌که خطر اخباری‌گری هست، بله هست؛ اما این دلیل نمی‌شود که ما این راه را نرویم.

باید انسان خودش را واکسینه کند. شما باید حدیث بخوانید، حدیث به‌فرموده مقام معظم رهبری، مادر علوم اسلامی است. شما نمی‌توانی علوم اسلامی را فرابگیری؛ ولی حدیث نخوانی. پس به‌صرف خطر نمی‌توانی آن را کنار بگذاری؛ ولی از خطرش با اصولی، روشمند و خوب خواندن می‌توان پرهیز کرد؛ مثلاً درس خارج فقه اجتهادی و فقه جواهری بروید. وقتی کتاب روش فهم حدیث را نوشتم، یکی از بچه‌ها گفت: پس ما اصول را نیاز نداریم. گفتیم: اتفاقاً من در خود روش فهم حدیث نوشته‌ام که باید اصول بخوانیم؛ یعنی مباحث الفاظ، تعادل و تراجیح، امر و نهی و فور و تراخی، همه در حدیث به کار می‌آید. باید این‌ها را به حدیث ضمیمه و اضافه کرد و مرتب هم مراقبت کرد. همیشه باید داشته‌ها و برداشت‌های حدیثیمان را با بزرگان بسنجیم و به بحث بگذاریم و درباره آن‌ها مجادله و نقادی داشته باشیم. اگر این کارها را نکنیم، باقی دست‌خداست که دست‌انسان را بگیرد. و الذین جاهدوا فینا لنهیدنهم سیلنا.

ه وضعیت آموزش‌های حدیثی در حوزه را چگونه می‌بینید؟

اگر بخواهم با وضعیت چند سال پیش مقایسه کنم، بسیار بهتر شده است؛ به خصوص با حمایت‌هایی از درس‌های حدیث‌خوانی در حوزه کرده‌اند، وضعیت حدیث‌خوانی خوب شده است. انجمن حدیث حوزه هم فعالیت‌های خوبی داشته است. مدارس هم به فکر حدیث‌خوانی افتاده‌اند.

سازمان تدوین متون هم کتاب‌هایی راجع به حدیث تدوین کرده است. این با بیست سال پیش که ما شروع کردیم که حتی کتاب‌های حدیثی شیعه نبود و ما آن‌ها را هم از بیرون کشور تهیه می‌کردیم، خیلی فرق کرده است؛ اما با نقطه مطلوب فاصله داریم.

ه نقطه مطلوب کجاست؟

من از شما می‌پرسم اگر اول طلبگی از یک طلبه بپرسند شما برای چی طلبه می‌شوید، چه پاسخی می‌دهد؟ اولین پاسخ این است که من می‌خواهم، معارف دینم را از زبان ثقلین بفهمم؛ نه از فلان روزنامه یا مجله. یک بخش از معارف ثقلین، قرآن و بخش دیگرش، حدیث است. پس باید هر طبله‌ای احادیث را به‌خوبی بدانم، بشناسم، بفهمم و بتوانم نقد کند. حالا اگر شما از طلاب حوزه بپرسید که کدامیک کافی را یک دور خوانده‌اند یا کدامیک نهج‌البلاغه یا تهذیب‌الأحکام را خوانده‌اند، چه پاسخی می‌گیرید؟ حتی روحانیون درس خارج نیز بیشتر وسائل الشیعه را می‌بینند و کمتر به منابع آن رجوع می‌کنند. ما در درس آیت‌الله‌العظمی زنجانی و تبریزی بارها می‌دیدیم که ایشان منابع اصلی را می‌آوردند و معلوم می‌شد که وسائل در نقل آن‌ها مشکل دارد یا تقطیع کرده که به‌واسطه رجوع به منابع، مشکل حل می‌شود. از فقه بگذریم. در تفسیر هم می‌بینیم که تفسیرروایی ما خیلی مهجور است و بعضی اوقات نگاه خوبی به آن‌ها ندارند و به‌صرف این‌که مقداری اسرائیلیات در آن‌ها

ما باید به حدیث به‌عنوان یک سرمایه نگاه کنیم؛ نه یک ابزار.

ما اگر حدیث را یک سرمایه بدانیم و نه یک کالایی برای داد و ستد

می‌توانیم قرن‌ها بر اساس اخلاق، منش و رفتار اسلامی

و جهت‌گیری دینی حرکت کنیم. البته همان‌طور که

در صحبت‌هایم گفتم، حدیث در کنار قرآن و با نگاه عقلایی.

منظورم این نیست که تمام دانش‌های بشری از حدیث قابل استخراج است؛

ولی حدیث می‌تواند دانش‌های ما را جهت ببخشد؛

چه دانش‌های درون حوزوی مثل فقه، تفسیر و اخلاق

و چه دانش‌های دیگر مثل روان‌شناسی

جامعه‌شناسی، مدیریت و سیاست.

حدیث در علوم اسلامی می‌تواند به نقش مادر بودنش برگردد

و در دانش‌های دیگر هم می‌تواند معیارهایی برای صحت و سقم

یا جهت‌گیری آن‌ها باشد. از متولیان و مسئولان و طلاب حوزه

تقاضا دارم که بیش از پیش، به حدیث اهتمام داشته باشند.

وجود دارد، همه آن را کنار می‌گذارند. سؤال من این است که اگر مروارید بسیار گران‌بها در خاکروبه‌ها بیفتد، همه را دور می‌ریزد یا حاضرید، همه دست و لباستان کثیف شود؛ ولی مروارید را پیدا کنید و دستتان و لباستان را بشوید؟ ما احادیث خیلی زیبایی در بحث اخلاق داریم و بر اساس آن‌ها بسیاری از منبرهای ما می‌تواند درس اخلاق و عرفان باشد. شما ببینید مقام معظم رهبری در ابتدای درس خارجشان یک حدیث می‌خوانند و همین مقدار چه قدر موجب ترویج حدیث شده است. اگر مراجع و استادان سطح عالی در ابتدای هر درس و جلسه‌ای یک حدیث بخوانند، چه قدر فرهنگ ما متفاوت می‌شود!

ه پرداختن به حدیث به‌معنای مهجور گذاشتن قرآن نیست؟

اگر ما هر کدام از این‌ها را به‌اندازه و نشان ببینیم؛ یعنی همان‌که پیامبر اکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم فرمودند: نقل اکبر و نقل اصغر که به‌تعبیر امام خمینی علیه السلام، نقل کبیر است؛ چون اصغر به‌معنای کوچک نیست و از آن کوچکتر است؛ یعنی قرآن نقل خیلی بزرگ و این نقل (اهل بیت علیهم السلام) بزرگ است. اگر به‌اندازه و نشان به آن‌ها توجه شود، نه آن مهجور می‌شود و نه این از بین می‌رود. قرآن را مادر حدیث و تارک معارف و اوج قله ببینید و حدیث را دامنه، مفسر و مبین آن.

* شما فرزند آیت‌الله مسعودی خمینی هستید، والدتان پس از مسئولیت آستانه، اشتغالات علمی دارند؟

بله، ایشان مدتی اگر در اسم اشتباه نکم، کار بیک هدایت را ادامه دادند و درس‌های متفرقه‌ای داشتند. به‌تازگی هم چهل حدیث امام خمینی علیه السلام را در رادیو معارف درس می‌دهند که احتمالاً پس از دوره‌ای مشغول تقریر و تدوین آن می‌شوند.

ه نکته پایانی؟

عرض این است که ما باید به حدیث به‌عنوان یک سرمایه نگاه کنیم؛ نه یک ابزار. ما اگر حدیث را یک سرمایه بدانیم و نه یک کالایی برای داد و ستد، می‌توانیم قرن‌ها بر اساس اخلاق، منش و رفتار اسلامی و جهت‌گیری دینی حرکت کنیم. البته همان‌طور که در صحبت‌هایم گفتم، حدیث در کنار قرآن و با نگاه عقلایی. منظورم این نیست که تمام دانش‌های بشری از حدیث قابل استخراج است؛ ولی حدیث می‌تواند دانش‌های ما را جهت ببخشد؛ چه دانش‌های درون حوزوی مثل فقه، تفسیر و اخلاق و چه دانش‌های دیگر مثل روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، مدیریت و سیاست. حدیث در علوم اسلامی می‌تواند به نقش مادر بودنش برگردد و در دانش‌های دیگر هم می‌تواند معیارهایی برای صحت و سقم یا جهت‌گیری آن‌ها باشد. از متولیان و مسئولان و طلاب حوزه تقاضا دارم که بیش از پیش، به حدیث اهتمام داشته باشند.

● گفت‌وگو

■ وضع معیشتی و اقتصادی قطعاً بی‌تأثیر نیست؛ اما این‌که بگوییم؛ پس حالا‌که بی‌تأثیر نیست، بانوان مجازند به علت بدی وضع اقتصادی حجاب را رعایت نکنند، حرف نادرستی است. آیا وضعیت اقتصادی می‌تواند مجوز دروغ‌گویی و ترک نماز باشد؟ قطعاً چنین مجوزی به‌خاطر بدی وضع اقتصادی را کسی نمی‌تواند احتمال بدهد؛ ولی به‌لحاظ واقع‌گرایی، اول باید زمینه‌سازی‌هایی انجام شود و زیرساخت‌های اجتماعی به سمت ایجاد تمدن نوین اسلامی حرکت می‌کند تا بتوان با رفع موانع، پذیرش حجاب را برای بانوان آسان‌تر و مطلوب‌تر کرد.

اگر مباحث داخل خانواده (سبک زندگی اسلامی) و رعایت عدالت اجتماعی در بیرون از خانواده مراعات شود و زن‌ها احساس کنند که اسلام بهترین و تنهاترین مدافع حقوق آن‌هاست، امرحجاب را با دل و جان خواهند پذیرفت. همان‌طور که بسیاری از بانوان که با فلسفه دین آشنا هستند، کمی‌ها و کاستی‌ها را می‌پذیرند و آن را مانعی برای حجاب نمی‌دانند و با دل و جان امرحجاب را می‌پذیرند؛ زیرا درک کرده‌اند که حجاب برایشان چه قدر ضرورت دارد. این دسته از زنان، حجاب را مانع رسیدن به اهداف انسانی نمی‌دانند، بلکه رعایت حجاب را عملی کمک‌کننده برای حفظ کرامت و شخصیت انسانی خود می‌دانند و اگر در محیط خانه و محیط اجتماعی برخی از رفتارهای نادرست و ضد اسلام در جهت عدم رعایت شخصیت و کرامت بانوان صورت می‌گیرد، آن‌ها را از گرایش به دین و حجاب باز نمی‌دارد و با کمال افتخار و میل و با آگاهی کامل از موازین شرع و اسلام، نه‌تنها حجاب شخصی خود را رعایت می‌کنند؛ بلکه بانوان دیگر را به این سمت و سوسوق می‌دهند و در گسترش فرهنگ حجاب و عفت و حیا تلاش همیشگی دارند.

● **برای اصلاح وضعیت حجاب و عفاف چه اقداماتی باید انجام داد؟**

■ این‌که باید عقبه‌ها و زیرساخت‌ها را درست و اهمیت حجاب را تبیین کنیم، باید با فعال نگه داشتن سایت‌های ویژه حجاب و عفاف و راه‌اندازی کلاس‌های اخلاقی و معرفتی در مساجد و دانشگاه‌ها برای فهماندن فلسفه حجاب و اصلاح اعتقاد بانوان و حتی آقایان، کارهای جدی صورت بگیرد؛ چون قرآن فرمود: «نساء مؤمنین» یعنی زنانی که همسران مردان مؤمن هستند. ما براین نکته تأکید می‌کنیم که از طریق مردان مؤمن و ارزش نهادن به بانوان دارای حجاب، فرهنگ حجاب توسعه می‌یابد؛ یعنی وقتی مردان به بانوان با حجاب احترام بگذارند و در انتخاب همسر گرایش به بانوان با حجاب باشد، هر کدام عاملی است که حجاب در جامعه گسترده‌تر خواهد شد. یکی از راه‌های مهم این است که مرزها به‌گونه‌ای تربیت شوند که عفت‌مدار و خانواده‌مدار شوند و بانوان خود را با رفتار پسندیده اسلامی بدون این‌که نیازی به فشار باشد، به سمت رعایت حجاب سوق دهند.

● **آیا اجبار زنان غیرمسلمان و خارجی به حجاب، مانند منع زنان مسلمان از حجاب نیست؟ در خارج روسری را با خشونت از سر زنان مسلمان برمی‌دارند، در ایران زنان غیرمسلمان مهمان‌که وارد کشور می‌شوند، حجاب را تحمیل می‌کنیم. آیا این رفتار شبیه رفتار آن‌ها و ظالمانه‌نیست؟**

■ در این‌جا مسئله دو تا است و متفاوت از یکدیگر و در این ستوال قیاس مع‌الفارق انجام شده است. در اروپا اگر با حجاب مبارزه می‌شود، در حقیقت با یک اعتقاد و دستورات دینی و ملازمات دینی و پایبندی زن‌های مسلمان به حجاب مبارزه می‌شود؛ این‌گونه نیست که بی‌حجابی در اروپا یک الزام و یک رفتار قانونی باشد؛ یعنی دولت‌های اروپایی از مردم خود بخوانند که حجاب را رعایت نکنند. چنین چیزی در اروپا و آمریکا وجود ندارد. هر چند بودن حجاب هک لازم نیست. در آن‌جا آزادی هست؛ ولی رها نیستند و قانون جنگل هم حاکم نیست. برای مقداری از حجاب قانون وجود دارد و مردم ملزم به رعایت آن هستند که البته از نظر ما رعایت حداقلی است.

پس در اروپا و آمریکا بی‌حجابی قانون نیست و امری دل‌به‌خواه است. مردم می‌توانند از حجاب استفاده کنند یا نکنند؛ اما برداشتن روسری زن‌های مسلمان، مقابله با اعتقادات آن‌هاست؛ چون زن مسلمان براساس دینی که پذیرفته است، باید محجبه باشد؛ بنابراین برداشتن حجاب او به‌معنای مقابله با اعتقاد او و مردود است. مبارزه کردن با اعتقادات زنان مسلمان با برداشتن حجاب آن‌ها و برخورد خشونت‌آمیز در واقع برخورد با اسلام و مذهبی است که زنان مسلمان به آن اعتقاد و علاقه ناگسستنی دارند؛ بنابراین سخن در این است که اگر با کسی به جهت اعتقاداتش برخورد کنند، آیا برخورد عادلانه‌ای است؟ آیا می‌شود این مسئله را با درخواست جوامع اسلامی از بانوان غیرمسلمان مبنی بر رعایت میزان حداقلی از حجاب هنگام حضورشان در کشورهای اسلامی مقایسه کرد؟ این، مقایسه نامناسبی است. بانوان غیرمسلمان که از سرزمین دیگری وارد ایران می‌شوند؛ چون در ایران قانون حجاب یک قانون و حکم است، ما، اسلامی است. همنچرا این مقررات را حمله مراعات حجاب است. پس هم چنین که تبعه ایرانی باید هنجار کشور خود را رعایت کند، بانوان غیرمسلمان داخل کشور و یا آن‌هایی که از کشور دیگری آیند، لازم است این هنجار را رعایت کنند. همان‌طور که مقررات راهنمایی و رانندگی را باید در تمام جهان رعایت کند و کسی حق ندارد، این مقررات را به این بهانه که با قوانین مطلوب کشور من متفاوت است، رعایت نکند. ما از زنان غیرمسلمان نخواسته‌ایم، معتقد به اسلام باشیم؛ بلکه می‌خواهیم در این جامعه اسلامی که وارد می‌شوید، این مقررات حاکم را رعایت کنید و به حداقل حجاب پایبند باشید. به نظر نمی‌رسد، این مقدار برخورد از کشور اسلامی برای بانوان غیرمسلمان برخوردی خشونت‌آمیز و دور از انصاف و عدالت باشد؛ این در حالی است که در کشورهای غربی، مردم باید اعتقادات دینی شان را ترک کنند و گرایش به آداب و رفتارهای غیراسلامی که در غرب حاکم است، پایبند باشند و این ظلم است. در دنیای به اصطلاح متمدن غرب، آن‌چه که از زنان مسلمان می‌خواهند، ترک اعتقادات دینی یعنی رها کردن اسلام و گرایش به آداب و رفتارهای غیراسلامی که در غرب حاکم است، می‌باشد و این ظلم است که از بانوی مسلمانی بخواهیم، از اعتقادات دینی‌اش دست بردار و

سبک زندگی‌اش را مانند دنیای غرب بسازد.

■ **سخن پایانی اگر دارید، بفرمایید**

● نباید همه نقش‌ها و ضعف‌ها را بر دوش حکومت و دولت انداخت متأسفانه دشمن امروز با تمام قوا و تلاش خود و با به‌کارگیری همه ابزار و ادوات فرهنگی که در اختیار دارد، همه‌های گسترده‌ای را علیه کشور آغاز کرده و ضعف در ساختارها باعث شده که امروز شاهد چنین وضع اسفبار حجاب و عفاف باشیم. این‌که قانع شده‌ایم به یک روسری و پوشش مختصر، این عمل مربوط به دین و آموزه‌های دینی نیست، بلکه می‌خواهیم جلوی پیشروی دشمن را در وضع موجود بگیریم؛ متأسفانه امروز شلوارهای کوتاه، نازک و پاره پاره را بر تن زنان جامعه می‌بینیم. اگر قانع می‌شویم به یک حجاب معمولی، علت آن است که مرزهای حیا و عفت را دشمن جابه‌جا کرده است و همه غافل بودند.

تبیین حقوق

و کرامت زن

در اسلام

و کار کردهای

عفاف و حجاب

در جامعه اسلامی

بخش دوم و پایانی

بانو مجتهده گل‌گیری از اساتید درس خارج *جامعه‌الزهرا* ^(ع.ج) در گفت‌وگوی اختصاصی با هفته‌نامه «افق حوزه» پاسخ‌گوی برخی از سؤالات مهم پیرامون موضوع حجاب و عفاف بود که بخش نخست از این گفت‌وگو در شماره قبل منتشر شد و در این شماره قسمت دوم و پایانی آن تقدیم شما خوانندگان ارجمند می‌شود.

گفت‌وگو با سرکار خانم معصومه گل‌گیری

● **به نظر شما جامعه اسلامی در حال حاضر باید چه رویه‌ای را در پیش گیرد؟**

■ به نظرم یک کار دراز مدت در پیش داریم و یک وظیفه کوتاه‌مدت؛ اما وظیفه درازمدت که اصلی‌ترین وظیفه حکومت اسلامی است و ما به آن اشاره کردیم، ایجاد یک تمدن نوین در عصر ماست. باید به زنان و مردان بفهمانیم که اسلام یک نیروی اصلاح‌گر و تحول‌آفرین و تمدن‌ساز است. باید بگوییم: اسلام بر رعایت و ایجاد گفتمان عدالت در سطح جهان قادر است و این توانایی را دارد که طرحی نوین درآندازد. ما باید این را اثبات کنیم. اگر در جامعه اسلامی اختلاس، بی‌کاری، اعتیاد، فقر و فحشا باشد، بی‌حجابی به‌صورت امری طبیعی جلوه می‌کند و این‌که انتظار داشته باشیم، بدون رعایت عدالت اجتماعی با بودن اختلاس و تفاوت‌های بسیار فاحش اقتصادی باز هم زنان ما، فرمان اسلام مبنی بر حفظ حجاب را نپذیرند، گمان نمی‌کنم این یک توقع به‌جایی نیست. باید اول زیرساخت‌های حجاب را درست کنیم؛ عقبه حجاب، اقتصاد مقاومتی و تولید داخلی و رونق تولید است. باید فقر و فساد و اعتیاد را از مردان بگیریم تا بتوانیم امرحجاب را عنوان کنیم و با سربلندی از اصل حجاب جانب‌داری و آن را ترویج کنیم. توجه داشته باشیم که طبق دستور و نظر قرآن شوهر باید مؤمن باشد تا زن حجاب داشته باشد. اگر مرد بی‌اعتقاد است و با اسلام مخالفت دارد و یا حتی بی‌کار و معتاد است و هزاران گرفتاری دارد، نمی‌تواند به زن امر کند یا بخواهد که حجاب را که مورد نظر اسلام است، رعایت کند. پس باید ستم‌های اجتماعی و فاصله‌های طبقاتی را از بین ببریم و… تا مردان در خانواده بتوانند مدیریت کنند و همسران خود را به‌لحاظ مالی تأمین کنند. در آن‌صورت است که خانمی که از شوهر خود در نفعه دادن و رعایت خلق و خو راضی است، همگام با جامعه اسلامی در مسیر حجاب و عفاف گام بردارد؛ حتی نیاز نیست که مرد بگوید: خود را بپوشان؛ بلکه مردی که صاحب اقتدار است و درآمد دارد و خانواده‌اش را تأمین می‌کند و دستورات دین را در پرداخت نفعه کافی در حفظ شخصیت زن و رعایت اخلاق اسلامی و معاشرت سالم مورد نظر قرآن انجام می‌دهد، می‌تواند در اداره خانواده و کلیت مسئله دین که یکی از زیرشاخه‌های آن رعایت حجاب است، موفق باشد و قرآن می‌خواهد برسد به جایگاهی که زن‌ها وقتی احساس کنند که همسرانشان چنین چیزی را طالب‌اند که خدا هم به‌عنوان تکلیف خواسته است، بدون تردید زن‌ها حجاب را می‌پذیرند و نسبت به آن تسلیم می‌شوند.

● **حکومت از چه طریق می‌تواند وارد بحث حجاب و عفاف شود؟**

■ چنان‌که شایسته است؛ مسئله حجاب را باید پیاده و اجرا کنیم. آن هم در شرایط امروز که گفتیم مسئله بلدحجابی به یک سرمایه اجتماعی تبدیل شده است و زنان مقبولیت خود را در بی‌حجابی می‌دانند. بنابراین همان‌گونه که اسلام با حکومت وارد حجاب شده، اکنون نیز حکومت باید وارد شود؛ اما ورود به این معنا نیست که با گشت‌های مخصوص یا جسارت و کتک زدن یا مجازات خیابانی که الحمدالله نبوده است، با این پدیده غلط مبارزه شود. حکومت اسلامی می‌تواند برخی از مقررات را در برخی از مراکز دولتی از جمله آموزش و پرورش و سایر مراکز، دانشگاه‌ها و… که ذیل حکومت تعریف می‌شوند و جایگاه معین دارند، به اجرا بگذارد و با پدیده بی‌حجابی مقابله کند؛ زیرا بشر همیشه نیاز به مقررات دارد. این‌که تذکر داده شود؛ اما هیچ، قانونی با هیچ پشتوانه‌ای نباشد، کافی نیست و نقش خود را ایفا نمی‌کند. به نظر من در کنار گشت و ارشاد و وضع مقررات ویژه، یکی از مهم‌ترین اصولی که باید مراعات کنیم و با طرح درازمدت و تأمین زیرساخت‌ها مسئله تبیین امر حجاب، باید به آن پردازیم، فلسفه حجاب است که اهمیت زیادی دارد. درست است که برای عمومیت بخشیدن به مسئله حجاب و تأمین زیرساخت‌ها برای مقبولیت، حکومت باید قوی‌تر باشد و زیرساخت‌ها را تأمین کند؛ اما یک برنامه دانی و زودبازده در این موقله، بیان فلسفه حجاب برای همه مردم، اعم از زنان و مردان است. باید تبیین شود که حجاب چه نقشی در سلامت و امنیت جامعه دارد. باید مشخص شود که بی‌عفتی یکی از عوامل مهم بر هم زدن کانون‌های خانواده است و موجب گسستن پیوندهای خانوادگی است. این مسائل باید مطرح شود. نمی‌دانم چنین چیزی در فضای مجازی وجود دارد! ایجاد سایت‌هایی برای تبیین این امر با جذابیت و فیلم‌های تأثیرگذار، یکی از فعالیت‌هایی است که دولت و گروه‌های جهادی یا هر مرکز دیگر می‌تواند این کار را انجام دهد و در کنار سایت‌های متعددی که نقش تهاجمی و شبیخونی و نفوذی دارند ما نیز تعدادی مرکز برای تبیین فرهنگ و سبک زندگی اسلامی به‌صورت وسیع با عناوین و اشکال مختلف در سطح فضای مجازی داشته باشیم و یا در هرمدلی که امکان دارد، به تبیین مسئله حجاب پردازیم؛ یعنی فقط به فضای مجازی اکتفا کنیم؛ بلکه در فضای واقعی و عینی و مراکزی که امکان ورود است، انجام دهیم و این کار را هرگز از برنامه دائمی خود حذف نکنیم.

● **به نظر شما صداوسیما چه وظیفه‌ای در تبیین حجاب و عفاف دارد؟**

■ در بسیاری از موارد صدا و سیما خود، رفتار مطلوب ندارد. تبلیغاتی که انجام می‌دهد، دارای مشکلاتی است. بانوانی که به‌عنوان مدل برای تبلیغ مواد غذایی در صحنه حاضر می‌شوند، به نفع حجاب و عفت عمومی نیست. ضمن این‌که سبک زندگی اسلامی را هم از میان می‌برند و تضعیف می‌کنند. صدا و سیما به‌بانه جلب پول، ثروت و ترانهندگی برای اجرای برنامه‌هایش کاری می‌کند که نهایتاً به زبان امرحجاب و اسلام است. اگر فرضاً به‌وسیله تبلیغ و استفاده از چهره و زیبایی بانوان مبالغی را کسب کنند، معلوم نیست که آن مبالغ مشروع باشد و اگر مشروع نباشد، نمی‌توان به‌وسیله نامشروع، شرح را تبیین کرد و جایگاه والایی آن را توضیح داد. برخی فیلم‌ها و نمایشنامه‌ها هم نتأسفانه اهداف اسلام به‌ویژه مسئله حجاب را نمی‌توانند تأمین کنند. صدا و سیما باید دامان خود را پاک کند و مراقبت کند. باید بداند تکلیف دینی او در این عرصه برخطر چیست؟ آیا وظیفه‌اش این است که بانوان را با اشکال مختلف به نمایش بگذارد. آن هم با مدل و لباس‌هایی که فلسفه حجاب را نه‌تنها تأمین نمی‌کند؛ بلکه خود محرک هستند و زیبایی را چند برابر می‌کنند. این امور ضربه به حیثیت زنان و بالاتر از آن ضربه به حیثیت اسلام می‌زنند. نمایش بانوانی که چهره و لباس آن‌ها جلب توجه می‌کند، با سخن و هدف اسلام که ایجاد عفت است، هم‌خوانی ندارد. جامعه باید پاک باشد و زنان موقع ورود در محیط‌های اجتماعی، با رعایت حجاب و ارزش گذاشتن به عفت عموم، تکلیف خود را انجام دهند. منظور این است که ورود بانوان در همه سطوح اجتماعی در صورتی که حیای اجتماعی و عفاف عمومی مخدوش نشود، کاملاً آزاد و بی‌لامانع است؛ اما این‌که پرسیده بودید، بی‌حجابی جرم است یا نه؟ پاسخ این است که اگر به پیشینه حجاب پردازیم و ببینیم حجاب چیست؟ و در چه عرصه و زمینه‌ای با وجود تمدن اسلامی و با یک بهانه‌ای که ایجاد شد، تکلیفی بر عهده بانوان است. وظیفه خود را امروز به‌عنوان حکومت اسلامی تشخیص می‌دهیم، منتها همان‌طور که گفتیم، وضعیت امروز از یک جهت با صدر اسلام قابل مقایسه نیست. در گذشته بی‌حجابی وجود

نداشت. بلدحجابی بود و بی‌حجابی و بلدحجابی سرمایه اجتماعی نبود؛ اما امروز بی‌حجابی به‌صورت سرمایه اجتماعی جلوگر شده و باید راه مقابله با آن را پیدا کنیم و دقیقاً انجام دهیم؛ یکی از این امور که درازمدت است، این است که زیرساخت‌های اجتماعی را مورد توجه قرار دهیم. بعد از آن مسئله دوم جایگاه و کرامت زن در خانواده کاملاً حفظ شود و سوم این‌که به تبیین فلسفه حجاب به‌صورت‌های مختلف و با امکانات موجود پردازیم و بکوشیم در امر گسترش امرحجاب موفق باشیم.

● **مهم‌ترین موانع تأثیر برنامه رسانه ملی بر گسترش فرهنگ حجاب و عفاف چیست؟**

■ مهم‌ترین موانع در برخی موارد می‌تواند خود صدا و سیما باشد که برخی مسائل را رعایت نمی‌کند. مسئله اختلاط را رعایت نمی‌کند، معمولاً برای خانم مصاحبه‌شونده آقا یا بر عکس برای آقای مصاحبه‌شونده مجری خانم قرار می‌دهند که ضرورتی ندارد. یا نگاهی که اسلام ممنوع کرده گاهی در صدا و سیما رعایت نمی‌شود. باید حجاب مطلوب اسلامی را با فیلم‌ها نشان دهیم؛ نه این‌که سلبریتی‌ها را باوریوم، با لباس غیراسلامی که جلب توجه‌کننده و جذاب است، بزک کنیم. هر چند با این لباس‌ها پوست بدن ظاهر نیست؛ اما جلوه‌گری که اسلام ممنوع کرده آن پوشش موجود نیست؛ یعنی علاوه بر مسئله حجاب، ممنوعیت و تیرج را داریم. وقتی می‌گویند: زن یاها را محکم روی زمین نزنند یا در صحبت کردن جدی باشد که پیام جنسی نداشته باشد. باید بدانیم کسانی که در صدا و سیما ظاهر می‌شوند، علاوه بر حجاب، این نکات را نیز مراعات کنند؛ یعنی سخن گفتن و پوشش به گونه‌ای باشد که مطلوب اسلام و مجاز است به نظرم صدا و سیما در ترویج حجاب کم کاری می‌کند، متأسفانه اقدامی هم در این خصوص نمی‌شود و این درحالی است که افراد با ذوقی هستند که می‌توانند نقش حجاب را جا بپیندازند. باید صدا و سیما نقش تربیت‌کننده داشته باشد و به‌گفته امام خمینی‏ ^(ع.ج)، نقش دانشگاه را ایفا کند؛ البته از برنامه‌هایی که دارند، تشکر می‌کنیم و بسیاری از برنامه‌هایشان مفید است؛ ولی کافی نیست. افرادی که در آن مشغول هستند می‌توانند با سلیقه خوب و ظرافت خاصی مسئله حجاب را تبیین کنند و شخصیت زن را خوب نشان دهند؛ زن‌های با شخصیت و عقیف را نشان دهند و معرفی کنند. صدا و سیما باید موانع را شناسایی کند و در رفع موانع که کارکرد صدا و سیما است، بکوشد و در ترویج حجاب تلاش کند و تأثیرگذار باشد.

● **چگونه می‌توان بانوان را برای امر حجاب مجاب کرد و به‌طور کلی چه راهکاری را پیشنهاد می‌دهید؟**

■ لازم است بانوان را با فلسفه حجاب بیش از گذشته آشنا کنیم. باید رویارویی تمدن نوین اسلامی را با تمدن پوشالی و بی‌اساس غرب برای همگان آشکار کنیم تا خودباختگی و غرب‌زدگی از میان مردم رخت برکنند. باید حقوق بانوان را اگر در مواردی از دست رفته، بازگردانیم و خوشنودی و خوش‌بینی نسبت به نظام اسلامی را در آن‌ها زنده نگه داریم. باید به آن‌ها نشان دهیم، اسلام تمدن‌ساز و عدالت‌پرور است؛ اسلام برای همه امور سخن و فلسفه ویژه‌ای دارد و فلسفه عمده حجاب رعایت عفت عمومی در جامعه و در نتیجه حفظ کانون خانواده و افزایش شمار ازدواج و کاهش میزان طلاق است.

این‌ها هر یک مقوله‌ای مهم است که باید به‌طور جداگانه و مبسوط به آن پرداخت. باید علل افزایش طلاق را جستجو کنیم. اگر زن در خانواده از شوهر ناراحت و ناراضی است، علل آن را مورد توجه قرار دهیم. اگر در محیط خانه به او ظلم می‌شود، از او حمایت کنیم. بینیم انگیزه‌اش از بی‌حجابی چیست؟ می‌خواهد از شوهرش انتقام بگیرد؟ نسبت به حجاب کینه دارد؟

کینه از بی‌عدالتی‌ها دارد؟ یا از رفتار نامناسب جامعه و محیط و نقض کرامت زنان ناشی می‌شود؟ اگر این موانع را برطرف کنیم، می‌توانیم عقبه حجاب را تأمین کنیم و بانوان را به وضع درستی از رعایت حجاب برسانیم. اگر وضعیت حجاب در اوایل پیروزی انقلاب اسلامی مورد توجه قرار دهیم، می‌بینیم که بعد از پیروزی انقلاب، مردم چشمه‌هایی از عدالت اجتماعی اسلام را دیدند و جو و فضا به‌گونه‌ای شد که به‌سوی خدا و عدالت‌پروری رفیع تبعیض‌ها و فاصله طبقاتی متمایل شد. وقتی مردم به دستورات امام خمینی‏ ^(ع.ج) و مواضعی که به نفع مستضعفان و علیه زورمندان اتخاذ شد، توجه کردند، علاقه وافری به انقلاب و اسلام پیدا کردند و گرایش به دین و حجاب به‌سرعت در بانوان مشاهده شد، به‌طوری‌که بعد از مدت کوتاهی، کمتر با وضعیت بی‌حجابی و بلدحبابی مواجه شدیم و اگر آن‌چنان که اهداف انقلاب اسلامی اقتضا می‌کرد، موفق می‌شدیم که یک جامعه سپرده می‌شود و در نتیجه نه‌تنها مردم به انقلاب اسلامی اقبال بی‌تردید علاقه و گرایش همه طبقات به اسلام افزایش می‌یافت و بدون شک، به اجرای فرمان خداوند مبنی بر رعایت حجاب و حفظ عفت و حیا بیش از گذشته توجه می‌کردند. امام مرتب می‌فرمود: من از داخل نگرانم از دشمنان بیرون نگران نیستم. از این‌که عده‌ای به جمع‌آوری غنایم بپردازند، عده‌ای از حکومت‌داران از به دست گرفتن حکومت به دنبال تأمین منافع شخصی‌شان باشند؛ از این نگرانم. با این روال ارزش‌های انقلاب به فراموشی سپرده می‌شود و در نتیجه نه‌تنها مردم به انقلاب اسلامی اقبال نمی‌کنند؛ بلکه هر روز از آن فاصله بیشتری می‌گیرند. امام ^(ع.ج) می‌گفتند: طلب دنیا کردن در رأس گناهان است. امام ^(ع.ج) می‌گفتند: مردم ولی نعمتان و روسای ما هستند و حاکمان باید قدر مردم مظلوم و مستضعف را که با تلاش آن‌ها بود که اسلام به پیروزی رسید، بدانند تا بی‌عدالتی از جامعه اسلامی رخت بریندد. امروز هم اگر به دنبال تأمین نظرات و مواضع فخر مضعفات امام ^(ع.ج) باشیم و دولت‌مردان وظیفه خود را نسبت به مردم و مستضعفان چنان‌که باید انجام دهند، بدون شک، با وضعیت به‌تر از شرایط کنونی مواجه خواهیم شد. همه دستگاه‌ها و نهادهای تعلیم و تربیت اعم از حوزه و دانشگاه باید شبکه‌های گسترده‌ای برای تبیین امرحجاب و فلسفه آن ایجاد کنند و انواع مختلف شبکه‌های حضوری و مجازی تشکیل شود. از سوی دیگر مشکلات بانوان در عرصه‌های مختلف توسط دستگاه‌های دولتی، راه حل مناسب خود را پیدا کند و از این طریق معلوم کنیم که اسلام پشتیبان واقعی بانوان و خانواده‌هاست. اگر به این موقعیت دست یابیم و از سوی دیگر بتوانیم شرایط ازدواج زنان را تأمین کنیم و زنان در معرض ازدواج‌های سالم قرار بگیرند و امر طلاق کاهش یابد و طلاق از جامعه دینی رخت بریندد و بانوان تحقیر نشوند و کرامت انسانی و جایگاه واقعی خود را باز یابند، به نظر می‌رسد انگیزه‌های بی‌حجابی از بین می‌رود و می‌توانیم جامعه‌ای مطلوب و عقیف و پاک تشکیل دهیم و وضعیت بدی که امروز از ناحیه بی‌حجابی و بلدحجابی مشاهده می‌کنم را نخواهیم داشت.

مشئله بی‌حیایی و برهنگی کامل مواجهه‌ایم: این نیست که برخی از زنان حجاب را رعایت نمی‌کنند؛ بلکه برخی از زنان گویا اعتقادی به حجاب ندارند و در برهنگی، با یکدیگر به نوعی مسابقه وحشتناکی دست زده‌اند. اگر بتوانیم به تأمین زیرساخت‌ها و رفیع تبعیض‌ها و رعایت حقوق زن‌ها در خانواده دست بزنیم و در این زمینه موفق باشیم، به نظرم می‌رسد که مشکلی به‌نام برهنگی و بی‌حجابی و بلدحجابی در آینده نخواهیم داشت.

● **آیا وضعیت معیشتی و اقتصادی مردم در گرایش به بدحجابی تأثیر دارد؟**

در گفت‌وگو با مسئول دفتر امور اجتماعی و سیاسی حوزه های علمیه کشور عنوان شد

مناظره خواندنی حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی با عالمان مسیحی

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد حسن زمانی، مسئول دفتر اجتماعی‌سیاسی حوزه را تقدیم خوانندگان محترم هفته نامه افق حوزه می‌نماییم.

در موقع خروج از کلیسا به من سخنی گفت که هنوز بعداز ۳۶ سال در ذهن من هم‌چنان نقش بسته است و آن سخن نقش کلیدی در آینده تبلیغی من گذاشت.
گفت: «تمامی شما علمای اسلام در قیامت مؤاخذه خواهید شد». برگشتم گفتم: چرا؟ گفت: به‌دلیل این‌که این همه آموزه ناب را از اسلام می‌دانید و به جان‌های تشنه ما نمی‌رسانید. فردای قیامت ما مسیحیان عالم از شما شکایت خواهیم کرد.
در ادامه سلسله‌گفت‌وگوها با چهره‌های جوزوی متخصص در امور ادیبانی و مذاهبی، بخش دوم گفت‌وگوی دفتر ادیان و مذاهب حوزه‌های علمیه با حجت‌الاسلام والمسلمین محمد حسن زمانی، مسئول دفتر اجتماعی‌سیاسی حوزه را تقدیم خوانندگان محترم هفته نامه افق حوزه می‌نماییم.

بر مسیحیت را اثبات کنم، ممکن است همین‌جا شاهد شنیدن شهادتین باشم. یک نفس تازه کردم که ادامه بدهم، کشیش متوجه نفس تازه کردن من شد. به جمع نگاه کرد و احساس خطر کرد. گفت: آقا خیلی متشکریم از لطفتان؛ یعنی تمام. گفتم اجازه بدهید این پنج شش سنوال دیگر را هم فرمودید، پاسخ بدهم. گفت: نه دیگر زحمتتان نمی‌دهیم. جوانان اصرار کردند، بگذارید بقیه را هم توضیح بدهد. گفت: نه نمی‌شود. دید اصرار می‌کنند و عصبانی شد، گفتم: مگر شما مسیحی نیستید؟ مگر در دین مسیح این اصل اخلاقی را یاد نگرفتید که مهمان را نباید اذیت کنید! گفتمند چرا. گفت ایشان خسته شده‌اند و دارند اذیت می‌شوند. من احساس کردم، باید ادب مهمانی را رعایت کنم. من هم بلند شدم و مضافه و خداحافظی کردم و جوانان هم پشت سر من راه افتادند. هرکدام چیزی می‌گفتند که برای من جالب بود. آخرین نفر دم در موقع خروج از کلیسا به من سخنی گفت که هنوز بعداز ۳۶ سال در ذهن من هم‌چنان نقش بسته است و آن سخن، نقش کلیدی در آینده تبلیغی من گذاشت. گفت: «تمامی شما علمای اسلام در قیامت مؤاخذه خواهید شد». برگشتم گفتم چرا! گفت: به‌دلیل این‌که این همه آموزه ناب را از اسلام می‌دانید و به جان‌های تشنه ما نمی‌رسانید. فردای قیامت ما مسیحیان عالم از شما شکایت خواهیم کرد. شما چه جوابی خواهید داشت؟ اشکالش وارد بود. نتوانستم جواب بدهم. گفتم: خب من خواستم ادامه بدهم؛ اما جناب کشیش نگذاشت. گفت: او وظیفه خودش را انجام می‌دهد. شما چرا وظیفه خودتان را در عالم برای گسترش آموزه‌های عقلائی و فطری اسلام انجام نمی‌دهید؟ آن‌جا به این جمع‌بندی رسیدیم که گفتمان علمی و دینی و دوستانه، بین ما روحانیون مسلمان و دیگر ادیان عالم میسر است و ما اگر منطقی صحبت کنیم و اسلوب گفتمانی را رعایت کنیم، مسیحیان و دیگران زمینه شنیدن و پذیرفتن دارند.

دومین خاطره‌ای که برای من برجسته بود و رسمی انجام دادم، مربوط به پایان‌نامه‌ای بود که نوشتم و موضوع آن طهارت و نجاست‌اهل‌کتاب و مشرکین در فقه اسلامی بود. موضوع‌شناسی این مسئله فقهی اقتضا می‌کرد که من عقاید اهل‌کتاب را دقیق و مستقیم بشناسم و به آثار و نقل قول‌های بزرگان خودمان اکتفا نکنم. این‌که اهل‌کتاب چه کسانی هستند؟ آیا مسیحیان مشرکند یا خیر؟ این‌جا مرحله دوم کار گفتمانی من با مسیحیان بود که برای پایان‌نامه ارشدم وارد کار شدم.

■ **«نجس» در آیه شریفه رانجس فیزیکی می‌دانید یا فقط پلیدی فکری که احکام ظاهری ندارد؟**

■ من در رساله خودم به این نتیجه رسیدم که واژه «نجس» در صدر اسلام معنای فقهی نداشته: نه در قرآن کریم، نه در احادیث نبوی و نه در اکثر احادیث ائمه معصومین ^(ع). راجع به نجاسات، این واژه، باز معنایی فقهی نجاست امروز را نداشته، بلکه به‌معنای پلیدی بوده و یکی دو قرن بعداز غیبت صغری نیز فقه‌های ما در باب نجاسات، واژه نجاست را به‌کار نمی‌برده‌اند. معلوم می‌شود هنوز واژه نجاست بار فقهی نداشته است. از قرن چهارم و پنجم در کنار باب الطهارة، عنوان احکام النجاسات هم شروع می‌شود. در کلام ائمه ^(ع)، در احادیث و مسائل الشیعه، انشای نجس یا واژگان دیگری مثل لائیشرب، لائیوکل، لائوضأ به و امثال آن‌ها، استفاده می‌شده است. غیر از دو مورد از نجاسات که واژه نجس را به‌کار برده‌اند. بعداً دیدم شهید محمدباقر صدر هم همین استدلال را به‌کار برده‌اند.

به هر حال پس از بررسی نسبت به عقاید مسیحیان احساس کردم، پیروان ادیان دیگر در برخی مقاطع تاریخی، توحیدی برده‌اند و در قرن‌های بعدی در زمان ظهور اسلام تثلیث بزرنگ می‌شود و سپس تثلیث کم‌رنگ می‌شود. واژه تثلیث الآن زنده است؛ اما تثلیث دارد کم‌رنگ می‌شود؛ یعنی به‌نوعی مطرح می‌کنند که از سه‌خدایی درمی‌آید. یک خدا می‌ماند با دو تجلی؛ لذا به این نتیجه می‌رسیم که پیروان ادیان در طول تاریخ، عقایدشان دچار تحول می‌شود. البته باید توجه داشته باشیم که اگر تحولی را در یک گروه مسیحی دیدیم، حق نداریم آن را به سایر گروه‌های مسیحی تسری بدهیم. هر گروهی باید جداگانه عقاید با‌لغعل شان را دید.

هدف من از این گزارش مبسوط که می‌خواهم بگویم، داستان‌گویی نیست؛ بلکه فکر می‌کنم نحوه

یک نفر از حاضرین موقع خروج از کلیسا به من گفت که هنوز بعداز ۳۶ سال در ذهن من

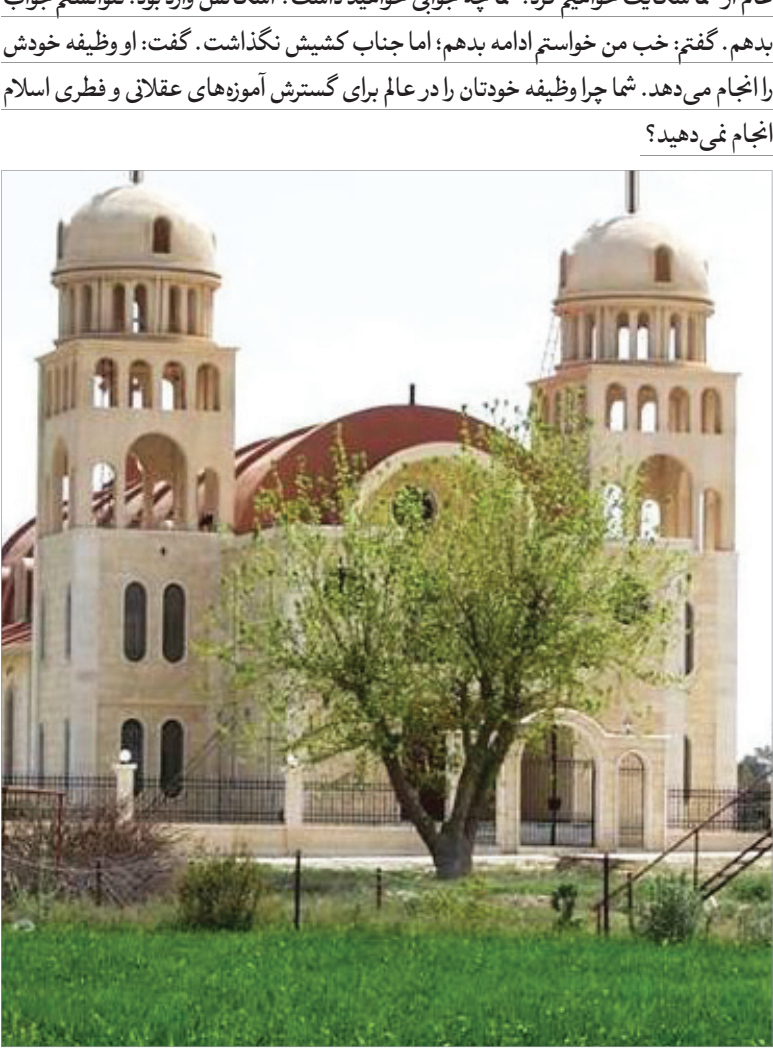
هم چنان نقش بسته است و آن سخن، نقش کلیدی در آینده تبلیغی من گذاشت. گفت: «تمامی شما علمای اسلام در قیامت مؤاخذه خواهید شد». برگشتم گفتم چرا! گفت: به‌دلیل این‌که این همه آموزه ناب را از اسلام می‌دانید و به جان‌های تشنه ما نمی‌رسانید. فردای قیامت ما مسیحیان

عالم از شما شکایت خواهیم کرد. شما چه جوابی خواهید داشت؟ اشکالش وارد بود. نتوانستم جواب

بدهم. گفتم: خب من خواستم ادامه بدهم؛ اما جناب کشیش نگذاشت. گفت: او وظیفه خودش

را انجام می‌دهد. شما چرا وظیفه خودتان را در عالم برای گسترش آموزه‌های عقلائی و فطری اسلام

انجام نمی‌دهید؟

گفتمان و نحوه کار گفتمانی و این تجربیات برای حوزویان جالب و آموزنده و قابل‌الگوگیری باشد. ما دو گروه مسیحی در ایران داریم؛ ارمنه و آشوریان. برخی اساتید می‌گویند؛ این‌ها مثلث هستند و برخی می‌گویند: موحندند. با عوام‌شان صحبت کنی، شاید علمایانه صحبت کنند و نشود به حرف آن‌ها استدلال کرد. همان سال با نماینده آشوریان در مجلس شورای اسلامی آقای دکتر مقصدوی صحبت کردم. سنوالات من این بود: آیا معتقد به یک خدا هستید یا سه خدا؟ آیا شما مسیح را خدا می‌دانید؟ آیا مسیح را پسر خدا می‌دانید؟ آیا مسیح را عبادت می‌کنید یا فقط خدا را؟

گفت: بله؛ گفتم: یعنی ایشان را می‌پرستید؟ گفت: بله؛ گفتم: چه‌طور؟ گفت: یعنی مثل شما که نماز می‌خوانید، ما هم نماز می‌خوانیم. ظاهر اظهارات وی خب شرک بود ولی قانع نشدم. گفتم: در نمازتان به حضرت عیسی چه می‌گویید؟ دوست دارم دقیق بگویند. او نیایش‌شان را به زبان آشوری کامل خواند. گفتم: لطفاً دقیق ترجمه کنید. ترجمه کرد. دیدم مجموعه سخنان و متنی که شروع کرد به خواندن به زبان خود‌شان و ترجمه‌ای که برای من کرد، هیچ‌کدام از این دو دلالت بر اعتقاد به خدایی حضرت عیسی ندارد؛ بلکه مشابه تکریم و تقدیسی است که ما نسبت به پیامبر ^(ص) و ائمه معصومین ^(ع) انجام می‌دهیم که تکریم آن‌ها را می‌گوییم و بعد درخواست کمک می‌کنیم.

ولی باید یک مقداری دقیق‌تر در این زمینه به نظرات ذهنی و دینی آقای مقصدوی می‌رسیدم. با سوآلاتی که از وی کردم، متوجه شدم که وی در موضوع خالقیت معتقد به توحید است؛ نه شرک.

رفتم سراغ توحید در ربوبیت. گفتم: آیا خداوند کل مدیریت جهان را بعداز خلقت به حضرت عیسی ^(ع) تفویض کرده و دیگر دخالت نمی‌کند؟ گفت: نه. گفتم زمام امور دست کیست؟ دست خدای پدر یا پسر؟ گفت: هر دو کار می‌کنند و هر دو در اداره عالم با هم همکاری دارند. ... که کشف کرد که این عالم مسیحی به توحید در ربوبیت هم اقرار دارد، اما بلد نیست چگونه حرف بزند.

■ **البته این مطلب جالبی است که توحید در خالقیت و ربوبیت را قبول دارند؛ اما مشرکان هم به‌نوعی توحید در خالقیت و ربوبیت را قبول دارند؛ «اولئین سألتمهم من خلق السموات والأرض و سخر الشمس والقمر لیقولن الله» یا «قل من رب السموات السبع ورب العرش العظيم سیقولون لله؛ پس شاید مشکل اصلی این‌ها در توحید عبادی است که حضرت عیسی ^(ع) را نیز عبادت می‌کنند.**

■ **بله؛ شرک در عبادت یعنی چه؟ یعنی آن صفات عالیه مختص خداوند را به غیر خدا نسبت دهند و غیر خدا را بر آن‌گونه صفات ستایش کنند و از غیر خدا به‌عنوان شخصیت مستقل در تأثیر حاجت بخواهد. وقتی صفات را پرسیدم، احساس کردم باز به‌نوعی به توحید در عبودیت قائل است؛ البته حاضر نیست تصریح کند که ما حضرت عیسی ^(ع) را عبادت نمی‌کنیم. ولی هرچه از زیربانش کشیدم که صفات خدایی را واقعاً به حضرت عیسی ^(ع) نسبت می‌دهد یا نه، این‌ها را عید ما آذون و مخلوق خدا می‌داند. ممکن است درباره اختیارات و تصرفات حضرت عیسی در عالم خلقت مبالغه کند؛ اما هیچ‌گاه در عرض خدای پدر قرار نمی‌داد. مبالغه چرأ؛ مثلاً این‌که خداوند اداره برخی شئون عالم را به حضرت عیسی ^(ع) تفویض کرده است. خب این یک نحوه غلو است پایین‌تر از شرک که با موجد بودن منافاتی ندارد. مثل بعضی از شیعیان ما نسبت به ائمه ^(ع) معتقد به غلو بشوند؛ یعنی مقامات اثبات‌نشده را ممکن است، ابراز کنند؛ اما ائمه ^(ع) را در عرض خدا نمی‌گذارند.**

■ **معیار اصلی برای بررسی اعتقاد به توحید یا شرک آن‌ها به‌نظم اعتقاد آن‌ها به استقلال یا عدم استقلال در تأثیر و باشد؛ چون ممکن است، غلو تعاریف مختلفی داشته باشد. سنوال این است، آیا مسیحیان به استقلال حضرت عیسی ^(ع) قائل هستند؟**

■ **بله کلید اصلی، اعتقاد به استقلال است که این‌ها باز هم حضرت عیسی ^(ع) را در تصمیم‌گیری و قدرت مستقل نمی‌دانستند. همین موضوع دقیقاً مرز بین توحید و شرک است. این صحبتی بود که با جناب آقای مقصدوی داشتم. به‌عنوان انتقال تجربه برای همکاران حوزوی خود نقل می‌کنم که تسرع و شتاب‌زدگی در داوری نسبت به دیدگاه‌های گروه‌ها، فرقه‌ها، مذاهب و ادیان نداشته باشند. ظاهر عبارات برخی از افراد مشرکانه است؛ اما پس از صحبت مشخص می‌شود، آن‌چه در باطن و در ذهنشان هست، مقداری با ظاهر عباراتشان متفاوت است. نسبت به ظاهر برخی آیات نیز این دقت لازم است؛ ممکن است کسی از ظاهر آیهای مثل «تعزمن تشاء و تدلن من تشاء» جبر را بفهمد.**

■ **ما در بررسی ادیان و مذاهب باید به علمای آن‌ها مراجعه کنیم یا به متون آن‌ها؟ یعنی افراد هستند که نماینده دینند یا متون هستند که نماینده دینند؟**

■ **می‌شود به‌جای این دو تا، سه مخاطب برای شناسایی انتخاب کنیم؛ ۱. متون ۲. علما ۳. عامه و پیروان ادیان و مذاهب. متون اصیل هر دین و مذهب یک منبع مستند و معتبری است که یک داوری جدی می‌توانیم نسبت به آن‌ها داشته باشیم. ما نمی‌توانیم مفاد ظاهری این منابع را به علمای آن دین و مذهب نسبت دهیم؛ زیرا گاه دریافت یک عالم و پیشوای دینی از یک متن درک و مرادی است که ما ممکن است، از ظاهر آن متن دریافت نکنیم. لازم نیست داوری ما نسبت به یک متن یا شخصیت یکسان باشد. گاه می‌توان گفت: از این متن جبر برمی‌آید؛ اما وقتی با عالم همان دین صحبت کنید، ممکن است بگوید: من معتقد به جبر نیستم و از این متن هم جبر نمی‌فهمم. مثلاً ایروئسو، اسلام‌شناس بزرگ ژاپنی و مترجم قرآن، وقتی با علامه طباطبایی ^(ص) صحبت می‌کند، اختیار را می‌فهمد و وقتی به قرآن مراجعه می‌کند، می‌گوید من از قرآن جبری فهمم و این دو با عوام ممکن است متفاوت باشد. چنان‌که بین عوام نیز ممکن است، تفاوت وجود داشته باشد. برخی مردم عادی در مسیحیت، به تثلیث مشرکانه معتقد باشند و برخی به توحید. برخی از اهل سنت، ائمه اهل بیت ^(ع) را برترین اولیا مقرب و شفاعء عبدالله می‌دانند و به‌جای خلفا از آن‌ها طلب شفاعت می‌کنند و برخی مانند وهابی‌ها خیر؛ بنابراین اگر نگاه یا نظری را از عالم هر دین یا فرقه‌ای پیدا کردیم نباید تعمیم بدهیم. درون هر دین و مذهبی می‌توان طیف‌های گوناگون عقیدتی یافت.**

■ **مخصوصاً در فتاوا که شاید مجتهدان و مراجع بین این سه گروه تفاوت چندانی قائل نمی‌شوند. بله نکته مهمی است که در فتوا هم به‌نظم می‌رسد خوب است؛ اگر مرجعی می‌خواهد راجع به طهارت یا نجاست، شرک یا توحید پیروان ادیان مختلف فتوا بدهد، شاید مناسب باشد، این تفکیک را انجام بدهد و بگوید مسیحیان اگر معتقد باشند، به الوهیت و استقلال در تأثیر حضرت عیسی ^(ع)، این‌ها مشرک خواهند بود و مسیحیانی که چنین اعتقادند، موحندند. البته این‌گونه فتواهای آگری در مسائل مختلف گاهی مقلدان را دچار حیرت می‌کند، چون قدرت موضوع‌شناسی آن مسئله را ندارند. لذا بهتر است که مجتهد و مرجع تقلید، موضوع‌شناسی را خودش انجام دهد و به شناسایی عقاید فرقه‌های یک دین بپردازد و نتیجه نهایی را اعلام کند. خوب است در فتوا نیز این تفاوت‌های واقعی موجود بین پیروان ادیان در نظر گرفته شود.**

🕊️ «خانه مشترک بشریت» بنا شود

آیت‌الله ابوالقاسم علی‌دوست، عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با اشاره به موضوع «برادری انسانی»، گفت: منظور از این عنوان، این است که برادری به‌عنوان پدیده‌ای حقوقی و اساسی‌ترین رابطه بین دو یا چند نفر، از انسان بودن شروع می‌شود.

استاد حوزه علمیه قم ادامه داد: در واقع برای تحقق برادری با اوصافی که بیان شد، صرف انسان بودن دو طرف کافی است و نیازمند هیچ اضافه دیگری نیست؛ چنان‌که مانع تحقق این برادری، چیزی جز لجاجت عامدانه، داشتن روحیه و منش استکبار، ظلم و تحقیر دیگران نیست.

وی افزود: بنابراین اختلاف در باورهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، حتی دینی و مذهبی و… نباید مانع این پدیده الهی (برادری) با آثاری که بر آن مرتب است، باشد.

آیت‌الله علی‌دوست تأکید کرد: قرآن کریم کتاب آسمانی پیامبراسلام ﷺ، ۱۳ مرتبه آن چه را که ما «برادری انسانی» می‌نامیم، ذکر کرده است. از جمله در سوره اعراف (سوره هفتم) در آیات ۶۵، ۷۳ و ۸۵ خداوند به ترتیب پیامبران خود یعنی هود، صالح و شعیب را برادران قوم خود می‌داند. همین وضعیت در سوره شعراء آیات ۱۰۶ و ۱۶۱ نسبت به دو پیامبرنوح و لوط نیز حاکم است.

وی اظهار کرد: واضح است که تنها وجه اشتراک این پیامبران با قوم مخالف، مشرک و بی‌ایمان خویش، انسان بودن دو طرف بود و نه چیز دیگر. بی‌تردید پی‌ریزی و تأکید چندین باره خداوند در قرآن کریم بر «اخوت انسانی» از سر اتفاق و حساب نشده نیست؛ بزرگترین پیام این رفتار و حرکت مبارک، ایجاد محکم‌ترین و حقوقی‌ترین ارتباط بین انسان‌هاست یا هرگونه ایدئولوژی و باوری که دارند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم تصریح کرد: رفتار قرآن کریم سرمشقی شد تا بزرگان اسلام نیز از این حرکت پیروی کنند. پیامبر عظیم‌الشان اسلام در کلامی تابناک و بیس کریمانه، همه مسلمانان را دعوت می‌کنند که خود را برتر از هیچ‌کسی تصور نکنند؛ بلکه دیگران را بهتر از خود فرض کنند. ایشان مهم‌ترین وصف انسان مؤمن و عاقل را این‌گونه بیان می‌کنند: «أحدًا إلا قال هو خیر منی».

وی هم‌چنین بیان کرد: برادری انسانی در قرآن کریم در کلام امام علی علیه السلام نیز در قالب «همسانی در نوع انسانی و خلقت» دنبال می‌شود. امام صادق علیه السلام هم دانشگاهی را پی‌ریزی کردند که دانشجویان آن از همه اقوام بودند. دانشگاهی برای انسان.

آیت‌الله علی‌دوست افزود: ما مسلمانان اسلام را «جامع، جهانی و جاودان» می‌دانیم و چنین آئینی نمی‌تواند جز به برادری انسانی دعوت کند؛ چنان‌که دعوت همه پیامبران الهی نیز در همین راستا بوده است.

وی در پایان خاطرنشان کرد: به امید آن‌که بتوان با این بنیان رفیع و اساسی، «خانه مشترک بشریت» را براساس معنویت، صلح و پیشرفت بنا کرد؛ زیرا امروز وظیفه‌ای سنگین‌تر از این تکلیف، بر دوش فرهیختگان، عالمان، مسلحان و صالحان از هر قوم و ملیت و دین نیست.

🕊️ راهبردهای نزدیکی اسلام و مسیحیت

حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیدمفیدحسینی‌کوهساری، رئیس مرکز ارتباطات و امور بین‌الملل حوزه‌های علمیه کشور نیز در این نشست، با اشاره به موضوع نشست اظهار کرد: به نظر می‌رسد، برای رسیدن به هدف فاخر که در عنوان این نشست بدان اشاره شده است، نیازمند دو راهبرد مهم "ترتیب عالمان و اندیشمندان" و "تولید فکر،

"مسلمانان و مسیحیان: با هم در خدمه"

Muslims: serving humanity together

دور یازدهم نشست دینی مرکز گفتگوی ادیان و فرهنگهای

و شورای پاپی گفتگوی ادیان،

🕊️ «خانه مشترک بشریت» بنا شود

آیت‌الله ابوالقاسم علی‌دوست، عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با اشاره به موضوع «برادری انسانی»، گفت: منظور از این عنوان، این است که برادری به‌عنوان پدیده‌ای حقوقی و اساسی‌ترین رابطه بین دو یا چند نفر، از انسان بودن شروع می‌شود.

استاد حوزه علمیه قم ادامه داد: در واقع برای تحقق برادری با اوصافی که بیان شد، صرف انسان بودن دو طرف کافی است و نیازمند هیچ اضافه دیگری نیست؛ چنان‌که مانع تحقق این برادری، چیزی جز لجاجت عامدانه، داشتن روحیه و منش استکبار، ظلم و تحقیر دیگران نیست.

وی افزود: بنابراین اختلاف در باورهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، حتی دینی و مذهبی و… نباید مانع این پدیده الهی (برادری) با آثاری که بر آن مرتب است، باشد.

آیت‌الله علی‌دوست تأکید کرد: قرآن کریم کتاب آسمانی پیامبراسلام ﷺ، ۱۳ مرتبه آن چه را که ما «برادری انسانی» می‌نامیم، ذکر کرده است. از جمله در سوره اعراف (سوره هفتم) در آیات ۶۵، ۷۳ و ۸۵ خداوند به ترتیب پیامبران خود یعنی هود، صالح و شعیب را برادران قوم خود می‌داند. همین وضعیت در سوره شعراء آیات ۱۰۶ و ۱۶۱ نسبت به دو پیامبرنوح و لوط نیز حاکم است.

وی اظهار کرد: واضح است که تنها وجه اشتراک این پیامبران با قوم مخالف، مشرک و بی‌ایمان خویش، انسان بودن دو طرف بود و نه چیز دیگر. بی‌تردید پی‌ریزی و تأکید چندین باره خداوند در قرآن کریم بر «اخوت انسانی» از سر اتفاق و حساب نشده نیست؛ بزرگترین پیام این رفتار و حرکت مبارک، ایجاد محکم‌ترین و حقوقی‌ترین ارتباط بین انسان‌هاست یا هرگونه ایدئولوژی و باوری که دارند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم تصریح کرد: رفتار قرآن کریم سرمشقی شد تا بزرگان اسلام نیز از این حرکت پیروی کنند. پیامبر عظیم‌الشان اسلام در کلامی تابناک و بیس کریمانه، همه مسلمانان را دعوت می‌کنند که خود را برتر از هیچ‌کسی تصور نکنند؛ بلکه دیگران را بهتر از خود فرض کنند. ایشان مهم‌ترین وصف انسان مؤمن و عاقل را این‌گونه بیان می‌کنند: «أحدًا إلا قال هو خیر منی».

وی هم‌چنین بیان کرد: برادری انسانی در قرآن کریم در کلام امام علی علیه السلام نیز در قالب «همسانی در نوع انسانی و خلقت» دنبال می‌شود. امام صادق علیه السلام هم دانشگاهی را پی‌ریزی کردند که دانشجویان آن از همه اقوام بودند. دانشگاهی برای انسان.

آیت‌الله علی‌دوست افزود: ما مسلمانان اسلام را «جامع، جهانی و جاودان» می‌دانیم و چنین آئینی نمی‌تواند جز به برادری انسانی دعوت کند؛ چنان‌که دعوت همه پیامبران الهی نیز در همین راستا بوده است.

وی در پایان خاطرنشان کرد: به امید آن‌که بتوان با این بنیان رفیع و اساسی، «خانه مشترک بشریت» را براساس معنویت، صلح و پیشرفت بنا کرد؛ زیرا امروز وظیفه‌ای سنگین‌تر از این تکلیف، بر دوش فرهیختگان، عالمان، مسلحان و صالحان از هر قوم و ملیت و دین نیست.

🕊️ راهبردهای نزدیکی اسلام و مسیحیت

حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیدمفیدحسینی‌کوهساری، رئیس مرکز ارتباطات و امور بین‌الملل حوزه‌های علمیه کشور نیز در این نشست، با اشاره به موضوع نشست اظهار کرد: به نظر می‌رسد، برای رسیدن به هدف فاخر که در عنوان این نشست بدان اشاره شده است، نیازمند دو راهبرد مهم "ترتیب عالمان و اندیشمندان" و "تولید فکر،

آنچه در دور یازدهم گفت‌وگوی دینی ایران و واتیکان گذشت

از اسارت اندیشه انسان

تارسالت مشترک مسلمانان و مسیحیان

در دنیای امروز

در یازدهمین دور گفت‌وگوی دینی ایران و کلیسای واتیکان

با تأکید براین که امروز اندیشه انسان به اسارت گرفته شده است

«تقویت کرامت انسانی» رسالت مشترک مسلمانان و مسیحیان عنوان شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از تهران، یازدهمین دور گفت‌وگوی دینی ایران و کلیسای واتیکان

با عنوان «مسلمانان و مسیحیان با یکدیگر در خدمت انسانیت»، به ریاست دکتر ابودر ابراهیمی‌ترکمان رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و کاردینال میگل آنجل آیوسوگیسو رئیس شورای پاپی گفت‌وگوی ادیان واتیکان، ۲۱ آبان به میزبانی سازمان فرهنگ و ارتباطات در تهران برگزار شد.

افراط‌گرایی حاصل دوگانه‌باوری است.

ابراهیمی‌ترکمان ادامه داد: انسان دوگانه‌نگر در تصور خود، هم می‌تواند خدا را قبول داشته باشد و هم می‌تواند خدا را از نظر بردارد و این بزرگترین خطر جامعه امروز است.

وی اظهار کرد: انسان امروز به سمتی حرکت می‌کند که آگاهانه الفتی ناآگاهی می‌کند و این مسئله را در موضوعات مختلف می‌بینیم؛ مثلاً در موضوع محیط زیست انسان به‌خاطر از دست دادن نیاز تعادل به نفع خود عمل کرده و فکرمی‌کند، طبیعت ارث پدرانش می‌باشد و خود رامحق هرگونه استفاده ازآن می‌داند وهمین امرسبب شده، بهره‌برداری درست از طبیعت که یک فضیلت است، به زدیلت آسیب رساندن به طبیعت تبدیل شود.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی بیان کرد: در گذشته تنها تن انسان به اسارت گرفته می‌شد؛ اما امروز اندیشه انسان به اسارت گرفته شده و دیگران هرگونه بخواهند، می‌توانند از اندیشه او به نفع خود استفاده کنند. امروز وظیفه ادیان، دور کردن انسان از دوگانه‌نگری و بازگشت به اصول متون مقدس است.

وی تأکید کرد: انسان امروز کمتر از انسان دیروز سعادت‌مند

است؛ چون جاهلیت گذشته به جاهلیت مدرن تبدیل شده است. ضروری‌ترین نیاز بشر امروز آشتی دادن او با خودش است. انسان گوهر وجود خود را گم کرده و اگر این گوهر را پیدا کند و بداند نقشش در عالم بشرچاشنیی خداست، خواهد توانست خدمت دین را بپذیرد.

ابراهیمی‌ترکمان هم‌چنین، بیان کرد: همزیستی مسالمت‌آمیز ادیان، نیازمند قوای متعادل است؛ در غیر این صورت امکان وقوع ندارد. باید بدانیم چگونه می‌توانیم اندیشه متعادل ایجاد کنیم. امروز مشکل بشرنداشتن علم نیست؛ بلکه علم به علم است؛ یعنی انسان به علمش علم ندارد و این باعث شده است، نتواند به نقطه تعادل حرکت برسد.

عضوشورای عالی انقلاب فرهنگی افزود: دین مانند دارو نیست که برای درمان مفید باشد؛ بلکه غذاست که برای همه انسان‌ها و زمان‌ها مفید است و به سمت حقیقت رهنمون می‌کند.

وی در پایان تأکید کرد: امیدوارم این گفت‌وگوها راه‌های خوبی را پیش روی ما بگذارد و یافته‌های این نشست، به صلح جهانی و دوستی بین ملت‌ها کمک کند.

🕊️ تقویت کرامت انسانی، رسالت مشترک مسلمانان و مسیحیان است

کاردینال میگل آنجل آیوسوگیسو، رئیس شورای پاپی گفت‌وگوی ادیان واتیکان هم در سخنرانی خود در این گفت‌وگوی دینی با بیان این‌که ما یک تاریخ طولانی با هم داریم که امروز احساس می‌کنم، مجدداً به آغوش دوستانم برگشتم تا دوباره گفت‌وگوها را آغاز کنیم، تأکید کرد: قدمت گفت‌وگوهای ایران و شورای پاپی گفت‌وگوی ادیان واتیکان، بیش از دوده‌ده است وچنین گفت‌وگوهایی برای درک بیشتریکدیگرو آگاهی بیشترنسبت به هم برگزار می‌شود. بار دیگر باید خداوند متعال را شاکرباشیم که ما را دور هم جمع کرده و فرصت داده تا جهان زخمی خود را درمان کنیم.

رئیس شورای پاپی گفت‌وگوی ادیان واتیکان اظهار کرد ادامه داد: در گفت‌وگوهای سال ۲۰۰۸ دیدگاه‌های یکدیگررادرباره عقل وایمان بررسی کردیم ومتوجه شدیم، باید تفاوت‌ها را بپذیریم و به سمت مشترکات برویم. در سال ۲۰۱۶ میلادی هم صحبت از خشونت و افراطی‌گری از دیدگاه ادیان بود وما این مسئله را از نگاه ادیان ومذاهب مختلف به‌ویژه مذهب شیعه بررسی کردیم.

www.ofoghhawzah.com

آیت‌الله‌العظمی سیستانی

در دیدار نماینده سازمان ملل تأکید کردند

🕊️ ضرورت اجرای اصلاحات حقیقی

توقف استفاده از خشونت

علیه معترضان و عدم دخالت بیگانه

حضرت آیت‌الله سیستانی در دیدار نماینده سازمان ملل در عراق بر اجرای اصلاحات حقیقی، توقف استفاده از خشونت علیه معترضان و عدم دخالت بیگانه تأکید کردند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر آیت‌الله سیستانی خانم "جنین هنیس پلاسخارت" نماینده سازمان ملل متحد در عراق، ۲۰آبان با حضرت آیت‌الله سیستانی دیدار کرد.

آیت‌الله سیستانی در این دیدار نگرانی و ناراحتی شدید خود را از اوضاع کنونی عراق ابراز کرده و گفتند: طی سال‌های گذشته بارها خطرات و پیامدهای گسترش فساد مالی و اداری، خدمات عمومی نامناسب و نبود عدالت اجتماعی را گوشزد کردیم، اما مسئولان گوش شنوایی برای حل این مشکلات نداشتند و کار به این اوضاع بسیار خطرناک رسیده است.

ایشان ضمن تأکید بر ضرورت اجرای اصلاحات حقیقی در مدت معقول و استقبال از پیشنهادهای اخیر فرستاده سازمان ملل متحد، از این‌که برخی از طرف‌های ذیربط جدیت کافی را در اجرای اصلاحات حقیقی نداشته باشند، ابراز نگرانی کردند. حضرت آیت‌الله سیستانی اشاره کردند: اگر قوای سلطه‌گانه مجریه، مقننه و قضائیه در اجرای اصلاحات لازم ناتوان هستند یا نمی‌خواهند این‌کار اجرایی شود، باید به دنبال راه دیگری در این زمینه بود؛ چراکه ممکن نیست وضعیت به همان صورتی که قبل‌از اعتراضات اخیر جریان داشت، ادامه داشته باشد.

معمطله بر ضرورت توقف استفاده ازخشونت علیه معترضان مسالمت‌آمیز و پایان بازداشت و ربودن تظاهرات کنندگان ومجازات کسانی که خلاف شرع و قانون این‌کار را کرده‌اند، تأکید کردند و با دخالت بیگانه در امور عراق و تبدیل کشور به عرصه تسویه حساب میان برخی قدرت‌های بین‌المللی و منطقه‌ای مخالفت نمودند.

هیسپان تی‌وی گزارش می‌دهد

🕊️ فرار مغزها از «داخل اسرائیل»

این قسمت از برنامه «داخل اسرائیل» (Dentro de Israel) شبکه هیسپان تی‌وی به موضوع فرارمغزها و مهاجرت افراد تحصیل‌کرده از مناطق تحت اشغال رژیم صهیونیستی، به‌عنوان یکی از مظاهر فروپاشی درونی این رژیم می‌پرداز. به گزارش خبرگزاری حوزه، برنامه «داخل اسرائیل» از شبکه اسپانیایی زبان هیسپان تی‌وی به موضوعات حقیقی مربوط به نابودی درونی رژیم صهیونیستی می‌پردازد و در این قسمت مهاجرت افراد تحصیل‌کرده و دارای مهارت از این رژیم را مورد بررسی قرار داده است.

تحصیل‌کرده‌ترین اشخاص اسرائیلی و افراد با مهارت‌های مهم در حال کوچ به خارج از مناطق تحت اشغال رژیم صهیونیستی هستند. این پدیده به‌عنوان فرار مغزها شناخته می‌شود. فرار مغزها به معنای مهاجرت افراد با مهارت‌های بالا از مکان خاصی است و اگر این اتفاق در رژیم صهیونیستی ادامه پیدا کند، تبعات جبران‌ناپذیری برای آن‌ها در پی خواهد داشت.

گزارش جدیدی که توسط مؤسسه تحقیقات اقتصادی- اجتماعی شورا منتشر شد، نشان‌گراوج‌گیری پدیده فرار مغزها در رژیم صهیونیستی است. این گزارش با عنوان «رها کردن سرزمین موعود؛ نگاهی به چالش مهاجرت اسرائیل» عنوان می‌کند که تحصیل‌کرده‌ترین جمعیت اسرائیل با سرعتی روبه‌رورشد در حال مهاجرت هستند که این امر باید مقامات اسرائیل ا به شدت نگران کند. این گزارش مهم‌ترین عامل مهاجرت افراد از اسرائیل را سیاست‌های رژیم صهیونیستی می‌داند.

«داخل اسرائیل» به تهیه‌کنندگی حسین الشیماری و محصول پرس تی‌وی، با زبانگردانی اسپانیایی، چهارشنبه ساعت ۴:۳۰ به مدت ۲۵ دقیقه از شبکه هیسپان تی‌وی پخش می‌شود. زمان تکرار این برنامه پنجشنبه ساعت ۳:۰۰و جمعه ساعت ۱۳:۳۰ است.

🕊️ اقامه دعوا علیه رهبر ملی میانمار

به جرم نسل‌کشی مسلمانان

به جرم نسل‌کشی مسلمانان برای اولین بار علیه آنگ سان سوچی رهبر میانمار اقامه دعوا شد.

به گزارش خبرگزاری شفقنا به نقل از گاردین، چندین گروه حقوق بشری از مسلمانان روهینگیا و فعالان مدنی در آمریکای لاتین، آرژانتین علیه آنگ سان سوچی رهبر میانمار، اقامه دعوا کرده‌اند. این اولین بار است که از سوچی و برخی مقامات دیگر نظامی و غیرنظامی میانمار به جرم دست داشتن در نسل‌کشی مسلمانان روهینگیا اقامه دعوا می‌شود.

در یک پرونده دیگر نیز، گامبیا به نمایندگی از کشورهای اسلامی علیه میانمار به دادگاه لاهه شکایت کرده است. میانمار متهم به نسل‌کشی قوم روهینگیا و آوارگی یک میلیون مسلمان است.

دفاع از رسول الله ﷺ محور وحدت است

نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی گفت: باید با بصیرت کامل به تعقیب توطئه و تهاجم دشمن علیه پیامبر اکرم ﷺ پرداخت و در میدان حمایت و دفاع از آن حضرت ایستادگی کرد.

به گزارش حوزه از مشهد مقدس، آیت‌الله سیداحمد علم‌الهدی، ۲۲ آبان در همایش «پیامبر رحمت، محور تمدن نوین اسلامی»، در جمع روحانیان شیعه و سنی خراسان، در محل دانشگاه فرهنگیان مشهد، با اشاره به بخشی از آیه ۲۸ سوره سبا که می‌فرماید: «وما ارسلناک الا کافه لئناس»، افزود: با بررسی موقعیت خاص نبی مکرم اسلام ﷺ و اعلامی که به جهان بشریت درباره دین شد و نیز نگاه به جریان اسلام در طول تاریخ، هنوز آرمان ابلاغ‌شده به ایشان، محقق نشده است که حرکت ما نیز باید به این سمت باشد.

عضوخیبرگان رهبری با تأکید بر این‌که انقلاب اسلامی ما اقلیمی، اقتصادی و تبدیل قدرت در زاویه‌ای جهانی نبود، اظهار کرد: این انقلاب، انقلاب اسلام در جهان بود و آن را برپا کردیم تا به آن ننگه‌ای برسیم که خداوند در قرآن به پیامبر ﷺ در مورد جهان اعلام کرده است.

نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی با بیان این‌که باید بیش‌ها را از آلودگی‌های موقعیتی و شرایط خاص اقلیمی خارج کرد و در وضعی فرآگیرتر قرار داد، جریان اقتدار انقلاب را با ۴۰ سال قبل متفاوت برشمرد و اظهار کرد: در ابتدا برخی پیش‌بینی می‌کردند که انقلاب دوام نداشته باشد و فکرمی‌کردند که یک هیجان عمومی در کشور ایجاد شده و بعد از مدتی به شکل اول برمی‌گردد. حتی مستکبران نیز این‌گونه فکرمی‌کردند که امری هیجانی شکل گرفته و مردم جریان حاکم را کنار زده‌اند و اگر قدرت را دوباره مهره چینی کنند، اوضاع به قبل برمی‌گردد. در حالی‌که این‌گونه نشد و خلاف آن چه دگردانیدشان فکرمی‌کردند، رخ داد. وی به حاکمیت اقتدار جریان مقاومت و رسوایی آمریکا در سوریه نیز اشاره و آن را مثالی برای اقتدار امروز انقلاب اسلامی نسبت به اوایل آن دانست و گفت: ما در تحولات داخلی و موقعیت جهانی‌مان چالش‌ها و مسائل مختلفی داشتیم؛ ولی به هر حال امروز جمهوری اسلامی بر منطقه حاکم است و توسعه اسلام در هیچ جایی با ۴۰ سال قبل قابل مقایسه نیست و با وجود همه فراز و نشیب‌هایی که از سوی استکبار جهانی ایجاد شده، تعداد مسلمانان افزایش چشم‌گیری یافته است.

عضو خیرگان رهبری با بیان این‌که رسول الله ﷺ محور اتحاد مسلمانان است، تصریح کرد: امروز می‌بایست به اعتباری که هیچ‌وقت جریان رشد و توسعه شخصیت پیامبر ﷺ در طول تاریخ این‌گونه نبوده، قرار گرفته‌ایم، باید دست به دست همدیگر بدهیم؛ زیرا دشمن نیز در هیچ زمانی این‌گونه در برابر ایشان بسیج نشده و تظاهرات نداشته است.

آیت‌الله علم‌الهدی با اشاره به این‌که دشمن ودنیای مادی مدرنیته استکبار جهانی تا دیروز پیامبر اسلام ﷺ را در کنار مسیح، موسی و سایر رسولان الهی ﷺ قرار می‌داد و روحانیان را هم‌تراز با کنشیشان می‌دانست، ابراز کرد: دشمن به دنبال براندازی پیامبر ﷺ است و آن‌حضرت را چالش و مانعی برای توسعه استکبار و جهان‌خواری خود می‌داند؛ البته آنان از نظر ضعف و توقف در توسعه قدرت، با ۴۰ سال قبل قابل مقایسه نیستند؛ برخلاف گذشته، امروز آمریکا باید به دنبال تصمیمی باشد که انقلاب اسلامی می‌گیرد و بیشتر وقت‌ها آن تصمیم به ضرورت است.

وی، تبیین محور وحدت یعنی دفاع از رسول الله ﷺ را تکلیف روحانیان شیعه و سنی دانست و اظهار کرد: دشمن شکست‌خورده در میدان جنگ، می‌خواهد به وسیله جریان تکفیری و اراهایی و شیعه‌انگیزی برای سربریدن امت اسلام اقدام کند که خوشبختانه هر دو این لبه‌های قیچی گند، رسوا و از هم پاشیده شده است. نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی در پایان افزود: باید با بصیرت کامل به تعقیب توطئه و تهاجم دشمن علیه پیامبر اکرم ﷺ پرداخت و در میدان حمایت و دفاع از آن حضرت ایستادگی کرد.

آیت‌الله سعیدی

نیااید به بهانه‌های جنایی و قومی تفرقه را در جامعه دامن بزنیم

امام‌جمعه قم گفت: نیااید به بهانه مباحث جنایی، سلیقه‌ای، قومی و نژادی تفرقه و نفاق را در جامعه دامن بزنیم.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سیدمحمد سعیدی، ۲۲ آبان در همایش تجلیل از نجیبان شاهد و ایثارگران استان قم که در گلزار شهدای علی‌بن جعفر ﷺ برگزار شد، با بیان این‌که هفته وحدت فرصت مناسبی برای تبادل‌نظر و اجتماع امت اسلامی است، عنوان کرد: باید عوامل تفرقه را بررسی و از این عوامل پرهیز کرد. وی اضافه کرد: زمانی که شیعیان و اهل سنت در کنار یکدیگر برای مشاکرت جهان اسلام فکر کنند، می‌توانند بردشمنان اسلام نیز پیروز شوند و مشکلات را رفع کنند.

امام‌جمعه قم با تأکید بر این‌که نیااید به بهانه مباحث جنایی، سلیقه‌ای، قومی و نژادی تفرقه و نفاق را در جامعه دامن بزنیم، گفت: اکنون در دنیای استکبار نیز شخصیت‌ها و گروه‌های مختلف در مورد مباحث بسیار مهمی با یکدیگر اختلاف نظر دارند؛ اما با این وجود برای مبارزه با مکتب اهل بیت ﷺ، اسلام ناب و شیعه با یکدیگر متحد می‌شوند. وی یادآور شد: در دورانی که امام خمینی ﷺ پرچم انقلاب اسلامی را پرورش داد و در سطح دنیا علم کرده بودند بسیاری از کشورهایی که با یکدیگر مخالف بودند، به علت مخالفت با انقلاب در کنار یکدیگر قرار گرفتند و دشمن ایران شدند؛ هرچند در پایان کار هم نتوانستند به نتایج مورد نظر خود برسند و اکنون این انقلاب را در قله مشاهده می‌کنند.

آیت‌الله سعیدی در پایان گفت: خانواده‌های شهدا و جانبازان در زندگی خود سختی‌های مختلفی دارند؛ اما در میان آن‌ها نجیبانی یافت می‌شوند که استعداد‌های خود را شکوفا کرده و برای حفظ انقلاب و نظام به صحنه آمده و مسیر شهدا و جانبازان خود را ادامه می‌دهند.

دومین نشست شورای عالی حوزه‌های علمیه، با موضوع «امور آموزشی حوزه‌های علمیه» با حضور آیات مقتدایی، خاتمی، غروی و مروی از اعضای شورای عالی حوزه و آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه و عضو شورای عالی حوزه، معاونان و مسئولان مرکز مدیریت و با حضور ۱۸۰ نفر از اساتید سطوح عالی و خارج حوزه علمیه ۲۱ آبان در سالن اجلاس هیئتی جامع مدرسین حوزه علمیه قم برگزار گردید. در این نشست، ۱۴ نفر از اساتید به ارائه نظر و پیشنهادات خود پرداختند که گزارش کامل این نشست به شرح زیر است:

به گزارش خبرگزاری حوزه، در ابتدای جلسه حجت‌الاسلام والمسلمین رحیمیان مسئول دبیرخانه شورای عالی حوزه‌های علمیه ضمن خیر مقدم به اساتید و حضار، گزارشی از اولین نشست شورای عالی حوزه‌های علمیه با اساتید که در ابتدای اردیبهشت سال جاری با موضوع «اساتید» برگزار شده بود ارائه نموده و سپس از اساتید حاضر درخواست نمود، در خصوص برگزاری دومین نشست با موضوع «امور آموزشی حوزه‌های علمیه»، نقطه‌نظرات خود را مطرح نمایند.

لزوم ایجاد انگیزه و مدیریت تعطیلات

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالمجید مقامی از اساتید حوزه در این نشست، ضمن تشکر از شورای عالی نسبت به برگزاری این نشست، بر لزوم ایجاد انگیزه تحصیل در طلب، ارتباط استاد و شاگرد برای سلوک معنوی در کنار مسائل علمی، مدیریت تعطیلات تابستان و ماه مبارک رمضان و بازبینی و اصلاح متون درسی سطوح عالی بدون تغییر در محتوا، تأکید نمود.

لزوم تدقیق اصولی و فقهی در دروس

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدصادق محمدی نیز ضمن تأکید بر حفظ سنت مباحثه، بر پلکانی بودن مسیر تدریس و پرهیز از تدریس قارچی، لزوم تدقیق اصولی و فقهی و... را، یادآور شد.

واگذاری بخش‌های ساده و روان متون درسی سطوح عالی به طلاب

حجت‌الاسلام والمسلمین جواد مجتهد شبستری نیز، با ذکر ناتمام ماندن محدوده‌های درسی و سرفصل‌ها، پیشنهاد

واگذاری بخش‌های ساده و روان متون درسی سطوح عالی به طلاب و بازنویسی آن متون به صورت ساده و روان را داد. وی هم‌چنین، تطویل در دوره خارج را ضروری، اما در دوره سطح و مقدمات را، غیر ضروری عنوان نمود.

ضرورت پاسخ‌گو کردن فقه متناصب بانیاها

حجت‌الاسلام والمسلمین ولی‌الله لونی الیگودرز نیز، ضمن تشکر از شورای عالی

در خصوص انتخاب مدیر حوزه‌های علمیه، مطالب خود را در دو عنوان «مهوریت نقلین و مظلومیت فقه و اصول بیان کرد و گفت: چهار دوره اصول در حوزه تدریس می‌شود، اما به قرآن و حدیث توجه کمتری می‌شود و بایستی فقه را متناسب با نیاها، پاسخ‌گو کنیم.

لزوم ارائه متونی درباره بصیرت‌افزایی

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالجواد ابراهیمی فز، وی، با تشکر از شورای عالی، در خصوص ایجاد انگیزه در طلاب که متوجه اساتید بوده و بایستی شورای عالی اساتید را برای این مهم آماده نماید. لزوم ارائه متونی درباره بصیرت‌افزایی و اهتمام به مباحث اخلاقی (چهارشنبه‌ها)، مطالبی ایراد داشت.

لزوم حفظ اتقان کتب در تغییر کتب درسی حوزه

حجت‌الاسلام والمسلمین حیدر مصلحی، ۲۳ آبان در همایش بصیرتی با موضوع «مکمل جنگ اقتصادی دشمن، مفلسان اقتصادی و مدیران ناکارآمد» که در مدرسه علمیه معصومیه قم برگزار شد، گفت: انقلاب اسلامی حرکت مقطعی و مربوط به دوران خاص نیست، بلکه در راستای مسیری که امام راحل طراحی و معماری کرده، با وجود سنگ‌اندازی‌های زیاد از سوی دشمن در حال پیشروی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین حیدر مصلحی گفت: از نکات مهم، موضوع شبیه‌خون فکری است. تا چه اندازه روی این موضوع کار شده است، قم حال با گذشته از نظر فرهنگی قابل مقایسه نیست. این نشان می‌دهد که هنوز مسئولان کشور به منویات رهبر انقلاب توجه نمی‌کنند و اگر هم توجه می‌کنند از باب احساسات است، ولی در عمل این منویات اجرا نمی‌شود.

امروز دشمن به این باور رسیده، نیااید تمدن انقلاب اسلامی ایران بیدار شود که اگر شود، موجب بیداری مردم جهان علیه ظلم و جبهه استکبار خواهد شد. به همین دلیل همه تلاش‌شان را به کار بسته‌اند تا این تمدن پیشروی نکنند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین حیدر مصلحی گفت: به گزارش حیدر مصلحی، ۲۳ آبان در همایش بصیرتی با موضوع «مکمل جنگ اقتصادی دشمن، مفلسان اقتصادی و مدیران ناکارآمد» که در مدرسه علمیه معصومیه قم برگزار شد، گفت: انقلاب اسلامی حرکت مقطعی و مربوط به دوران خاص نیست، بلکه در راستای مسیری که امام راحل طراحی و معماری کرده، با وجود سنگ‌اندازی‌های زیاد از سوی دشمن در حال پیشروی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین حیدر مصلحی گفت: از نکات مهم، موضوع شبیه‌خون فکری است. تا چه اندازه روی این موضوع کار شده است، قم حال با گذشته از نظر فرهنگی قابل مقایسه نیست. این نشان می‌دهد که هنوز مسئولان کشور به منویات رهبر انقلاب توجه نمی‌کنند و اگر هم توجه می‌کنند از باب احساسات است، ولی در عمل این منویات اجرا نمی‌شود.

تشویق و سطح‌بندی طلاب بر اساس نیازها و اهداف

حجت‌الاسلام والمسلمین مصطفی منتظری نیز، پیشنهاد در اختیار اساتید قرار گرفتن یک چهارم نمره امتحانات طلاب، تشویق طلاب ممتاز، سطح‌بندی طلاب بر اساس نیازها و اهداف، ساماندهی تعطیلات حوزه، لزوم ضابطه‌مند نمودن عناوین و القاب حوزوی و احیای اجازه اجتهاد در حوزه را ارائه داد.

چهاراندیشی در خصوص از بین رفتن انگیزه طلاب

حجت‌الاسلام والمسلمین سید محمدصادق علم‌الهدی هم، با ذکر عدم تناسب محدوده‌های متون با ایام درسی و نامتناسب بودن تقطیع کتب درسی سطوح عالی، پیشنهاد تدوین نسخه آموزشی کتاب‌های فعلی با حفظ بخش‌هایی که

معرکه آراست و چاره‌اندیشی در خصوص از بین رفتن انگیزه طلاب و گرایش آن‌ها به سمت دانشگاه و مشاغل متعدد را، مطرح نمود.

توجه به دغدغه‌های اعتقادی طلاب و نفوذ جریان‌های انحرافی

حجت‌الاسلام والمسلمین اسدالله شکریان هم، پیشنهاد تشکیل کارگروه برای بررسی محدوده‌های درسی، الزام طلاب به پژوهش، توجه به دغدغه‌های اعتقادی طلاب، نفوذ جریان‌های انحرافی، ایجاد انگیزه در طلاب و... را مطرح کرد.

توسعه برنامه‌های قرآنی و حدیثی حوزه

حجت‌الاسلام والمسلمین میررجبعلی محمدی متکازینی نیز، بر لزوم توجه به نیازهای بدنی و جسمی طلاب، اجتهاد در دروس مقدمات و سطح قبل از ورود به درس خارج، توسعه برنامه‌های قرآنی و حدیثی حوزه را خواستار شد.

پاسخ‌گویی اعضای شورای عالی به اساتید

حجت‌الاسلام والمسلمین مصلحی از آن غافل شد، منویات رهبر انقلاب در موضوعات مختلف به خصوص در ارتباط با بیانه گام دوم است. بعضی‌ها احساساتی برخورد می‌کنند، ولی رسالت امروز حوزه‌ها، آتش به اختیار در ارتباط با بیانه گام دوم است که مانند شهید مطهری ﷺ که بر اساس نیاز حرکت کرده بود و توانست مؤثر واقع شود.

رئیس سازمان نشر آثار و ارزش‌های روحانیت در دفاع مقدس افزود: از جمله اقدامات جبهه استکبار برای جلوی‌گیری از نفوذ قدرت ایران در منطقه و جهان، پروژه نفوذ در بین مسئولان نظام جمهوری است. این نفوذ گاهی مودری و برای ترور شخصیت‌های علمی و دانشگاهی، برای سرمایه‌گذاری در مسائل مختلف است.

وزیر سابق اطلاعات با اشاره به طراحی نفوذ دشمن از دانشگاه به حوزه در بعد از فتنه سال ۸۸ افزود: بر اساس اطلاعات به‌دست آمده در فتنه ۸۸ دستگاه‌های اطلاعات کشورهایی بیگانه به این نتیجه رسیده‌اند، که برای فروپاشی انقلاب، باید در حوزه نفوذ کنند. در گذشته این نفوذ تا جای پیش رفته بود که حتی در بیوت علما و مراجع نفوذ کرده بودند و مأموران اطلاعاتی بیگانه مورد اعتماد بیوت علما و مراجع بود.

وی بیان داشت: امروز دشمن به این باور رسیده، نیااید تمدن انقلاب اسلامی ایران بیدار شود که اگر شود، موجب بیداری مردم جهان علیه ظلم و جبهه استکبار خواهد شد. به همین دلیل همه تلاش‌شان را به کار بسته‌اند تا این تمدن پیش‌روی نکنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین مصلحی با بیان این‌که بر اساس اخبار رسیده جبهه استکبار در موارد مختلف اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و... در حال فروپاشی است و نمونه آن دستگیری روح‌الله زم، سرکرده آمدنیوز است، اظهار داشت: روح‌الله زم را شبانه‌روز محافظت می‌کردند، دستگاه اطلاعاتی فرانسه مستقیم این‌کار را می‌کرد، ولی دستگاه اطلاعاتی سپاه ایران این‌کارا از چنگ‌شان بیرون کشید.

وزیر سابق اطلاعات افزود: اما مسئله‌ای که نباید

در نشست شورای عالی حوزه‌های علمیه با اساتید سطوح عالی و خارج عنوان شد

درخواست‌ها و پیشنهادهای اساتید از مسئولان حوزه

آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه در ابتدای سخنان خود به موضوعات مطرح شده اساتید در این جلسه پاسخ‌های لازم را ارائه نمود و ضمن تشکر از اساتید به‌عنوان ارکان تعلیم و تربیت حوزه و اعضای شورای عالی به خاطر همراهی ایشان در طرح‌ها و برنامه‌های گسترده‌ای که مرکز مدیریت داشته، برای آیت‌الله حسینی بوشهری دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه، از خداوند متعال طلب شفا و عاجل و سلامتی نمود.

وی در ادامه، بعضی از محورهایی که در مرکز مدیریت انجام شده و یا در حال اجراست اشاره داشتند که عبارتند از: طراحی نظام جامع آموزش، طرح اصلاحی برنامه امتحانات شفاهی حوزه، طرح هدایت علمی و تحصیلی طلاب، نهایی سازی بررسی محدوده‌های درسی، تدوین رشته‌ها و درخت‌واره علوم حوزوی، شناسایی ۱۱۰ استعداد برتر حوزوی، تدوین کارویژه‌های روحانیت و آمایش، طرح القاب حوزوی و... آیت‌الله سیداحمد خاتمی عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه نیز با تشکر از نظم اساتید و وریزه بودن نظرات آن‌ها، اظهار داشت: «همه شما، کارکرده سخن گفتید و در این جلسه تصمیم نگرفتید، بلکه از قبل با تحقیق و مطالعه صحبت کردید و این باعث پریار کردن جلسه شد؛ در بیانات شما عزیزان، راهکار نیز بود.

آیت‌الله مرتضی مقتدایی نیز، ضمن تشکر از اساتید، اظهار داشت: شورای عالی اعتقادش این است که اساتید ارکان حوزه هستند و انتظار دارند اساتید در برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌های حوزه، اگر نقدی دارند، تذکر بدهند؛ چون اساتید در متن حوزه قرار دارند.

آیت‌الله جواد مروی عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه نیز با بیان این‌که شورای عالی برآزاد بودن دروس سطوح عالی و خارج تأکید دارد، افزود: البته، ساماندهی و آسیب‌شناسی بحث دیگری است و اشکالاتی بر دروس نظام آموزشی جدید شده

که قسمتی از این ملاحظات وارد است و باید مورد بررسی قرار گیرد. برخی از اساتید گفتند: «این جلسات دیر شروع شده»، این در حالی است که شورای عالی با سفر به استانها، این برنامه را از قبل شروع کرده است و سیاست بر این بود که از مناطق دور شروع شود، لذا شورا به بیشتر استان‌ها سفر نمود و بعد هم به قم برسد که الان در خدمت شما هستیم. انظار اساتید [استان‌ها]، شنیده شد و پس از پیاده‌سازی و جمع‌بندی، مورد بررسی و در نهایت مورد اجرا قرار گرفت و این ملاحظات به مرکز مدیریت منتقل شده است.»

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه در ادامه بیان داشت: بعضی از این نکات در جلسات "مرکز مطالعات راهبردی حوزه و روحانیت" مطرح شده و مورد بررسی قرار گرفته است. در مباحث اخلاقی، ما خدمت هر کدام از بزرگان و مراجع عظام رسیدیم، بر این نکته تأکید داشتند که نقش اساتید در انتقال قوی و عملی مباحث اخلاقی به طلاب و شاگردان خود بسیار زیاد است.

آیت‌الله سیدمحمد غروی از دیگر اعضای شورای عالی حوزه نیز، ضمن تبریک ایام گفت: «جلسه خوبی بود و تضمین بنده هم همین است و آنچه بیان شد، معلوم نیست که همه پذیرفته شود؛ البته مسائل نظری هستند و باید مکتوب شده و مورد بحث و بررسی قرار گیرند.»

وی بیان داشت: از جمله این نفوذ در بیت آقای منتظری از سوی مهدی هاشمی صورت گرفت. این دستگاه در خارج از کشور فعال است و با دستگاه اطلاعاتی انگلیس در حال همکاری بوده و بدتر از همه این نفوذها در بین یکی از وزارت خانه‌های بسیار مهم کشور صورت گرفته است و در موضوع مذاکرات با جان‌کری بسیار اثرگذار بود. به طوری که تمام خواسته‌های دشمن را این فرد می‌زد و بیان می‌کرد. رئیس سازمان نشر آثار و ارزش‌های روحانیت در دفاع مقدس افزود: گاهی نفوذ جریان‌های است. این نفوذ هم الان اتفاق افتاده است که از جمله آن تعطیلی کشور، ایستادگی در برابر اقدامات دستگاه قوه قضائیه است. وی بیان داشت، ۲۰ درصد مشکلات کشور به خاطر تحریم است، ۸۰ درصد آن در ارتباط با بی‌مسئولیتی و جریان‌سازی اشتباه محاسباتی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین مصلحی گفت: دشمن به مسئله جریان‌سازی خیلی دل بسته است، در همین رابطه بعضی افراد حتی به کمیته‌امداد و در میان ائمه جمعه نفوذ کرده‌اند و از طریق یا جلب اعتماد این دسته از افراد توانسته‌اند به آمار فقرا و نیازمندان کشور دست پیدا کنند و برای فتنه‌های دیگری آن طراحی کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین مصلحی گفت: بعضی مسئولان در تربیت‌های مختلف به دستگاه قوه قضائیه می‌تازند و اقدامات این قوه را زیر سؤال می‌برند و هدف آن‌ها ایجاد اشتباه محاسباتی در مسئله انتخابات است. این افراد می‌گویند اگر شما به فلان آقا رأی بدهید، جنگ می‌شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین مصلحی

رسالت امروز حوزه‌ها، آتش به اختیاری در بیانه گام دوم است

وزیر سابق اطلاعات با اشاره به طراحی نفوذ دشمن از دانشگاه به حوزه در بعد از فتنه سال ۸۸ افزود: بر اساس اطلاعات به‌دست آمده در فتنه ۸۸ دستگاه‌های اطلاعات کشورهایی بیگانه به این نتیجه رسیده‌اند، که برای فروپاشی انقلاب، باید در حوزه نفوذ کنند. در گذشته این نفوذ تا جای پیش رفته بود که حتی در بیوت علما و مراجع نفوذ کرده بودند و مأموران اطلاعاتی بیگانه مورد اعتماد بیوت علما و مراجع بود.

وی بیان داشت: امروز دشمن به این باور رسیده، نیااید تمدن انقلاب اسلامی ایران بیدار شود که اگر شود، موجب بیداری مردم جهان علیه ظلم و جبهه استکبار خواهد شد. به همین دلیل همه تلاش‌شان را به کار بسته‌اند تا این تمدن پیش‌روی نکنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین مصلحی با بیان این‌که بر اساس اخبار رسیده جبهه استکبار در موارد مختلف اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و... در حال فروپاشی است و نمونه آن دستگیری روح‌الله زم، سرکرده آمدنیوز است، اظهار داشت: روح‌الله زم را شبانه‌روز محافظت می‌کردند، دستگاه اطلاعاتی فرانسه مستقیم این‌کار را می‌کرد، ولی دستگاه اطلاعاتی سپاه ایران این‌کارا از چنگ‌شان بیرون کشید.

امام محمدباقر^{علیه السلام}

إِنِّ السَّيِّطَانَ إِذَا سَمِعَ مُنَادِيًا يُنَادِي بِأَسْمِ غَدُوٍّ مِنْ أَعْدَائِنَا إِهْتَزَّ وَ اِحْتَالَ.

زمانی که شیطان بشنود کسی یامحمد و یاعلی می‌گوید، ذوب می‌شود همان‌طور که مس و سرب ذوب می‌شود، و زمانی که اسمی از دشمنان ما را می‌شنود، در آن زمان به حال می‌آید و دوباره مشغول به نیرنگ و گمراهی مردم می‌شود.

در دهمین گردهمایی مجمع عالی حکمت اسلامی مطرح شد

اگر کسی در حوزه علمیه قم جهانی فکر نکند به قرآن عمل نکرده است

سی و هشتمین سالگرد ارتحال علامه طباطبایی ^{علیه السلام} و دهمین گردهمایی

اعضای مجمع عالی حکمت اسلامی با سخنرانی حضرت آیت‌الله جوادی آملی

آیت‌الله سید محمد غروی و با حضور برخی اساتید سطوح عالی، اعضای جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و مجمع عالی حکمت اسلامی، ۲۲آبان در دارالقرآن علامه طباطبایی ^{علیه السلام} قم برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت الله جوادی آملی در سی‌وهشتمین سالگرد ارتحال علامه طباطبایی ^{علیه السلام} و دهمین گردهمایی اعضای مجمع عالی حکمت اسلامی گفتند: مسئولیت بزرگ پیامبراکرم ^{صلی الله علیه و آله} آن بود که قرآنی جهانی را معرفی کردند؛ در سوره توبه و فتح و… این مطلب یادآور شده است.

ایشان افزودند: خداوند فرمود: این کتاب بر تمام مکاتب جهانیان پیروز است و مرع همه کتاب‌هاست؛ ذات اقدس الهی این کتاب را بر همه کتاب‌ها به واسطه رسول گرامی برجسته می‌کند و این هدف رسمی رسالت در این سورااست.

معظم‌له بیان کردند: اگر جهانی حرف بزینم و قمی و ایرانی و خاورمیانه‌ای بگویم و فکر کنیم با این آیه هماهنگ نیست؛ اگر کسی در حوزه علمیه قم جهانی فکر نکند به این آیه عمل نکرده است.

این مرجع تقلید تصریح کردند: سایر مکاتب باید کتاب درسی و رسمی ما باشد زیرا وظیفه ماست؛ همه ما منتظر ظهور حضرت هستیم؛ حال اگر ایشان ظهور کرد و ما را به مکان‌های دیگر فرستاد باید بدانیم که در آن منطقه چه کنیم؛ انتظار ظهور و فرج به معنی جهانی فکر کردن و اندیشه کردن است.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی یادآور شدند: اسلام بر همه دین‌ها هیمنه دارد؛ مسلمانان در مدینه تحت سلطین خبیreyی بودند، بازوان علوی می‌خواست که فتح خیبر را به عهده بگیرد؛ این فتح از پربرکت‌ترین نعمت‌ها بود؛ در روز فتح خیبر جناب جعفر از حیشه آمد؛ پیامبر فرمودند: من نمی‌دانم از قدوم جعفر خوشحال باشم یا فتح خیبر؟ یعنی عالم به فهم و روز، کار فتح خیبر می‌کند.

معظم‌له بیان کردند: با این اوصاف می‌توان گفت که یک روحانی می‌تواند به اندازه فتح مکه نزد امام زمان ^{علیه السلام} ارزش پیدا کند؛ کار علمی جناب جعفر باعث شد که حیشه مزاحمتی برای اسلام نداشته باشد؛ پس یک روحانی نیز می‌تواند چنین عملی انجام دهد.

این مرجع تقلید با اشاره به تعبیر امام سجاد ^{علیه السلام} در خصوص علما تصریح کردند: امام سجاد ^{علیه السلام} از قرآن استفاده کردند که عالم هم‌چون فرشته است؛ اگر قرآن کریم هیمنه دارد پس مسلمانان حاکم و ناظر به مکاتب

سخن بزرگان
علامه طباطبایی ^{علیه السلام}
سالک راه خدا در عین اشتغال به امور طبیعی «تجارت، زراعت، نکاح و …» یک رشته ارتباطات و اتصالی با خدای خود دارد، دریائی از شوق در دل او موج می‌زند، آتشى از عشق و محبت درون او را می‌سوزاند، غم و اندوه و هجران دل او را آب می‌کند؛ از این انقلاب درونی او جز خدا کسی خبر ندارد.
رساله لب‌اللباب، ص ۹۸

تا علوم عقلی و کلام و فلسفه نباشد بسیاری از علوم قابل حل نیست؛ در ادعیه نیز نیازمند فهم فلسفی هستیم؛ اگر بخواهیم یک دعا را فهم ادبی صرف کنیم کمتر در می‌یابیم؛ فقر در جای خود ولی نیازمند ناز کردن برای خدا هستیم.

معارف بلند ما باید بر اساس مبانی عقلی تبیین شود و نباید حوزه به حکمت و علوم عقلی بی‌تفاوت باشد که این چنین هم نیست.

آیت‌الله غروی تصریح کرد: عقل از زمینه‌هایی است که جا دارد روی آن کار شود، زیرا اختصاص به انسان دارد و باید بر این مسئله بحث کنیم که تنها کلیات فلسفی را درک می‌کند یا این‌که سیطره آن بسیار گسترده است.

● فهم قرآن بدون تبیین‌کننده آن امکان ندارد

این گزارش می‌افزاید، حجت‌الاسلام والمسلمین غلامرضا فیاضی مدیر مرکز تخصصی فلسفه اسلامی حوزه علمیه قم نیز در این مراسم گفت: یکی از نظریاتی که در خصوص قرآن و مسئله هدایت، بیان شده آن است که آن‌چه برای هدایت بشر لازم است به مناسبت حکومت و موضوع که قرآن کتاب هدایت است، در قرآن آمده است.

رئیس هیئت مدیره مجمع عالی حکمت اسلامی بیان کرد: این‌که قرآن کریم تبیان لکل شی است باید تحلیل شود؛ خداوند مقدمات فهم ظاهر را برای کسانی که مقدمات ادبیات عرب و علم اصول و… را کسب کرده‌اند، قرار داده ولی قرآن کریم دارای لایه‌هایی است که از آن‌ها در روایات به بطن تعبیر شده است. در برخی روایات بیان شده است که امام معصوم آی‌های را تفسیر می‌کنند به چیزی که شبیه ظاهر نیست بلکه آن‌چه امام تفسیر کرده‌اند، بطن قرآن است.

● رمز موفقیت پیامبر ^{صلی الله علیه و آله} در تسخیر قلوب

بر پایه همین گزارش، آیت‌الله سیدمحمد غروی نیز در این مراسم، با اشاره به ایام ولادت پیامبراکرم ^{صلی الله علیه و آله} تصریح کرد: رمز موفقیت پیامبر ^{صلی الله علیه و آله} علاوه بر بعد عصمت، خصوصیت خلقی ایشان بود که توانستند تحولی بزرگ ایجاد کنند؛ امام علی ^{علیه السلام} در مورد آن حضرت می‌فرماید، بخشنده‌ترین انسان‌ها، راستگوترین، وفادارترین افراد به عهد و پیمان بود و کریمانه‌ترین رفتارها را داشت و من قبل و بعد از او مثل و ماندنی برای آن حضرت ندیدم.

عضوشورای عالی حوزه‌های علمیه با بیان این‌که امت پیامبر فاصله زیادی با خلق و خوی او دارند، تصریح کرد: ایشان وقتی سه روز یکی از صحابی را نمی‌دید، اگر مریض بود، به ملاقات وی می‌رفت و اگر در سفر بود، به استقبال وی در بازگشت می‌رفت؛ نقل شده که حضرت ردایی پوشیده بود که حاشیه آن خشن بود و مردی اعرابی آمد و این لباس را طوری کشید که گردن حضرت آسیب دید و ج‌ا انداخت و این مرد بعد از آن پیامبر را با اسم صید زد که به نحوی بی‌ادبی تلقی می‌شد، ولی پیامبر تبسم کرد و فرمود نیاز او را برطرف کشید.

استاد حوزه علمیه قم با بیان این‌که حکمت از ضروریاتی است که باید برای آن سرمایه‌گذاری کنیم، اظهار کرد: در آیات و روایات توجه ویژه‌ای به عقل شده است، البته ممکن است افکار بشری مورد نقد و ایراد باشد، ولی عقل حجت باطنی است و نمی‌توانیم نسبت به آن بی‌تفاوت باشیم.

عضوشورای عالی حوزه علمیه افزود: فلسفه‌های موجود مفید است، اگرچه قابل نقد هم هست، لذا بسیاری از

ضروریاتی است که باید برای آن سرمایه‌گذاری کنیم، اظهار کرد: در آیات و روایات توجه ویژه‌ای به عقل شده است، البته ممکن است افکار بشری مورد نقد و ایراد باشد، ولی عقل حجت باطنی است و نمی‌توانیم نسبت

به آن بی‌تفاوت باشیم.

عضوشورای عالی حوزه علمیه افزود: فلسفه‌های موجود مفید است، اگرچه قابل نقد هم هست، لذا بسیاری از

رئیس جامعه‌المصطفی‌العالمیه در دیدار استادان قرآنی دانشگاه‌های ترکیه وظیفه شخصیت‌های علمی جهان اسلام، ارائه چهره حقیقی اسلام به دنیاست
<p>نشان داده‌اند که می‌توانند تمدن علمی برجسته‌ای به جامعه بشری هدیه کنند، اظهار داشت: سابقه علمی و تمدنی درخشان مسلمانان نشان می‌دهد که اندیشه اسلامی می‌تواند تمدن جدیدی به بشریت اهدا نماید.</p> <p>حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی، با اشاره به پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، تصریح کرد: در ایران، انقلابی به پیروزی رسید که آرمان و هدف آن، احیای تمدن اسلامی بوده و پیام و گفتمان آن برای جهانیان و مسلمانان، پیام علم، معنویت و عدالت است.</p> <p>وی، با بیان این‌که جامعه‌المصطفی‌العالمیه نیز به‌عنوان یک مرکز علمی بین‌المللی، به‌دنبال ابلاغ این پیام به جهانیان است، ابراز داشت: ارائه چهره</p>
<p>نشان داده‌اند که می‌توانند تمدن علمی برجسته‌ای به جامعه بشری هدیه کنند، اظهار داشت: سابقه علمی و تمدنی درخشان مسلمانان نشان می‌دهد که اندیشه اسلامی می‌تواند تمدن جدیدی به بشریت اهدا نماید.</p> <p>حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی، با اشاره به پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، تصریح کرد: در ایران، انقلابی به پیروزی رسید که آرمان و هدف آن، احیای تمدن اسلامی بوده و پیام و گفتمان آن برای جهانیان و مسلمانان، پیام علم، معنویت و عدالت است.</p> <p>وی، با بیان این‌که جامعه‌المصطفی‌العالمیه نیز به‌عنوان یک مرکز علمی بین‌المللی، به‌دنبال ابلاغ این پیام به جهانیان است، ابراز داشت: ارائه چهره</p>

افروز

- سال هجدهم
- شماره ۶۸
- دوشنبه ۲۷ آبان ۱۳۹۸
- ۱۲ صفحه • ۲۰۰۰ تومان

Ofogh-e Hawzah Weekly
<ul style="list-style-type: none">صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه مدیر مسئول: سیدمفید حسینی‌کوهساری مدیر رسانه و اطلاع‌رسانی حوزه‌های علمیه: محمدرضا پرته سردبیر: رمضانعلی عزیزی با همکاری هیئت تحریریه تلفن: ۳۲۹۰۵۳۸ شماره: ۳۲۹۰۱۵۳۳ صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱ نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵ پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir امور هنری: سید امیر سجادی کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: گلریز ۴۴۲۷۹۵۴۴۲

● **عطر یار**

تو قدم به چشم من نه...

قصیح‌الزمان شیرازی (رضوانی)

همه هست آرزویم که ببینم از تو رویی چه زیان تو را که من هم برسم به آرزویی به کسی جمال خود را ننموده‌ای و بینم همه جا به هر زبانی بُوَد از تو گُفت‌و‌گویی غم و درد و رنج و محنت، همه مستعد قتلَم تو پُخر سر از تن من، ببر از میانه گویی به ره تو بس که نالم، ز غم تو بس که مویم شده‌ام ز ناله، نالی، شده‌ام ز مویه، مویی همه خوش دل این‌که مطرب بزنند به تار چنگی من از آن خوشم که چنگی بزنم به تار مویی چو شود که راه یابد سوی آب تشنه کامی؟ چه شود که کام جوید ز لب تو تو کامجویی؟ شود این‌که از ترجم، دمی‌ای سحاب رحمت من خشک لب هم آخِر ز تو تر کنم گلویی؟ بشکست اگر دل من به فدای چشم مستت سر خُح می سلامت شکند اگر سبویی همه موسم تفرج به چمن روند و صحرا تو قدم به چشم من نه، بنشین کنار جویی نه به باغ ره دهندم که گلی بگام بویم نه دماغ این‌که از گل شنوم به کام، بویی نه وطن‌پرستی از من به وطن نموده یاری نه زمن کسی به غربت بنموده جست‌وجویی بنموده تیره روزم، ستم سیاه چشمی بنموده مو سپیدم، صنم سپیدروی نظری به سوی «رضوانی» ذرندم مسکین که به جز درت امیدش نبود به هیچ سویی

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه کشور

طلاب برای خدمت به دین

وارد حوزه می‌شوند

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی با اشاره به این‌که برخی‌ها می‌گویند بعداز انقلاب، طلاب با هدف بست و مقام وارد حوزه علمیه می‌شوند، گفت: این درحالی است که بیش‌از ۹۰ درصد طلاب برای خدمت به دین وارد حوزه می‌شوند.
به گزارش خبرگزاری حوزه از مازندران، حجت‌الاسلام والمسلمین حمید ملکی معاون تهذیب حوزه‌های علمیه ۱۲ آبان در جمع طلاب مدارس علمیه امام جعفرصادق ^{علیه السلام} محمودآباد و امام حسن عسکری ^{علیه السلام} آمل با اشاره به این‌که ورود به عرصه طبلگی به‌طور حتم با عنایت خداوند متعال است، گفت: کسی که در این دنیای وانفسا طالب وارد حوزه علمیه شده‌اند تا سالم، پاک و سلامت بمانند و از دین و انما‌اطهار ^{علیه السلام} دفاع کنند، افزود: طلابی که امروز در مدارس علمیه مشغول تحصیل علوم دینی هستند، مورد توجه حضرت ولی‌عصر ^{علیه السلام} قرار دارند.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه با بیان این‌که در این دنیای وانفسا طالب وارد حوزه علمیه شده‌اند تا سالم، پاک و سلامت بمانند و از دین و انما‌اطهار ^{علیه السلام} دفاع کنند، افزود: طلابی که امروز در مدارس علمیه مشغول تحصیل علوم دینی هستند، مورد توجه حضرت ولی‌عصر ^{علیه السلام} قرار دارند.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه با بیان این‌که طلاب چند دسته‌اند، گفت: دسته اول طلابی هستند است که با انگیزه می‌آیند، با انگیزه می‌روند و به نتیجه می‌رسند.

وی در ادامه سخنان خود به شاخصه‌های دسته دوم طلاب اشاره کرد و افزود: این دسته از طلاب با انگیزه می‌آیند، اما بلافاصله انگیزه آن‌ها افول پیدا می‌کند و خاموش می‌شود که این افراد با باید انگیزه خود را تقویت کنند یا از فضای حوزه خارج شوند.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی با اشاره به این‌که همین گروه دوم نیز دو دسته هستند، گفت: بعضی‌ها می‌روند و بعضی‌ها هم با همین بی‌انگیزگی خود می‌مانند و رشد نمی‌کنند.

وی ادامه داد: آن‌هایی که کم‌انگیزه و یا بی‌انگیزه می‌شوند دنیا و آخرت خود را نیز خراب می‌کنند و شخصیت مؤثری نمی‌شوند.
معاون تهذیب حوزه‌های علمیه با اشاره به نقاط ضعف موجود در کتب و نظام آموزشی حوزه، افزود: علی‌رغم همه این مشکلات و کمبودها، تلاش و انگیزه انسان می‌تواند ضعف برنام‌ها و متون را جبران کند، هزاران نفر در حوزه با همین متون و نظام علمی آموزشی به جای‌گاه‌های بالایی رسیدند.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی هم‌چنین به دسته سوم طلاب اشاره کرد و با بیان این‌که این افراد با انگیزه می‌آیند و با انگیزه پیش می‌روند، اما در میانه کار افول می‌کنند، گفت: این افراد نیز بزای می‌شوند بردوش حوزه و روحانیت و در سخنرانی‌ها انرژی منفی می‌فرستند و در زندگی همه چیز را منفی می‌بینند، گرفتار وسوسه شیطانی می‌شوند.